

Raport o stanie Gminy Bestwina za rok 2024

Bestwina, maj 2025

Spis treści

1. Wstęp	3
2. Informacje ogólne.....	3
2.1 Ogólna charakterystyka gminy	3
2.2. Stan i struktura ludności	5
3. Informacje finansowe	8
3.1. Stan finansów	8
3.2 Środki zewnętrzne w budżecie gminy	10
3.3. Inwestycje	14
3.4. Podatki	15
3.5. Wieloletnia Prognoza Finansowa	15
4. Informacja o stanie mienia	16
5. Ochrona Środowiska.....	21
5.1 Program Ochrony Środowiska dla Gminy Bestwina	21
5.2 Program Ograniczenia Emisji w Gminie Bestwina na lata 2021-2024	22
5.3 Program Czyste Powietrze.....	22
5.4 Gospodarka odpadami komunalnymi.....	23
5.5 Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Bestwina	23
6. Gospodarka przestrzenna.....	23
6.1 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bestwina	23
6.2 Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.....	24
7. Realizacja strategii i programów	24
7.1 Plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości Gminy Bestwina na lata 2024-2026....	24
7.2 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Bestwina na lata 2016 -2025. .	25
7.3 Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością ” finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego	25
7.4 Program Opieka Wytchnieniowa dla JST edycja 2024 finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego.....	26
7.5 Program Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021 – 2027 współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego - Podprogram 2023	26
7.6 Program wspierania rodziny w Gminie Bestwina na lata 2024-2026	27
7.7 Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani na lata 2022-2025.....	28
7.8 Gminny Program Wspierania Aktywności i Zapobiegania Wykluczeniu Społecznemu Seniorów	31
7.9 Współpraca Gminy Bestwina z organizacjami pozarządowymi na 2024 rok.....	32
7.10 Gminny Program Ochrony nad zabytkami.....	32

7.11 Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi	33
7.12 Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Bestwina na lata 2020-2024	33
8. Wykonanie uchwał Rady Gminy	34
9. Kultura.....	36
9.1 Gminny Ośrodek Kultury	36
9.2 Gminna Biblioteka Publiczna.....	42
10. Gospodarka komunalna	51
11. Oświata i edukacja.....	54
12. Sport.....	57
13. Zdrowie	58
14. Pomoc społeczna	60
15. Współpraca między samorządowa	67
15.1 Beskidzki Związek Powiatowo-Gminny	67
15.2 Spółdzielnia Socjalna Czecho-Best	68
15.3 Klaster Energii Powiatu Bielskiego	68
16. Zwalczanie powodzi.....	68
17. Podsumowanie	70

1. Wstęp

Na podstawie art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym - Wójt Gminy zobowiązany jest do 31 maja przedstawić Radzie Gminy raport o stanie gminy za rok poprzedni.

Raport obejmuje podsumowanie działalności Wójta, zawiera informacje o finansach, o realizacji programów i strategii oraz uchwał Rady Gminy.

Raport o stanie gminy został przygotowany na podstawie sprawozdań i informacji opracowanych przez referaty Urzędu Gminy Bestwina oraz raportów, analiz i opracowań jednostek organizacyjnych.

2. Informacje ogólne

2.1 Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Bestwina położona jest w południowej części województwa śląskiego. Stanowi część Kotliny Oświęcimskiej ograniczonej od północy rzeką Wisłą, a od zachodu - rzeką Białą.

Graniczy z miastami: Bielskiem-Białą i Czechowicami-Dziedzicami oraz z trzema gminami Wilamowicami, Miedźną i Pszczyną.

Powierzchnia Gminy Bestwina wynosi 3769 ha i obejmuje swym zasięgiem cztery sołectwa:

- Bestwina o powierzchni: 1354 ha,
- Bestwinka o powierzchni: 455 ha,
- Janowice o powierzchni: 709 ha,
- Kaniów o powierzchni: 1251 ha.

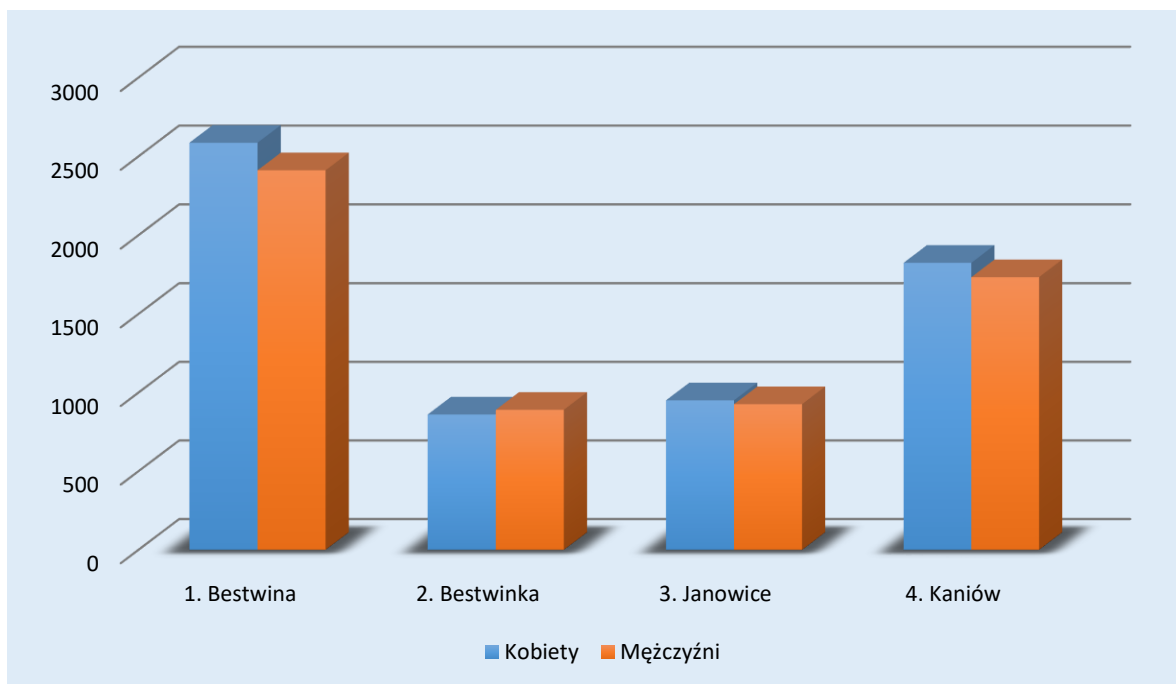
2.2. Stan i struktura ludności

Średni wiek (rocznikowo) w gminie Bestwina na dzień 31.12.2024 r. wynosi **40,6**.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. było zameldowanych **12188 osób** w tym **6223 kobiety i 5965 mężczyzn**

W porównaniu do ubiegłego roku przybyły **3 osoby**.

Na terenie gminy Bestwina wiek życia **90 lat i więcej** wynosi **84 osoby** (**61** kobiet i **23** mężczyzn).

STATYSTYKA URODZEŃ

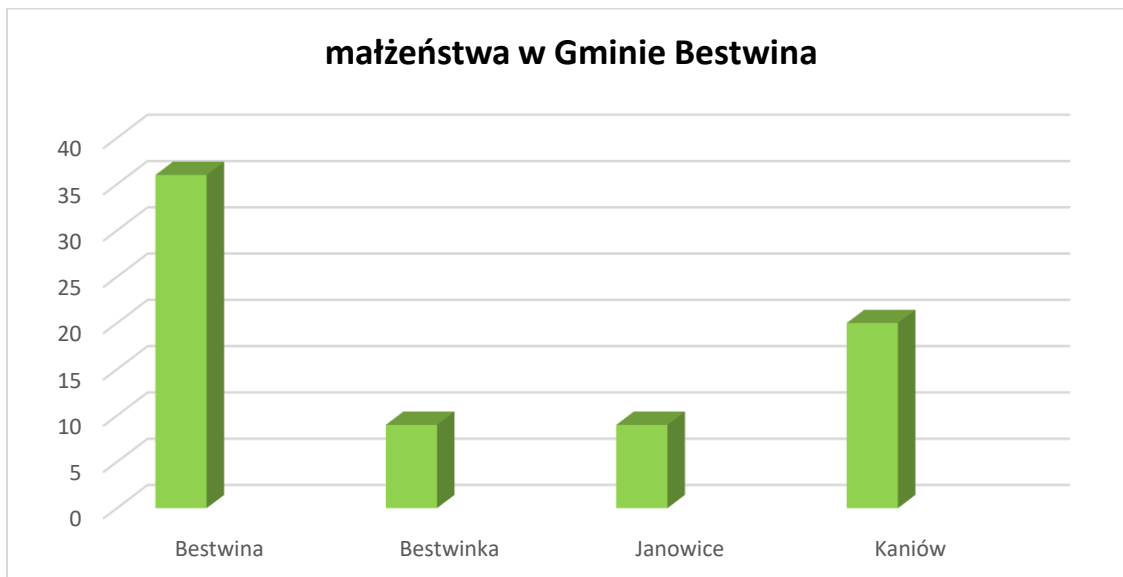
W 2024 roku urodziło się **99 dzieci**, w tym **49 dziewczynek i 50 chłopców**.

(O 7 WIĘCEJ NIŻ W 2023 ROKU)

Bestwina	Bestwinka	Janowice	Kaniów
<ul style="list-style-type: none"> • 15 dziewczynek • 22 chłopaków 	<ul style="list-style-type: none"> • 14 dziewczynek • 12 chłopaków 	<ul style="list-style-type: none"> • 4 dziewczynki • 7 chłopaków 	<ul style="list-style-type: none"> • 16 dziewczynek • 9 chłopaków

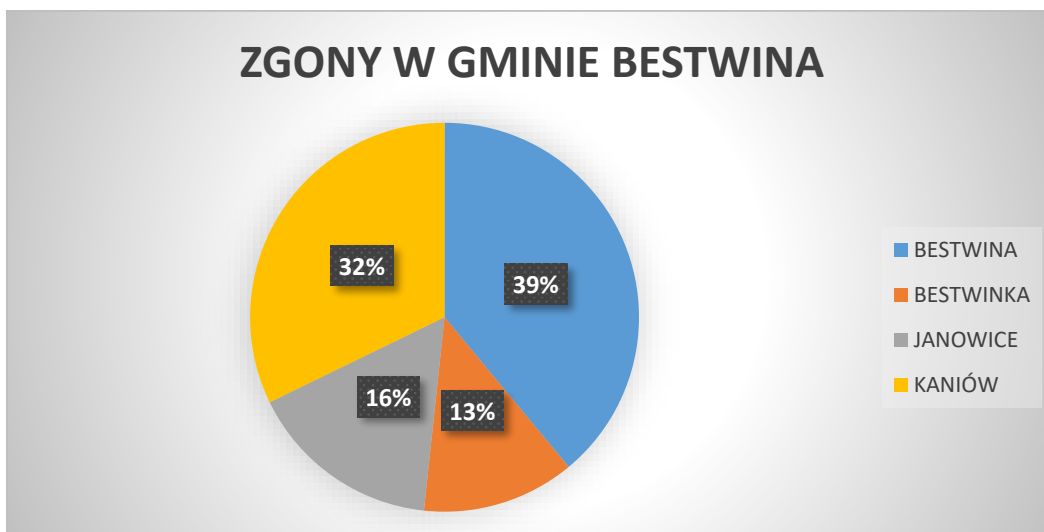
STATYSTYKA MAŁŻEŃSTW

W roku ubiegłym mieszkańcy naszej gminy zawarli **74 związki małżeńskie**.
Zarejestrowano również **29** rozwodów.

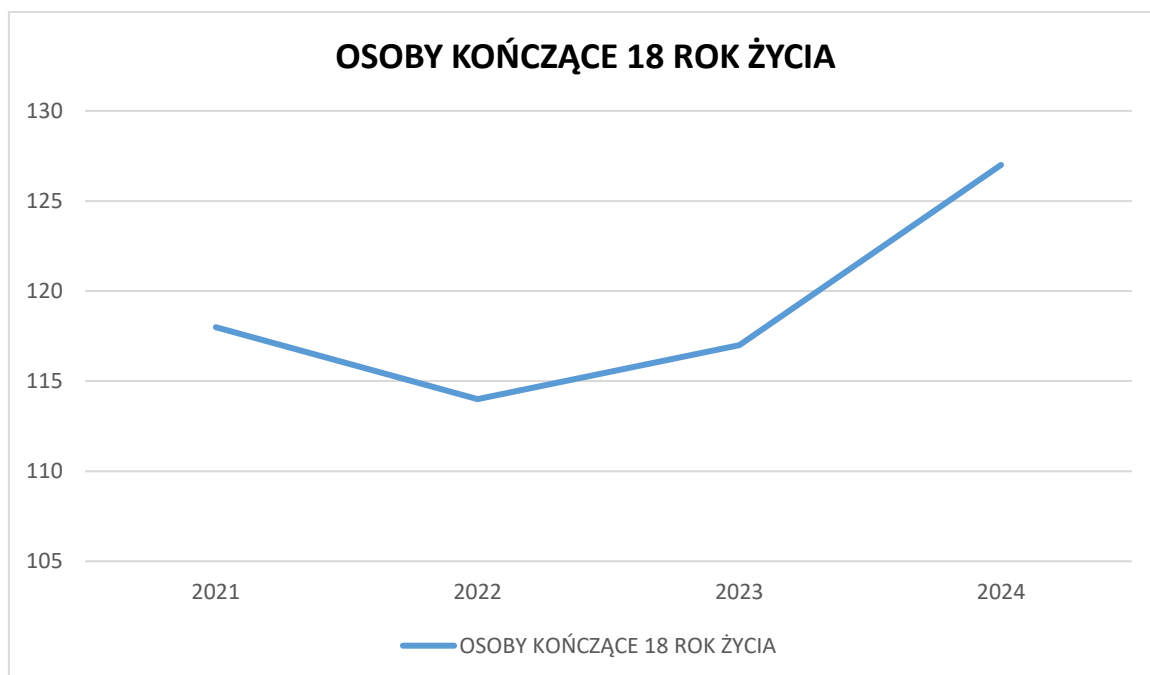

STATYSTYKA ZGONÓW

W roku 2024 zmarło **118** osób w tym 54 kobiety i 64 mężczyzn.
Odnotowano **43** owdowienia.

W dorosłość wkroczyło 127 osób

W roku 2024 w Referacie Spraw Obywatelskich zostało wydanych 1413 dowodów osobistych

Obowiązek meldunkowy

Obowiązku meldunkowego dopełniło **416** osób w tym **307** meldunek stały **109** meldunek czasowy

W roku 2024 w Urzędzie Stanu Cywilnego w Bestwinie sporządzono **1** akt urodzenia, **42** akty małżeństwa, **47** aktów zgonu, wydano **268** odpisów aktów stanu cywilnego, oraz **5** decyzji o zmianie imion i nazwisk.

W ramach prowadzenia Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej prawidłowo przetworzono **139** wniosków CEiDG.

3. Informacje finansowe

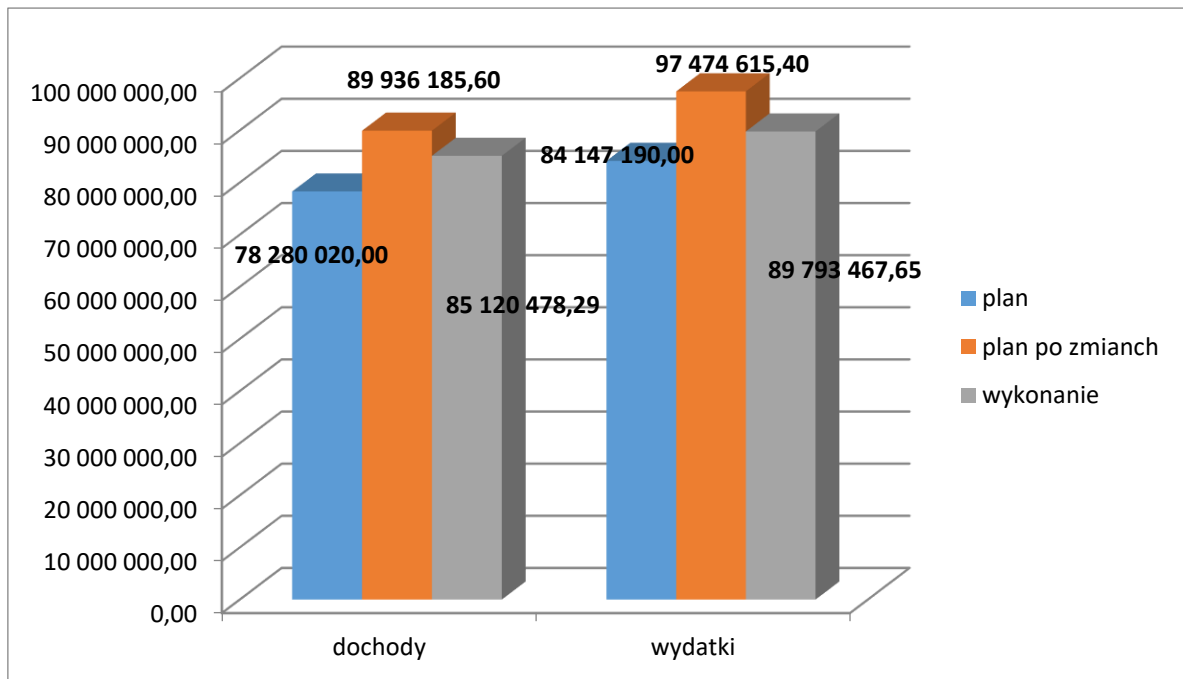
3.1. Stan finansów

Uchwałą Nr LXV/445/2023 z dnia 18 grudnia 2023 roku Rada Gminy Bestwina uchwaliła budżet gminy na rok 2024, w którym wydatki zaplanowano na kwotę 84 147 190,00 zł, a dochody na kwotę 78 280 020,00 zł. W okresie sprawozdawczym dokonano zmian budżetu: wydatki gminy ostatecznie wyniosły 89 793 467,65 zł, dochody wyniosły 85 120 478,29 zł.

W ramach budżetu:

- udział dochodów bieżących w dochodach ogółem wyniósł 95,57% - na co składa się m.in. dochód z podatków od nieruchomości od osób fizycznych i prawnych, wpływ z opłat, udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych, dotacje celowe
- udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem wyniósł 84,54%, na co składają się inwestycje drogowe oraz inwestycje w infrastrukturę budowlaną.

Struktura realizacji dochodów i wydatków w 2024 roku:

Dochody i wydatki gminy Bestwina na przestrzeni lat

	2022	2023	2024
wykonanie dochodów	70 860 994,00	70 663 284,00	85 120 478,00
wykonanie wydatków	73 934 155,00	76 269 327,00	89 793 468,00
nadwyżka / deficyt	-3 073 161,00	-5 606 043,00	-4 672 990,00

Realne dochody w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2024 roku wyniosły 6 983,96 zł, wydatki wyniosły 7 367,37 zł. Ministerstwo Finansów przedstawiło na rok 2024 podstawowe dochody podatkowe na 1 mieszkańca w Gminie Bestwina - wskaźnik G, na poziomie 2 588,05 zł (max 23 773,77 zł; min 580,51 zł; średnia 2 788,93 zł)

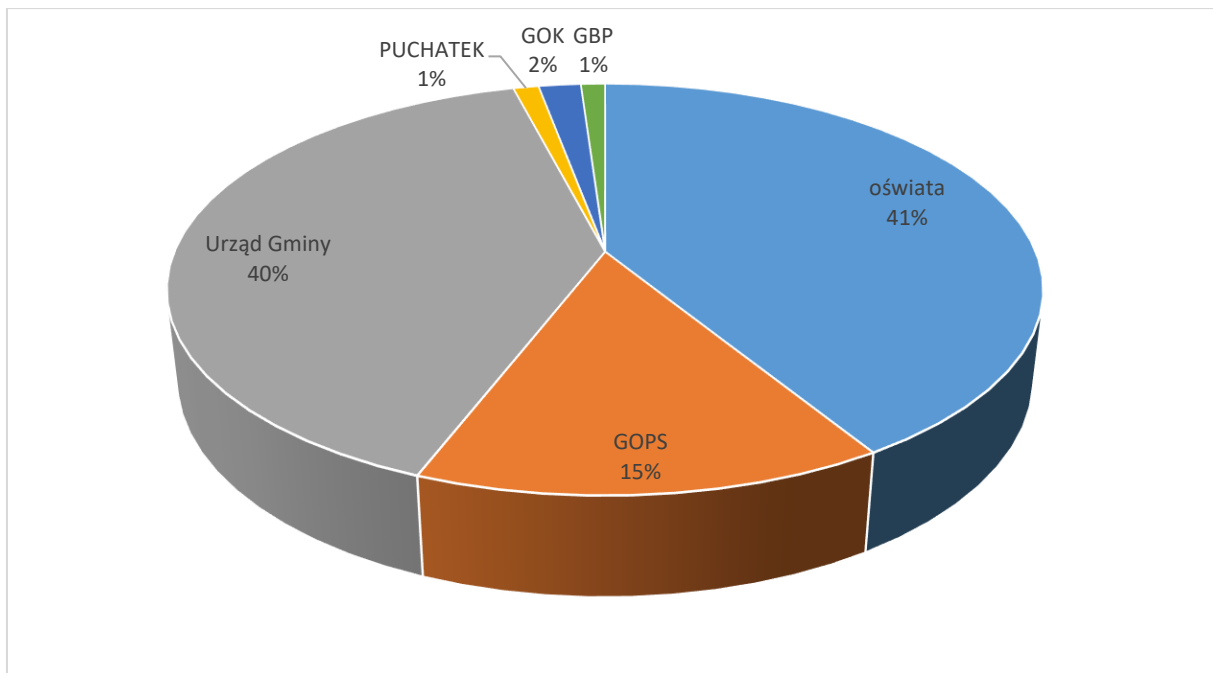
Dochody i wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca na przestrzeni lat

	2022	2023	2024
dochody na 1 mieszkańca	5 836,02	5 799,20	6 983,96
wydatki na 1 mieszkańca	6 089,12	6 259,28	7 367,37
Wskaźnik G	2 170,25	2 155,86	2 588,05

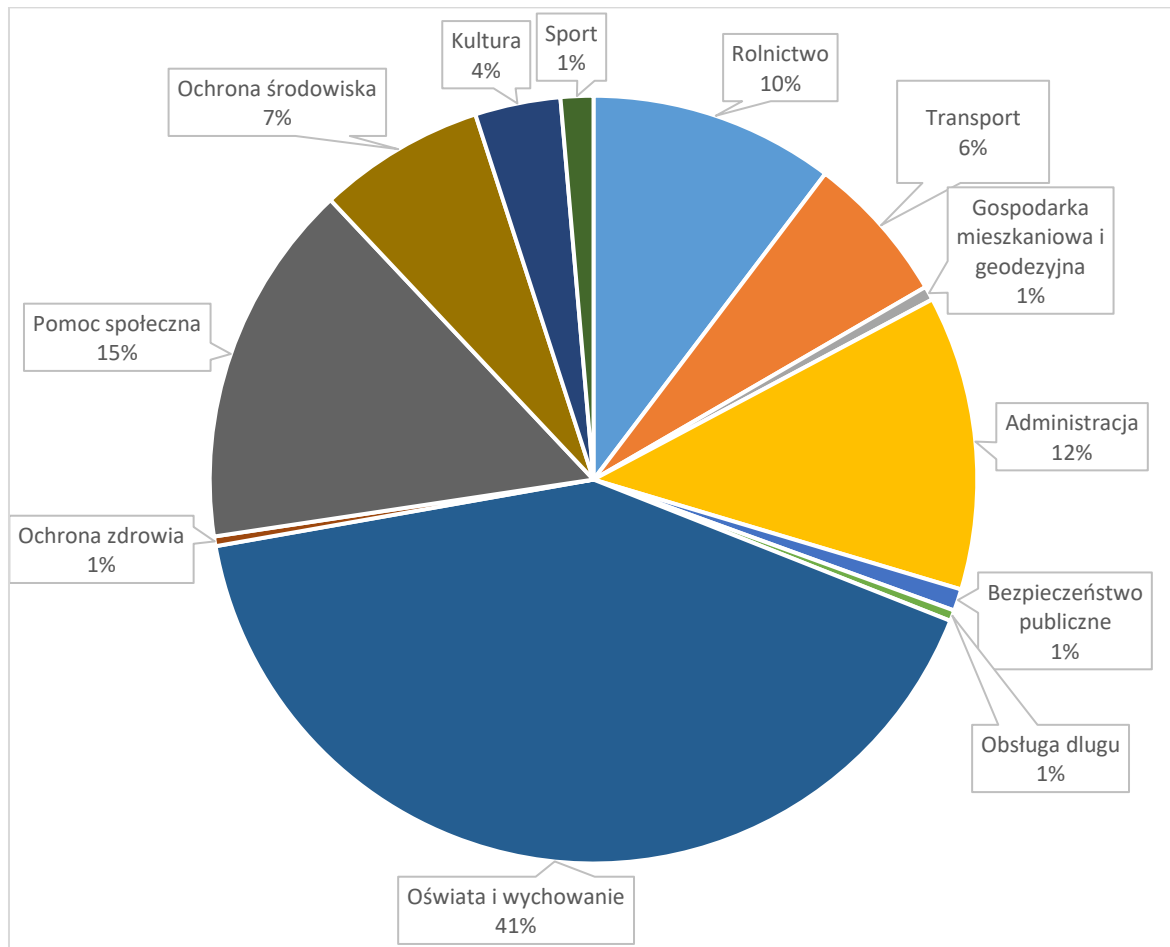
Zestawienie wydatków w układzie działów klasyfikacji budżetowej w roku 2024

Rolnictwo	9 267 852,22
Transport	5 667 213,48
Gospodarka mieszkaniowa i geodezyjna	529 559,53
Administracja	11 133 969,65
Bezpieczeństwo publiczne	826 295,88
Obsługa długu	410 967,24
Oświata i wychowanie	37 015 060,69
Ochrona zdrowia	364 844,51
Pomoc społeczna	13 789 442,10
Ochrona środowiska	6 316 795,17
Kultura	3 235 543,89
Sport	1 235 923,29

Udział jednostek organizacyjnych w wydatkach budżetu gminy

Procentowy rozkład wydatków zrealizowanych w 2024 roku

W 2024 roku Gmina Bestwina zaciągnęła pożyczkę w banku Gospodarstwa Krajowego na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej – Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w sołectwie Kaniów w wysokości 4 353 095,95 zł oraz pożyczkę na finansowanie planowanego deficytu w wysokości 3 700 000,00 zł,

W WFOŚiGW zaciągnięto pożyczkę na 320 764,41 zł na zadanie pn. Program ograniczenia niskiej emisji w Gminie Bestwina.

Dokonano spłaty zaciągniętych zobowiązań na kwotę 1 422 455,00 zł.

Stan zadłużenia gminy na koniec roku 2024 wyniósł 12 359 375,86 zł, co stanowi 14,5% wykonanych dochodów.

Kwota odsetek do zaciągniętych zobowiązań wyniosła 410 967,24 zł. W budżecie nie wystąpiły żadne obciążenia z tytułu poręczeń i gwarancji.

3.2 Środki zewnętrzne w budżecie gminy

W roku 2024 ze środków zewnętrznych, w tym unijnych wykonano i zaplanowano do wykonania:

- Ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego + w ramach Funduszy Europejskich dla Śląskiego realizowany jest projekt pn.: „Nasze przedszkole w Bestwinie”. Projekt realizowany jest od sierpnia 2024 roku do lipca 2026 roku. Budżet projektu 346 000 zł z czego 294 000 ze środków EFS+ i 17 000 zł

z Budżetu Państwa. Wkład własny niepieniężny. Projekt skierowany jest do Przedszkola w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Bestwinie i obejmuje 50 dzieci uczęszczających do przedszkola oraz 9 osób kadry pedagogicznej i niepedagogicznej. Celem projektu jest wsparcie edukacji przedszkolnej poprzez organizację zajęć dodatkowych, wyposażenie placówki oraz podniesienie kompetencji i umiejętności zatrudnionej kadry.

- Ze środków budżetu państwa z Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji otrzymano dotację na realizację zadania ERASMUS+ Projekt realizowany jest przez ZSP w Bestwinie od 2019 roku, do kolejnej edycji międzynarodowego programu ZSP przystąpił w 2023 roku, realizacja zostanie zakończona w 2024 roku. Łączne nakłady finansowe na realizację programu wynoszą 240 000,00 zł. Międzynarodowy projekt zakładał poprawę edukacji w szkołach w zakresie nauki języków obcych.

- Ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego + w ramach Funduszy Europejskich dla Śląskiego realizowany jest projekt pn.: „Edukacja włączająca w Bestwinie”. Projekt realizowany jest od sierpnia 2024 roku do lipca 2026 roku. Budżet projektu 594 100 zł z czego 504 985 ze środków EFS+ i 89 115 zł z Budżetu Państwa. Wkład własny niepieniężny. Projekt skierowany jest do Szkoły Podstawowej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Bestwinie, realizującej podstawę programową kształcenia ogólnego i obejmie 34 uczniów i uczennic tej placówki oraz 8 nauczycieli. Celem projektu jest zwiększenie szans edukacyjnych uczestniczących w projekcie uczniów i uczennic ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi poprzez zapewnienie im odpowiednich warunków do rozwijania indywidualnego potencjału oraz poprzez podniesienie umiejętności zawodowych nauczycieli bezpośrednio pracujących z uczniami, a także wyposażenie szkoły, w tym świetlicy szkolnej.

- Zadanie pn. „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej – sołectwo Kaniów” dofinansowane zostało z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) na lata 2014-2020. Koszt przedsięwzięcia to 7 738 334,00 zł, z czego dofinansowanie wyniosło 4 400 000,00 zł. W ramach projektu wybudowana została sieć kanalizacyjna grawitacyjna i ciśnieniowa wraz z pompowniami ścieków i sięgaczami kanalizacyjnymi pozwalająca na przyłączenie się 60 budynków w rejonie ulicy Malinowej, Ludowej i Czechowickiej w Kaniowie. Ścieki zebrane kanalizacją będą odprowadzane do gminnej oczyszczalni ścieków w Kaniowie. Projekt realizowany w formule zaprojektuj i wybuduj, w której wykonawca najpierw opracowywał projekt budowlany a następnie realizował prace budowlane.

- W roku 2024 złożono wniosek o dofinansowanie zadania pn. „Termomodernizacja zabytkowego budynku użyteczności publicznej w Gminie Bestwina”. Wniosek uzyskał dofinansowanie ze środków EFRR w ramach Funduszy Europejskich dla Śląskiego – Regionalne Inwestycje Terytorialne. Realizacja inwestycji planowana jest na lata 2025-2027. Koszt zadania ma wynieść 3 500 000,00 zł, a dofinansowanie to ponad 2 500 000 zł

Przedmiotem projektu jest przebudowa i remont w zakresie modernizacji energetycznej budynku Urzędu Gminy przy ul. Krakowskiej 111 w Bestwinie.

Planowany zakres prac:

- remont instalacji centralnego ogrzewania wraz z wymianą grzejników;
- uzupełnienie tynków i malowanie w miejscu prowadzonej instalacji;
- wymiana i remont zewnętrznej stolarki i ślusarki okiennej i drzwiowej;
- zdjęcie górnych warstw posadzkowych stropu nad parterem w dawnej części użytkowej;
- ocieplenie stropu poddasza nieużytkowego wełną mineralną;

- wykonanie podłogi technicznej z płyt OSB na legarach, nad projektowanym ociepleniem poddasza;

- Ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg realizowane jest zadanie „Remont ulicy Starowiejskiej w Bestwinie – etap III”

Całkowity koszt zadania: 320 668,00 zł

Dofinansowanie: 160 334,00 zł

Termin realizacji: czerwiec 2025r.

- „Utworzenie szlaku kultury w gminie Bestwina” - projekt ma zostać współfinansowany środkami z EFRR w ramach Funduszy Europejskich dla Śląskiego – Regionalne Inwestycje Terytorialne. Wniosek o dofinansowanie będzie składany w II połowie 2025.

- „Budowa odnawialnych źródeł energii dla budynków użyteczności publicznej w gminie Bestwina” - Projekt ma zostać współfinansowany środkami z EFRR w ramach Funduszy Europejskich dla Śląskiego Regionalne Inwestycje Terytorialne. Realizacja planowana na lata 2025-2027. Wniosek jest w trakcie oceny.

Projekt będzie polegał na budowie instalacji PV w budynkach użyteczności publicznej w gminie Bestwina oraz wyposażeniu części z nich w magazyny energii elektrycznej. W ramach projektu powstaną następujące instalacje w poniższych lokalizacjach: Gminny Ośrodek Kultury, Hala Sportowa przy SP Kaniów, Muzeum Regionalne w Bestwinie, Ośrodek Rekreacji i Sportów Wodnych w Kaniowie, SPZOZ w Bestwinie, Przedszkole Publiczne w Bestwinie, Przedszkole Publiczne w Janowicach, Przedszkole Publiczne w Kaniowie, Szkoła Podstawowa w Bestwinie, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Bestwinie, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Janowicach, Szkoła Podstawowa w Kaniowie, Urząd Gminy Bestwina. Zakładana wartość projektu wynosi 1 772 107,93 zł a dofinansowanie 1 506 291,74 zł.

- „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Bestwina w granicy aglomeracji Bielsko-Biała Komorowice etap I” - wniosek o dofinansowanie w programie FEnIKS nie uzyskał dofinansowania w pierwszym naborze. Planowane jest powtórzenie złożenia wniosku w drugim naborze w I połowie 2025 roku. Projekt zakłada wybudowanie 11,959 km sieci grawitacyjnej i ciśnieniowej wraz z sięgaczami i pompowniami w południowej części gminy Bestwina, z włączeniem do punktu zrzutu prowadzącego na Oczyszczalnię Ścieków Komorowice w Bielsku-Białej. Wartość całego zadania 21 832 075,76 zł a dofinansowanie 12 424 759,00 zł.

Ze środków rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych zrealizowano, a także rozpoczęto realizację:

- Przebudowa dróg gminnych na terenie gminy Bestwina, zmodernizowane zostały ulice Pszczelarska w Janowicach, ul. Dworska w Kaniowie i ul. Jodłowa w Bestwinie - koszt zadania 1 806 968,44 zł otrzymano 1 774 968,43 zł (zadanie zakończone)
- Przebudowa gminnych dróg publicznych w Gminie Bestwina, zmodernizowane zostały ulice Prusa i Konopnickiej w Bestwinie - koszt zadania 2 200 000,00 zł, otrzymano 2 000 000,00 zł (zadanie zakończone)
- Modernizacja infrastruktury sportowo - rekreacyjnej – koszt zadania 6 450 000,00 zł, ze środków rządowych Gmina ma otrzymać 5 579 280,00 zł (zadanie realizowane w latach 2024 – 2025)

W ramach zadania zrealizowane zostanie 6 inwestycji:

- Remont placu zabaw przy przedszkolu w Bestwinie

- Remont placu zabaw przy Szkole w Janowicach
- Przebudowa boiska z bieżnią przy Zespole Szkolno - Przedszkolnym w Bestwince
- Przebudowa boiska piłkarskiego w Kaniowie
- Budowa placu zabaw w parku wiejskim w Kaniowie
- Budowa boiska sportowego na terenach rekreacyjnych w Janowicach

Ze środków Rządowego Programu Odbudowy Zabytków zrealizowano:

- Remont zabytkowego pałacu Habsburgów w Bestwinie – koszt zadania 750 000,00 zł, otrzymano 500 000,00 zł
- Gmina Bestwina uzyskała dofinansowanie a następnie udzieliła dotacji dla zadania: „Prace konserwatorskie w prezbiterium kościoła p.w. Wniebowzięcia NMP w Bestwinie” - koszt zadania 382 654,00 zł, dotacja wyniosła 371 156,18 zł
- Gmina Bestwina uzyskała dofinansowanie a następnie udzieliła dotacji dla zadania „Remont wieży kościoła pw. Niepokalanego Serca NMP w Kaniowie” – koszt zadania 399 754,39 zł - dotacja na wykonanie zadania wyniosła 391 759,30 zł.

Ze środków WFOŚiGW w Katowicach:

- W formie pożyczki pozyskano środki na realizację zadania pn.: Program Ograniczenia Emisji w Gminie Bestwina – edycja 2024, na kwotę 320 764,41 zł,
- W formie dotacji pozyskano środki w wysokości 13 185,60 zł na usuwanie azbestu,
- Na funkcjonowanie punktu konsultacyjnego Czyste Powietrze 46 964,10 zł,
- W formie dotacji pozyskano środki w wysokości 8 659,20 zł na dofinansowanie kosztów „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Bestwina na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2029”
- W formie dotacji pozyskano środki w wysokości 36 953,28 zł na dofinansowanie kosztów prac pielęgnacyjno-konserwacyjnych drzewostanu w Parku Zamkowym w Bestwinie

Pozostałe pozyskane środki zewnętrzne:

- Dotacja z Ministerstwa Edukacji na zadanie pn.: „Podróże z klasą” oraz „Lekcje o finansach” 47 000 zł,
- Starostwo Powiatowe w Bielsku – Białej przekazało 33 000,00 zł na wykaszanie dróg powiatowych oraz 20 000,00 zł na wydatki bieżące związane z działalnością OSP.
- PG Silesia przekazała ośrodki w wysokości 104 800,00 zł na usuwanie szkód górniczych w ZSp w Kaniowie oraz naprawę placu i ogrodzenia na renach LKS Kaniów
- Dotacja celowa ze środków budżetu Województwa Śląskiego na zakup ubrań specjalistycznych i sprzętu ratowniczo-gaśniczego dla jednostek OSP w Bestwinie, Bestwince i Janowicach. Nazwa zadania: "Zwiększenie potencjału ratowniczego Ochotniczych Straży Pożarnych Województwa Śląskiego w 2024 roku" Wartość projektu: 35 970,00 zł Wartość dofinansowania: 21 600,00 zł
- Dotacja celowa ze środków budżetu Województwa Śląskiego na zadanie pn. "Opracowanie dokumentacji projektowej dla termomodernizacji zabytkowego Pałacu Habsburgów w Bestwinie" w konkursie "Inicjatywa antysmogowa" roku w ramach Marszałkowskiego Programu Poprawy Jakości Powietrza. Wartość projektu: 153 750,00 zł Wartość dofinansowania: 138 000,00 zł
- Dotacja celowa ze środków budżetu Ministra Rozwoju i Technologii na zadanie „Aktualizacja wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Bestwina” w wysokości 12 600,00 zł

- Pomoc finansowa w wysokości 50 000 zł otrzymana z Gminy Czosnów, w związku ze zniszczeniami powstałymi podczas huraganu i powodzi w roku 2024,
- Dotacja z rezerwy celowej Wojewody Śląskiego w kwocie 648 000 zł na przeprowadzenie akcji przeciwpowodziowej i usuwanie skutków powodzi w roku 2024.

3.3. Inwestycje

Wydatki inwestycyjne w roku 2024 zostały wykonane w kwocie 13 291 691,53 zł, co stanowi 84,54% wydatków ogółem.

w okresie od 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku zakończono i przekazano na majątek następujące inwestycje i środki trwałe :

1. Konstrukcja stalowa przy terenach rekreacyjnych w Janowicach – wiata gospodarcza - 22 780,00 zł.
2. Modernizacja oświetlenia na obiekcie sportowym „Orlik” - 25 879,20 zł.
3. Wykonanie modernizacji sieci wodociągowej przy ul. Kwiatowej w Bestwinie et.II - 150 000,00 zł.
4. Modernizacja trybuny na Ośrodku RiSW w Kaniowie - 12 999,99 zł.
5. Przebudowa dróg gminnych ul. Dworska, ul. Jodłowa ul. Pszczelarska - 1 941 592,28 zł.
6. Dostawa i montaż systemu CCTV na Sali Sportowej w Janowicach - 13 252,00 zł.
7. Budowa Sali sportowej w Janowicach - 322 231,62 zł.
8. Przebudowa ul. Miodowej w Janowicach et.I - 136 532,46 zł.
9. Wykonanie modernizacji kanalizacji deszczowej w rejonie ul. Kwiatowej i ul. Bialskiej - 147 416,68 zł.
10. Wykonanie modernizacji trzech pompowni ścieków w Kaniowie - 150 060,00 zł.
11. Wykonanie oświetlenia ulicznego ul. Dankowicka w Kaniowie - 21 667,31 zł.
12. Wykonanie oświetlenia ulicznego ul. W. Witosa w Bestwinie - 53 116,82 zł.
13. Wykonanie oświetlenia ulicznego ul. Kubika w Janowicach - 19 953,39 zł.
14. Zakup i montaż pomostów pływających na ORiSW w Kaniowie - 57 502,62 zł.
15. Wykonanie modernizacji instalacji wod-kan, CWU oraz hydrantowej w budynku Przedszkola w Bestwinie - 124 533,85 zł.
16. Budowa przyłącz wodociągowego ul. Nad Białką wraz z komorą - 80 913,60 zł.
17. Remont zabytkowego Pałacu Habsburgów w Bestwinie et.I - 770 268,30 zł.
18. Modernizacja przepustu w ciągu ul. Leśnej w Bestwinie - 154 857,00 zł.
19. Pompa do stanowiska tankowania wozów strażackich - 15 228,68 zł.
20. Rębak ciągnikowy - 12 300,00 zł.
21. Kosiarka Automower 550 EPOS - 25 500,00 zł.
22. Szorowarka Viper - sala w Janowicach - 10 186,00 zł.

Według stanu na ostatni dzień 31 grudnia 2024 roku wartość inwestycji rozpoczętych wynosi **10 070 582,82 zł.**, z tego:

1. Modernizacja pokrycia dachowego w budynku komunalnym ul. Krakowska w Bestwinie- dokumentacja projektowa - 5 535,00 zł.

2. Projekt kanalizacji sanitarnej południowej części Gminy Bestwina - 677 000,00 zł.
3. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Gminie Bestwina w obszarze aglomeracji Bielsko-Biała - 41 697,00 zł.
4. Przebudowa ul. Miodowej w Janowicach et. II dokumentacja projektowa - 34 500,00 zł.
5. Projekt odwodnienia rejonu ul. Młyńskiej, Olchowej i ul. Ks. Adamaszka w Bestwinie - 108 240,00 zł.
6. Dokumentacja projektowa dla budowy chodnika dla pieszych w ciągu ul. Witosa w Kaniowie - 76 700,00 zł.
7. Budowa kanalizacji w Gminie Bestwina-sołectwo Kaniów - 6 112 019,88 zł.
8. Dokumentacja powykonawcza technicznego sposobu zamknięcia i rekultywacji składowiska odpadów - 30 996,00 zł.
9. Dokumentacja projektowa „przebudowa układu komunikacyjnego oraz placu zabaw przy ZSZP w Bestwinie - 24 600,00 zł.
10. Projekty systemowe przejść dla pieszych - 13 500,00 zł
11. Dokumentacja projektowa dla „Przebudowy PSZOK w Kaniowie” - 24 600,00 zł.
12. Dokumentacja projektowa „Zabezpieczenie przeciwpowodziowe Młynówki” – 20 000,00 zł.
13. Dokumentacja projektowa „Przebudowa ul. Kwiatowej w Bestwinie” - 23 100,00 zł.
14. Dokumentacja dla zadania „Budowa chodnika dla pieszych w ciągu ul. Olchowej w Bestwinie” - 33 700,00 zł.
15. Rozbudowa budynku Szkoły Podstawowej w Janowicach - 157 563,00 zł.
16. Modernizacja dróg w gminie Bestwina - 84 870,00 zł.
17. Przebudowa gminnych dróg publicznych ul. Marii Konopnickiej i Bolesława Prusa - 2 187 062,44 zł.
18. Termomodernizacja zabytkowego budynku użyteczności publicznej w Gminie Bestwina - 170 413,50 zł.
19. Modernizacja infrastruktury sportowo-rekreacyjnych - 136 000,00 zł.
20. Przebudowa wodociągu ul. Witosa, Kościelna, Krakowska i Janowicka oraz hydroforni przy ul. Janowickiej - 108 486,00 zł.

3.4. Podatki

Na terenie gminy w 2024 roku obowiązywały stawki podatku od nieruchomości wynikające z Uchwały Nr LXII/429/2023 Rady Gminy w Bestwinie z dnia 30 października 2023 r. oraz od środków transportowych wynikające z Uchwały Nr LXII/430/2023 Rady Gminy Bestwina z dnia 30 października 2023 r.

Stawki podatku rolnego i podatku leśnego określa Prezes Głównego Urzędu Statystycznego w stosownym komunikacie. Stawki podatków w gminie nie mogą być wyższe od maksymalnych określonych przez Ministra Finansów.

3.5. Wieloletnia Prognoza Finansowa

Obowiązek sporządzania Wieloletniej Prognozy Finansowej (WPF) wynika z zapisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej obejmują wszystkie przedsięwzięcia, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest

niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i których płatności przypadają w okresie dłuższym niż rok.

Stan zobowiązań gminy zgodnie z WPF w roku 2024 wyniósł 12 359 375,86 zł, są to obligacje i pożyczki zaciągnięte na realizację zadań inwestycyjnych. Spłaty i obsługa zadłużenia przebiega zgodnie z umową.

4. Informacja o stanie mienia

Powierzchnia gruntów nieruchomości gminnych wg stanu na dzień 31.12.2024 r. wynosi 181,7111 ha. Powierzchnia gruntów nieruchomości gminnych oddanych w użytkowanie wieczyste wg stanu na dzień 31.12.2024 r. wynosi 2,4715 ha.

W roku 2024 nastąpiło powiększenie zasobów gruntów przez nabycie gruntu z mocy prawa pod drogi od osób fizycznych, w drodze komunalizacji od Skarbu Państwa, wykupu i innych czynności prawnych o pow. 4,2920 ha. W roku 2024 zmniejszono zasób gruntów gminnych przez sprzedaż działek gminnych, przejęcie przez Skarb Państwa na mocy tzw. decyzji ZRID oraz innych czynności prawnych o pow. 0,3639 ha.

Grunt o powierzchni 0,1100 ha oddany jest w Trwały Zarząd dla Klubu Dziecięcego PUCHATEK w Kaniowie.

Grunty gminne

Łączna wartość gruntów komunalnych Gminy Bestwina według stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku wynosi 38 951 609,85 zł., natomiast powierzchnia obejmuje 181,7111 ha.

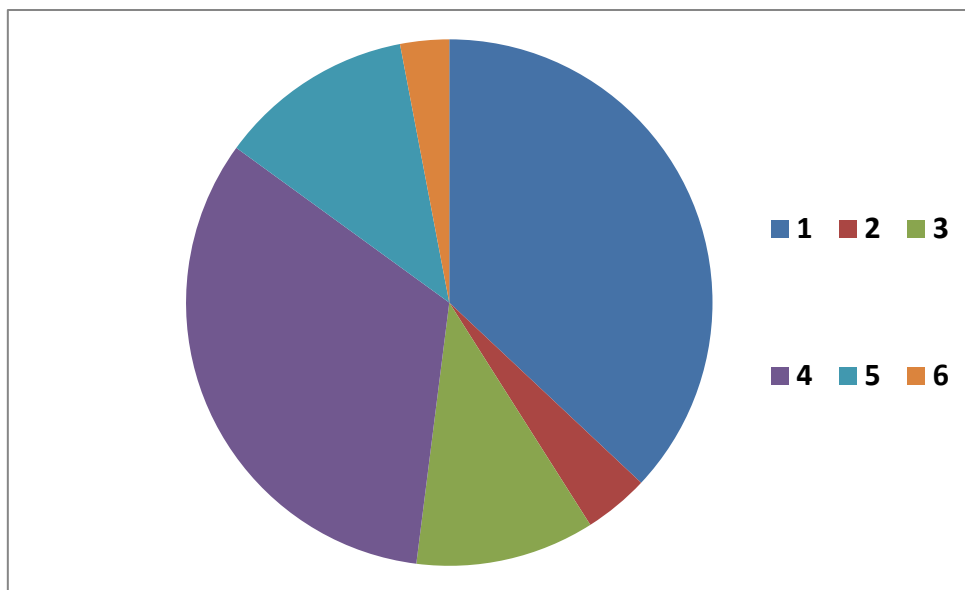
Grunty w zasobie				Grunty będące w użytkowaniu wieczystym	
Obręb		Pow. gruntów	Wartość gruntów	Powierzchnia gruntów	Wartość gruntów
		ha	zł	ha	zł
RAZEM Gmina Bestwina	1.stan na 31.12.23r.	177,7607	38 944 244,85	2,4715	823 676,00
	2.zwiększenie	4,3143	227 665,00	0,0000	0,00
	3.zmniejszenie	0,3639	220 300,00	0,0000	0,00
	4.stan na 31.12.24r.	181,7111	38 951 609,85	2,4715	823 676,00

Struktura ogólnej powierzchni gruntów komunalnych:

Łącznie powierzchnia gruntów nieruchomości zasobu wynosi 181,7111 ha wg stanu na dzień 31.12.2024 roku:

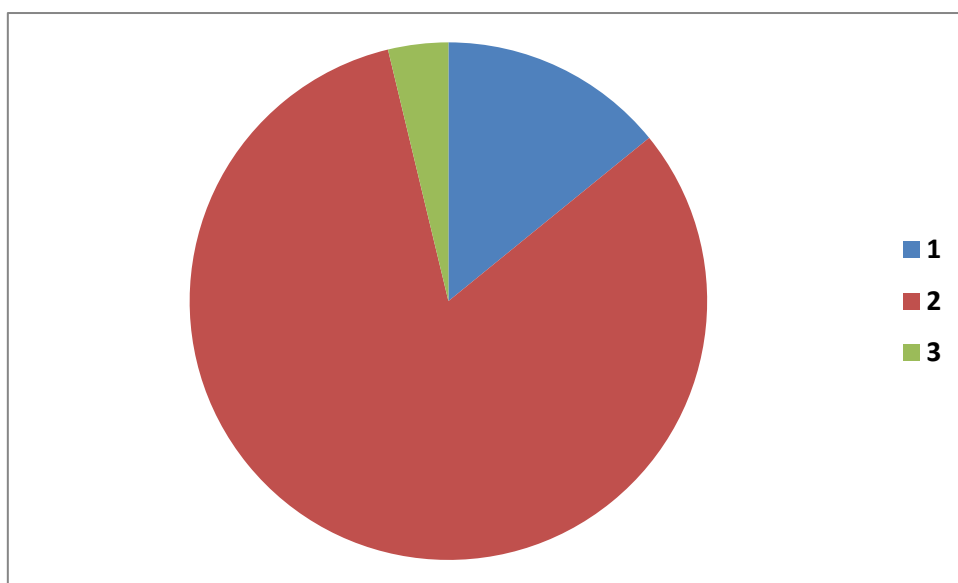
L p	Przeznaczenie	Pow. w zasobie [ha]
--------	---------------	---------------------

1	Użytki rolne 37%	Grunty orne	17,8027
		Sady	0,5238
		Łąki trwałe	10,7671
		Pastwiska trwałe	22,0182
		Grunty rolne zabudowane	0,1982
		Grunty pod stawami	0,0710
		Grunty pod rowami	4,8264
		Grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	0,1858
		Nieueżytki	11,5620
2	Grunty leśne 4%	Lasy	0,3139
		Grunty zadrzewione i zakrzewione	6,3120
3	Grunty zabudowane i zurbanizowane 11%	Tereny mieszkaniowe	1,0374
		Tereny przemysłowe	0,1928
		Inne tereny zabudowane	8,6287
		Zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy	0,0469
		Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	9,3098
		Użytki kopalne	0,0021
4	Tereny komunikacyjne 33%	Drogi	58,5910
		Tereny kolejowe	0,1705
		Inne tereny komunikacyjne	0,2364
		Grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych	1,3067
5	Grunty pod wodami 12%	Grunty pokryte wodami powierzchniowymi płynącymi	3,5495
		Grunty pokryte wodami powierzchniowymi stojącymi	18,8915
6	Tereny różne 3%	Tereny różne	5,1667
Łączna powierzchnia			181,7111

łącznie powierzchnia gruntów nieruchomości gminnych oddanych w użytkowanie wieczyste wynosi 2,4715 ha wg stanu na dzień 31.12.2024 roku:

Lp	Przeznaczenie		Pow. [ha]
1.	Użytki rolne 14%	Grunty orne	0,3493
2.	Grunty zabudowane i zurbanizowane 82%	Tereny mieszkaniowe	2,0294
3.	Tereny różne 4%	Tereny różne	0,0928
Łączna powierzchnia			2,4715

Wykaz nieruchomości gminnych oddanych w trwałe zarząd

Wg. stanu na 31 grudnia 2024 r.						
lp.	Nazwa jednostki	Nr działki	Powierzchnia gruntu (ha) przekazanego w trwałe zarząd	Miejsce położenia	Wartość księgowa przekazanego gruntu obliczona proporcjonalnie do powierzchni przekazanej.	Wartość początkowa przekazanego budynku.
1.	Klub Dziecięcy PUCHATEK w Kaniowie*	378/39	0,0300	Kaniów ul. Batalionów Chłopskich	15000,- zł.	898638,28 zł.
		378/40	0,0800		40000,-zł.	
RAZEM:			0,1100		55000,-zł.	898638,28 zł.

Gmina posiada 100% udziałów w Przedsiębiorstwie Komunalnym KOMBEST Sp. z o.o. oraz 10 sztuk akcji o wartości nominalnej 100 zł każda w Górnośląskiej Agencji Rozwoju Regionalnego SA.

Zestawienie użytkowych lokali komunalnych będących w dyspozycji Urzędu Gminy Bestwina

Lp.	Miejscowość	Adres	Typ lokalu	Liczba lokali	Powierzchnia [m ²]
1	Bestwina	ul. Szkolna 4	użytkowy	1	173,00
2	Bestwina	ul. Szkolna 4	garaż	1	12,50
3	Bestwina	ul. Plebańska 12	użytkowy	1	47,14
4	Kaniów	ul. Batalionów Chłopskich 15a	garaż	1	18,00
5	Kaniów	ul. Batalionów Chłopskich 15a	garaż	1	18,00
6	Kaniów	ul. Czechowicka 23	użytkowy	1	21,00
7	Kaniów	ul. Batalionów Chłopskich 50	garaż	1	14,00
8	Janowice	ul. Janowicka 100	garaż	1	18,00
9	Janowice	ul. Janowicka 137	użytkowy	1	100,49

Zestawienie użytkowych lokali będących przedmiotem umów użyczenia organizacjom społecznym działającym na terenie Gminy Bestwina

Lp.	Miejscowość	Adres	Najemca	Powierzchnia [m ²]
1	Bestwina	ul. Kościelna 57	Muzeum	255,87
2	Bestwina	ul. Szkolna 4	GOPS	181,40
3	Bestwina	ul. Krakowska 123	GOK w Bestwinie	632,04
4	Kaniów	ul. Batalionów Chłopskich 19	GOK w Bestwinie – Muzeum	99,59
5	Kaniów	ul. Batalionów Chłopskich 19	Rada Sołecka w Kaniowie	18,50
6	Kaniów	ul. Batalionów Chłopskich 19	GOK w Bestwinie - orkiestra	116,98
7	Kaniów	ul. Batalionów Chłopskich 19	KGW w Kaniowie	39,74
8	Kaniów	ul. Batalionów Chłopskich 19	LKS Przełom Kaniów	17,91
9	Kaniów	ul. Batalionów Chłopskich 19	Stowarzyszenie Pszczelarzy Gminy Bestwina „Heksagon”	44,34
10	Kaniów	Ul. Batalionów Chłopskich 50	Gminna Biblioteka Publiczna w Kaniowie	104,04
11	Janowice	Ul. Janowicka 137	Gminna Biblioteka Publiczna w Janowicach	106,00

Zasób lokali użytkowych Gminy składa się z 20 lokali podzielonych według funkcji na lokale przeznaczone do prowadzenia działalności gospodarczej, garaże wynajmowane mieszkańcom lokali mieszkalnych oraz lokale użytkowe użyczone organizacjom społecznym działającym na terenie Gminy i jednostkom organizacyjnym Gminy. Lokale znajdują się w budynkach zlokalizowanych w Bestwinie (ul. Szkolna 4-6, ul. Plebańska 12, ul. Kościelna 57, ul. Krakowska 123,), Janowicach (ul. Janowicka 100, ul. Janowicka 137) i Kaniowie (ul. Batalionów Chłopskich 15a, ul. Batalionów Chłopskich 19, ul. Batalionów Chłopskich 50, ul. Czechowicka 23). Lokale w budynkach przy ul. Czechowickiej 23 w Kaniowie i ul. Plebańskiej 12 w Bestwinie są aktualnie niewykorzystywane, a lokal przy ul. Batalionów Chłopskich 15a mieszczący dotychczas aptekę został zaadaptowany na potrzeby gminnego archiwum.

Zestawienie mieszkalnych lokali komunalnych będących w dyspozycji Urzędu Gminy Bestwina

Lp.	Miejscowość	Adres	Stan prawny	Liczba lokali	Powierzchnia [m ²]
1	Bestwina	ul. Krakowska 170	własność	6	187,64
2	Bestwina	ul. Plebańska 12	współwłasność	1	34,67
3	Bestwina	ul. Plebańska 19	współwłasność	2	50,50
4	Bestwina	ul. Szkolna 4	własność	2	113,10

5	Kaniów	ul. Czechowicka 21	współwłasność	1	43,26
6	Kaniów	ul. Czechowicka 23	własność	2	63,08
8	Kaniów	ul. Rybacka 14	własność	3	104,25
9	Kaniów	ul. Batalionów Chłopskich 15a	własność	2	148,00
10	Kaniów	ul. Batalionów Chłopskich 50	własność	4	208,50
11	Janowice	ul. Janowicka 100	własność	2	118,41

Mienie komunalne tworzy ponadto 25 lokali mieszkalnych zlokalizowanych w 10 budynkach, w tym 4 budynki w Bestwinie (11 lokali), 1 budynek w Janowicach (2 lokale) i 5 budynków w Kaniowie (12 lokali). Aktualnie najmowane lokale stanowią lokale mieszkalne, jeden został wynajęty w formie najmu socjalnego, (wyodrębniono jeden lokal jako pomieszczenie tymczasowe w Bestwinie przy ul. Plebańskiej 19). Z wyłączeniem budynków przy ul. Czechowickiej 21 w Kaniowie, ul. Plebańskiej 12, ul. Plebańskiej 19 w Bestwinie oraz ul. Janowickiej 137 w Janowicach, wszystkie pozostałe budynki są w całości własnością Gminy. We wskazanych budynkach pojedynczy lokal stanowi własność prywatną, a co za tym idzie budynki objęte są wspólnotą mieszkaniową. Wszystkie aktualnie wynajmowane lokale mieszkalne opierają się na umowach najmu na czas nieoznaczony oraz 1 umowa jako najem socjalny na czas określony, zgodnie z obowiązującym prawem i zasadami przyjętymi w Gminie.

5. Ochrona Środowiska

5.1 Program Ochrony Środowiska dla Gminy Bestwina

Do dnia 15 grudnia 2024 r. obowiązywał przyjęty przez Radę Gminy Bestwina Uchwałą nr XV/104/2019 z dnia 16 grudnia 2019 r. „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Bestwina na lata 2019-2022 z perspektywą do roku 2025”, który określał zadania z zakresu ochrony środowiska, których realizacja przyczyniała się do zrównoważonego rozwoju gminy. W dniu 16 grudnia 2024 Rada Gminy Bestwina Uchwałą nr VIII/47/2024 przyjęła „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Bestwina na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2029”.

W zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza przyjmuje on ograniczenie niskiej emisji i poprawę efektywności energetycznej budynków poprzez modernizację źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych, montaż instalacji fotowoltaicznych w budynkach mieszkalnych i budynkach użyteczności publicznej a także ograniczenie emisji komunikacyjnych poprzez modernizację dróg i wdrożenie rozwiązań transportu niskoemisyjnego.

Prowadzone są stałe kontrole mieszkańców i przedsiębiorców zakresie przestrzegania przepisów o ochronie powietrza.

Gospodarka wodno-ściekowa wymaga prowadzenia modernizacji sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Obecnie kanalizacja sanitarna na terenie gminy obejmuje sołectwo Bestwinka, część sołectwa Kaniów oraz północną część sołectwa Bestwina. Długość sieci kanalizacyjnej wynosi 69,34 km. Ilość przyłączy

kanalizacyjnych do budynków wynosi 1349, zbiorników bezodpływowych – 2184 sztuk, a przydomowych oczyszczalni ścieków 226 sztuki.

Prawidłowa gospodarka wodna obejmuje również odwodnienie terenów i ulic oraz melioracje rolnicze.

Na terenie gminy Bestwina zlokalizowane są następujące formy ochrony przyrody:

- pięć pomników przyrody (dwie lipy i trzy dęby),
- obszar chronionego krajobrazu „Podkłępie” obejmujący kompleks stawów w Bestwinie i Kaniowie w dolinie rzeki Białej przy zachodniej granicy gminy,
- użytek ekologiczny „Oczko wodne w Kaniowie” w rejonie rzeki Wisły.

Ponadto na bieżąco prowadzona jest pielęgnacja i nasadzenia drzew na terenie gminy. Pielęgnacji poddano 64 drzewa oraz wykonano nasadzenia 180 drzew na gruntach gminnych. Dodatkowo zrealizowano prace konserwacyjno-pielęgnacyjne zabytkowej zieleni w Parku Zamkowym w Bestwinie. W ramach edukacji ekologicznej obejmującej ochronę powietrza i gospodarkę odpadami przygotowano i przekazano mieszkańcom ulotki oraz materiały informacyjne a także utrzymywano na terenach Zespołów Szkolno-Przedszkolnych 4 ekosłupki, badające stan zanieczyszczenia powietrza. Wyniki pomiarów dostępne są na stronie internetowej gminy.

5.2 Program Ograniczenia Emisji w Gminie Bestwina na lata 2021-2024

W 2024 roku zakończono realizowanie programu ograniczenia emisji, stanowiące trzeci cykl działań zmierzających do poprawy jakości powietrza na terenie Gminy, po zrealizowanej w latach 2008-2010 oraz 2017-2020 pierwszej i drugiej edycji Programu. W Programie na lata 2021-2024 przewidziano wykonanie modernizacji energetycznej w 400 budynkach/lokalach mieszkalnych, obejmującą wymianę starych nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe (170 szt.) lub gaz (20 szt.), na nowe niskoemisyjne kotły węglowe spełniające normy 5 klasy emisji i ecodesign (30 szt.) lub kotły gazowe (160 szt.) oraz montaż 210 indywidualnych instalacji fotowoltaicznych o mocy od 2 do 10 kWp.

W roku 2024 zrealizowano 66 inwestycji, w tym zamontowano 56 kotłów gazowych oraz 10 mikroinstalacji fotowoltaicznych. Zadanie było finansowane z pożyczki ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Ze względu na spadające zainteresowanie mieszkańców realizacją inwestycji w szczególności w zakresie instalacji fotowoltaicznych, ostateczny zakres Programu objął 332 budynki.

5.3 Program Czyste Powietrze

W roku 2021 Gmina Bestwina zawarła Porozumienie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach dotyczące uruchomienia i prowadzenia punktu konsultacyjno – informacyjnego. Za pośrednictwem tego punktu mieszkańcy mogą składać wnioski o udzielenie dotacji dla przedsięwzięć termomodernizacyjnych, takich jak np.: wymiana źródeł ciepła, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, docieplenie ścian. W roku 2024 pracownik punktu konsultacyjno – informacyjnego zrealizował 109 wniosków o udzielenie dotacji.

5.4 Gospodarka odpadami komunalnymi

Gminny system gospodarki odpadami obejmuje nieruchomości zamieszkałe oraz niezamieszkałe (związane z działalnością: oświatową, przeciwpożarową, administracji publicznej, kulturalną, sportową, jednostek gospodarki komunalnej oraz w zakresie ochrony zdrowia).

W analizowanym roku usługa odbioru odpadów komunalnych od mieszkańców z terenu gminy Bestwina była świadczona w okresie styczeń i luty przez firmę EKO-PLUS z Czechowic – Dziedzic, a od marca do grudnia przez konsorcjum firm: PHU „Operatus” Marian Krajewski z Bielska – Białej / Operatus Sp. z o.o. z Jaworza. Odpady z PSZOK odbierane były przez konsorcjum firm: PHU „Operatus” Marian Krajewski z Bielska – Białej / Operatus Sp. z o.o. z Jaworza.

Podmioty odpowiedzialne za wywóz odpadów komunalnych z terenu Gminy Bestwina odpowiedzialne były równocześnie za odbiór, transport jak i zagospodarowanie odpadów, oraz osiągnięcie poziomu co najmniej 45% wagowo przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, zgodnie z zapisem z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Ilość odpadów w roku 2024:

- odebranych od mieszkańców, przetransportowanych i zagospodarowanych: 2959,08 Mg
- zebranych na PSZOK, przetransportowanych i zagospodarowanych: 1354,40 Mg

5.5 Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Bestwina

Od roku 2015 w Gminie realizowany jest Program usuwania azbestu, który zgodnie z Krajowym programem powinien zostać usunięty i zutylizowany w całości do roku 2032.

Każdego roku, na wniosek mieszkańców będących posiadaczami i użytkownikami wyrobów azbestowych (pokrycia dachów i ścian, zmagazynowane odpady azbestowe, rury, korytka itp.) Gmina realizuje zadanie polegające na demontażu lub zbieraniu, transporcie i utylizacji wyrobów azbestowych, które zlecane jest specjalistycznej firmie zewnętrznej posiadającej odpowiednie uprawnienia.

W roku 2024 zrealizowano łącznie 16 wniosków, obejmujących wariant z demontażem, transportem i utylizacją azbestu z dachów i elewacji budynków (12 szt.) oraz zbieraniem, transportem i utylizacją zmagazynowanego azbestu (4 szt.), co pozwoliło na usunięcie z terenu Gminy Bestwina 44,890 Mg wyrobów zawierających azbest.

6. Gospodarka przestrzenna

6.1 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bestwina

Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bestwina zatwierdzone zostało Uchwałą Rady Gminy Bestwina Nr XXI/170/2016 z dnia 19 grudnia 2016 r. W 2024 r. Uchwałą Rady Gminy Bestwina nr VII/44/2024 z dnia 21 listopada 2024 r. uchwalono zmianę nr 1 do SUIKZP. Studium to jest podstawowym, strategicznym dokumentem, decydującym o planowanych na obszarze gminy działaniach, które winny doprowadzić do szybkiego przeprowadzenia pozytywnych zmian w wymiarach: społecznym, gospodarczym, środowiskowym, kulturalnym i materialnym.

Podstawowym celem wszystkich określonych w studium kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy jest osiągnięcie zrównoważonego, zharmonizowanego ze środowiskiem naturalnym rozwoju, umożliwiającego kształtowanie zróżnicowanej pod względem funkcjonalnym przestrzeni wiejskiej, zapewniającej wysoką jakość życia mieszkańców oraz zachowanie lokalnych wartości kulturowych i środowiskowych.

Na podstawie obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy tworzone są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

6.2 Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest aktem prawa miejscowego i jako taki zawiera ustalenia powszechnie wiążące na obszarze, na którym obowiązuje.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego składa się z części tekstowej i z części graficznej. Tekst planu to uchwała Rady Gminy natomiast rysunek planu to załącznik graficzny do tej uchwały. Plan miejscowy ustala m.in. przeznaczenie terenu pod określone funkcje, sposób zagospodarowania i warunki zabudowy, a także warunki obsługi w zakresie infrastruktury.

Obecnie obowiązują 20 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które pokrywają 100% powierzchni gminy Bestwina.

W 2024 r. Uchwałą Rady Gminy w Bestwinie nr LXVIII/474/2024 z dnia 25 marca 2024 r. uchwalono przystąpienie do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Bestwina dla obszarów położonych w sołectwach: Bestwina, Bestwinka, Kaniów oraz Janowice.

7. Realizacja strategii i programów

W Gminie Bestwina została przyjęta do realizacji Strategia Rozwoju Gminy Bestwina na lata 2021-2027 określająca ogólne kierunki rozwoju, planowane działania we wszystkich sferach funkcjonowania gminy oraz strategiczne cele planowane do osiągnięcia w okresie jej obowiązywania.

Ze Strategii wynikają dalsze dokumenty strategiczne i planistyczne niższego rzędu wskazane poniżej.

7.1 Plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości Gminy Bestwina na lata 2024-2026

Gmina Bestwina gospodaruje zasobem nieruchomości zgodnie z zasadami racjonalnej gospodarki na podstawie obowiązujących przepisów prawa w pierwszej kolejności uwzględniając potrzeby społeczności lokalnej i realizację zadań publicznych.

Plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości na lata 2024-2026, przyjęty Zarządzeniem Nr 13/2024 Wójta Gminy Bestwina z dnia 24.01.2024 r., zakłada kontynuację dotychczasowych umów najmu lokali i dzierżawy gruntów pod działalność gospodarczą i rolniczą.

Umowy obejmować będą wyłącznie te nieruchomości, które nie zostały przeznaczone na realizację zadań gminy lub na sprzedaż.

Plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości Gminy Bestwina, określa główne kierunki działań związane z gospodarowaniem mieniem gminnym na lata 2024-2026. W stosunku do każdej nieruchomości rozstrzygnięcia o sposobie jej zagospodarowania będą zapadały indywidualnie. Gminny zasób nieruchomości będzie wykorzystywany zgodnie z wiążącymi organ wykonawczy gminy ustaleniami, które będą wynikały z uchwał budżetowych podejmowanych na poszczególne lata, w formach prawnych przewidzianych w ustawie - Kodeks cywilny, ustawie o gospodarce

nieruchomościami oraz uchwałami w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami wchodzącymi w skład gminnego zasobu nieruchomości Gminy Bestwina, w sprawie określenia warunków udzielania bonifikat i wysokości stawek procentowych przy sprzedaży lokali mieszkalnych oraz oddania gruntu w użytkowanie wieczyste, a także w oparciu o Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Bestwina.

7.2 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Bestwina na lata 2016 -2025.

Dokument ten uwzględnia wiele obszarów polityki społecznej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów społecznych. Jej podstawowym celem jest tworzenie warunków sprzyjających wzrostowi spójności społecznej i podnoszenie jakości życia mieszkańców gminy. Stanowi ona podstawę do opracowania i realizacji konkretnych projektów, przedsięwzięć jak również funkcjonujących w gminie programów takich jak:

7.3 Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością ” finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego

W 2024 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował Program AOON dla JST – edycja 2024 r.

Program ma na celu:

1. wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności (łącznie ze wskazaniami stałej i długotrwałej opieki oraz koniecznością stałego współdziałania opiekuna w procesie leczenia, rehabilitacji i edukacji) oraz pełnoletnich osób niepełnosprawnych, posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionych,
2. możliwość skorzystania przez osoby niepełnosprawne z pomocy asystenta przy wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym,
3. ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz stymulowanie osoby niepełnosprawnej do podejmowania aktywności i umożliwienie realizowania prawa do niezależnego życia,
4. przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność oraz wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych, umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwo w życiu lokalnej społeczności np. poprzez udział w wydarzeniach społecznych, kulturalnych, rozrywkowych czy też sportowych.

Program adresowany jest do osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionych, które wymagają usługi asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

Usługi asystenta w szczególności mogą polegać na pomocy asystenta w:

1. wyjściu, powrocie oraz/lub dojazdach w wybrane przez uczestnika Programu miejsce (np. dom, praca, placówki oświatowe i szkoleniowe, świątynie, placówki służby zdrowia i rehabilitacyjne, gabinety lekarskie, urzędy, znajomi, rodzina, instytucje finansowe, wydarzenia kulturalne, rozrywkowe, społeczne, sportowe itp.),
2. zakupach, z zastrzeżeniem aktywnego udziału uczestnika Programu przy ich realizacji,
3. załatwieniu spraw urzędowych,
4. nawiązaniu kontaktu/współpracy z różnego rodzaju organizacjami,
5. korzystaniu z dóbr kultury (tj. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy itp.).

W 2024 roku wsparciem asystenta osobistego zostało objętych 16 niepełnosprawnych mieszkańców naszej Gminy, w tym: 6 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną, 4 osoby z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, 2 osoby z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną, oraz dla 4 dzieci w wieku do 16 roku życia .

Wsparcie było realizowane przez 8 asystentów. Zostało zrealizowanych 1 116 godzin usług asystenckich (o 178 godz. więcej w stosunku do roku 2023).

GOPS na realizację programu otrzymał dofinansowanie w kwocie 62 699,00 zł , wkład własny stanowił kwotę 6 696 zł. Program jest kontynuowany w roku 2025.

7.4 Program Opieka Wytchnieniowa dla JST edycja 2024 finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bestwinie w 2024 roku realizował resortowy Program Ministerstwa Pracy, Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa – edycja 2024” finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Głównym celem Programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobami z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej.

Wsparcie ma również zapewnić czasowe odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewnienie czasu na odpoczynek, wzmocnienie osobistego potencjału oraz ograniczenie wpływu obciążeń psychofizycznych związanych ze sprawowaniem opieki.

Program skierowany jest do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobami dorosłymi posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, które wymagają usługi opieki wytchnieniowej.

Usługi opieki wytchnieniowej dla osób niepełnosprawnych świadczone były w ramach: pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością.

W 2024 r. w ramach pobytu dziennego zrealizowano 960 godzin usług opieki wytchnieniowej dla 8 niepełnosprawnych mieszkańców gminy w tym 6 osób dorosłych i 2 dzieci do 16-go roku życia.

GOPS Bestwina na realizację programu otrzymał dofinansowanie z funduszu solidarnościowego w kwocie 48 960 zł., zaś kwota 5 760 zł. stanowiła wkład własny.

Program kontynuowany jest w roku 2025.

7.5 Program Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021 – 2027 współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego - Podprogram 2023

Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową to działanie współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, kierowane do osób i rodzin najbardziej potrzebujących, które z powodu niskich dochodów nie mogły zapewnić sobie odpowiednich produktów żywnościowych. Program skierowany był do osób, które uzyskiwały dochód nieprzekraczający 235% kryterium

dochodowego wg ustawy o pomocy społecznej, tj.: 2 056,40 zł dla osoby samotnie gospodarującej, lub 1 590,00 zł dla osoby w rodzinie.

Pomocą objętych zostało 107 mieszkańców gminy Bestwina.

W ramach Programu osoby najbardziej potrzebujące mogły skorzystać ze wsparcia w postaci żywności wydawanej w formie paczek oraz uczestniczyć w działaniach towarzyszących.

W roku 2024 przekazano beneficjentom 6 904,80 kg żywności o wartości 42 816,22zł.

Łącznie otrzymali oni 419 paczek żywnościowych, w których znajdowały się takie produkty jak: groszek z marchewką, dżem truskawkowy, makaron jajeczny, mąka pszenna, kasza jęczmienna, płatki owsiane, herbatniki maślane, kawa zbożowa, mleko UHT, ser podpuszczkowy, szynka wieprzowa, szynka drobiowa, pasztet wieprzowy, szprot w oleju, cukier biały, olej rzepakowy, fasolka po bretońsku.

W roku 2025 Program jest kontynuowany pod nazwą Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 – Podprogram 2024

7.6 Program wspierania rodziny w Gminie Bestwina na lata 2024-2026

Podstawę prawną stanowi art. 179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Bestwina na lata 2024-2026, który został Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bestwinie w 2024 roku realizował zadania własne Gminy zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w myśl art. 176 oraz podejmował działania określone w ww. Programie. Celem Programu jest wspieranie rodzin w prawidłowym wypełnianiu i przywracaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez: Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka w rodzinach z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi i dysfunkcyjnych – pracownicy socjalni świadczyli pracę socjalną polegającą na wzmacnianiu zdolności rodzin do pełnienia prawidłowych funkcji w społeczeństwie, zapewniali specjalistyczne poradnictwo i wsparcie. Pomagali w odbudowywaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej w rodzinach biologicznych pozostających w systemie pieczy zastępczej. Pracownicy uczestniczyli w posiedzeniach zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej. Rodzinom i dzieciom zostało zapewnione wsparcie i pomoc asystenta rodziny. Asystent świadczył pracę dla 18 rodzin w tym: 11 rodzin z postanowienia sądowego.

Przeciwdziałanie powstawaniu sytuacji kryzysowych w rodzinach – pracownicy socjalni monitorowali środowiska zagrożone uzależnieniami, motywując do podjęcia terapii rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych. Prowadzili również pracę socjalną ukierunkowaną na wzmacnianie zdolności rodzin do pełnienia prawidłowych funkcji w społeczeństwie, zapewniali specjalistyczne poradnictwo i wsparcie. Współpracowali z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym w Bestwinie, kuratorami, policją i szkołami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych. W 2024 roku procedurą niebieskiej karty zostało objętych 22 rodzin w tym 18 rodzin z dziećmi. W ramach gminnych programów profilaktycznych działania realizowane były zarówno przez Ośrodek jak i placówki oświatowe promujące wartości rodzinne, działania informacyjno-edukacyjne oraz wspomagające umiejętności opiekuńczo-wychowawcze rodziców. Przez wszystkie placówki były prowadzone kampanie i podejmowane działania na rzecz wzmacniania rodziny i przeciwdziałania powstawania dysfunkcji. W ramach realizacji powyższego celu pomocne były działania prowadzone przez placówki oświatowe w szczególności przez realizowanie programów i projektów profilaktycznych, edukacyjno-wychowawczych, prozdrowotnych, organizowanie dodatkowych zajęć oraz całorocznej pomocy dydaktyczno-wychowawczej. Wyrównywanie szans edukacyjnych realizowane było poprzez pomoc materialną – system stypendiów zasiłków szkolnych, bezpłatnych podręczników.

Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka – pracownicy socjalni dokonali diagnozy, monitorowali warunki bytowe rodzin, prowadzono zajęcia w formie „Szkoły dla rodziców” pierwszego i drugiego stopnia, którą ukończyło 12 uczestników.

Pracownicy socjalni planowali pomoc materialną oraz rzeczową dla rodzin w formie produktów żywnościowych z Programu Operacyjnego Pomocy Żywnościowej z której skorzystało 107 osób. Przyznawali świadczenia finansowe i rzeczowe z Programu „Posiłek w szkole i w domu” oraz na podstawie wieloletniego gminnego programu osłonowego w zakresie dożywiania na lata 2024-2028, przyjętego uchwałą przez Radę Gminy. Rodziny korzystały z organizowanego wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży. Przy współpracy z Kuratorium Oświaty w Katowicach 5 - cioro dzieci skorzystało z bezpłatnej kolonii w Milówce organizowanej przez Kuratorium.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bestwinie realizuje rządowy program dla rodzin wielodzietnych w ramach, którego została wprowadzona, mająca zasięg ogólnopolski Karta Dużej Rodziny. Istnieje możliwość uzyskania dwóch form KDR – tradycyjnej w formie karty plastikowej oraz formy elektronicznej. Kartę Dużej Rodziny mogą otrzymać również rodzice, którzy kiedykolwiek wychowywali i mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci i nie byli pozbawieni władzy rodzicielskiej. Wszyscy posiadacze Karty Dużej Rodziny mogą korzystać ze zniżek i ulg oferowanych przez podmioty publiczne i niepubliczne.

W 2024 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bestwinie przyjął 62 wnioski o wydanie Karty Dużej Rodziny. 143 osoby otrzymały Kartę w tym 18 rodzin wielodzietnych oraz 24 wnioski dla rodziców, którzy mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci i nie byli pozbawieni władzy rodzicielskiej. Pozostałe wnioski dotyczyły wydania duplikatu KDR, uzupełnienia rodziny lub przedłużenia terminu ważności.

7.7 Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani na lata 2022-2025.

Działania profilaktyczne swoim zasięgiem objęły całą populację – profilaktyka uniwersalna (np. klasy uczniów, rodziców, społeczeństwo miejscowości Bestwina), jednostki i grupy zwiększonego ryzyka – profilaktyka selektywna (np. działania wobec osób z rodzin zwiększonego ryzyka), grupy wysokiego ryzyka - profilaktyka wskazująca (np. osoby, wobec których wszczęto postępowanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i narkotyków, osoby leczone w poradni leczenia uzależnień, osoby doprowadzane przez Policję do Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym - Izby Wyrzeźwień), itp. Źródłem finansowania Programu są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i opłat od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml (tak zwane „małpki”).

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii sfinansowano:

1. Działalność Gminnego Punktu Konsultacyjnego

W Gminnym Punkcie Konsultacyjnym - profesjonalnej pomocy z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomani oraz przeciwdziałania przed przemocą domową udzielali:

1. Specjalista psychoterapii uzależnień, który pełnił dyżur od stycznia do grudnia 2024 roku w wymiarze 10 godzin miesięcznie, w ramach których udzielił 78 porad.

2. Psycholog, który pełnił dyżur od stycznia do grudnia 2024 roku w wymiarze 10 godzin miesięcznie, w ramach których udzielił 50 porad. Poradnictwo psychologiczne skierowane było głównie do członków rodzin z problemem alkoholowym - osób współuzależnionych. Z porad korzystały również osoby uzależnione od alkoholu, narkotyków, hazardu i innych środków psychoaktywnych – motywowano je do leczenia, prowadzono wsparcie po zakończonych programach, terapii. Pozostałe usługi świadczone były dla osób z trudnościami wychowawczymi, trudnościami emocjonalnymi, będących w konflikcie rodzinnym czy kryzysie egzystencjalnym. W uzasadnionych przypadkach kierowano w/w osoby do placówek zajmujących się specjalistycznym leczeniem.
3. Psycholog dziecięcy, który pełnił dyżur od stycznia do czerwca w wymiarze 6 godzin miesięcznie, od lipca do grudnia w wymiarze 10 godzin miesięcznie, w ramach których udzielił 70 porad.

Na koszty utrzymania Punktu złożyły się wynagrodzenia specjalistów, opłaty za zakup materiałów biurowych. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Bestwinie jest wyznaczone miejsce informacyjno-edukacyjna związana z tematyką uzależnień. Ulotki, broszurki, informatory, plakaty są dostępne publicznie. Na stronie internetowej www.gopsbestwina.pl, można znaleźć bieżące informacje związane z w/w problematyką. W siedzibie Ośrodka jest możliwość uzyskania materiałów informacyjnych oraz kontaktowych do lokalnej i regionalnych grup AA i miejsc prowadzących terapię i leczenie.

2. **Wyjazdowe sesje terapeutyczne organizowane przez Bielskie Centrum Psychiatrii Olszówka w Bielsku-Białej oraz Śląską Fundację Błękitny Krzyż w Bielsku-Białej.** Powyższe sesje skierowane były do osób uzależnionych oraz członków rodzin - osób współuzależnionych, w tym z syndromem Dorosłych Dzieci Alkoholików będących uczestnikami programu psychoterapeutycznego. Celem wyjazdowych sesji terapeutycznych jest zintensyfikowanie i pogłębienie standardowego programu psychoterapii. W powyższych sesjach w 2024 r. brało udział 14 mieszkańców Gminy Bestwina.

3. Działania profilaktyczne w szkołach:

- a) Zespół Szkolno-Przedszkolny w Bestwinie:
 - Lekcja w kinie – „Kolorowe emocje, czyli co nam w duszy gra”
 - Lekcja w kinie - „Czy social media mogą być toksyczne?”
 - Warsztaty profilaktyczne – „Konflikt, agresja, przemoc”
 - Warsztaty profilaktyczne – „Energetyk jak narkotyk”
 - Zajęcia profilaktyczne – profilaktyka uzależnień i zdrowia psychicznego
 - Zajęcia profilaktyczne – profilaktyka przemocy i agresji
 - Zajęcia profilaktyczne – „Chill w realu”, „Escape room”
 - Warsztaty wspierające dla rodziców
- b) Zespół Szkolno-Przedszkolny w Bestwnice
 - Program Profilaktyki Zintegrowanej – „Ratownicy Marzeń”
 - Program profilaktyczny „Przyjaciele Zippiego”
 - Warsztaty profilaktyczne „Błąd takie proste słowo”

- Profilaktyka cyberprzemocy - warsztaty
- Profilaktyka uzależnień – warsztaty

c) Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kaniowie

- Spotkanie dla rodziców i nauczycieli – „Skuteczna komunikacja podstawą prawidłowej relacji nauczyciel – rodzic”
- Teatr Edukacji i Profilaktyki Maski – spektakle
- Program profilaktyczny – „Ratownicy Marzeń”
- Warsztaty – „Emocje na start”
- Warsztaty profilaktyczne – „Agresywny czyli słaby”

d) Zespół Szkolno-Przedszkolny w Janowicach

- Projekt profilaktyczny - „Ogarnij życie bez wymówek”

4. Półkolonie profilaktyczne zimowe odbywające się w Gminnym Ośrodku Kultury i Szkole Podstawowej w Kaniowie oraz Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Bestwinie (165 dzieci)

5. Półkolonie letnie odbywające się w Gminnym Ośrodku Kultury w Bestwinie i Szkole Podstawowej w Kaniowie oraz Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Bestwinie (225 dzieci)

6. Kolonie letnie z elementami profilaktyki zorganizowane przez Uczniowski Klub Sportowy Wojownik Bestwina (50 dzieci), Klub Sportowy Bestwinka (20 dzieci), Uczniowski Klub Sportowy „The Best” Bestwinka (30 dzieci)

7. Działania profilaktyczne w Gminnej Bibliotece Publicznej w Bestwinie

- Spektakle dla młodzieży
- Maraton teatralny dla dzieci
- Noc detektywów – gra terenowa

8. „Szkola dla Rodziców w Wychowawców” – program rekomendowany przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom

W roku 2024 r. zostały przeprowadzone dwie edycje programu – stopień pierwszy ukończyło 8 osób, stopień drugi 4 osoby.

9. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Bestwina

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych opiniowała wnioski o wydanie zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy oraz prowadziła postępowania, które miały na celu zmotywowanie osób uzależnionych do podjęcia terapii odwykowej.

Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bestwinie, Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych uczestniczyli w szkoleniach na temat: „Procedura Niebieskiej Karty. Rola i zadania pracowników instytucji samorządowych w przeciwdziałaniu przemocy domowej”.

Cele zawarte w Programie na rok 2024 zostały osiągnięte przez:

1. prowadzenie pracy opiekuńczo-wychowawczej z dziećmi w placówkach oświatowych oraz zajęć w okresie ferii i wakacji
2. podnoszenie świadomości dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie zagrożeń związanych ze spożyciem alkoholu, środków psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych oraz promowanie zdrowego stylu życia poprzez realizację przedsięwzięć profilaktycznych, spotkania z rodzicami, włączanie się w kampanie ogólnopolskie, dystrybucję ulotek i broszur profilaktycznych;
3. prowadzenie poradnictwa psychologicznego, informacyjno-edukacyjnego w Punkcie Konsultacyjnym dla mieszkańców Gminy Bestwina;
4. współpracę Komisji z instytucjami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych;
5. systematyczną pracę wielu podmiotów z osobami uzależnionymi i członkami ich rodzin;
6. współdziałanie służb pracujących na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych, uzależnień od środków psychoaktywnych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W 2025 roku należy:

1. Kontynuować profilaktykę uniwersalną z uwzględnieniem czynników ryzyka i czynników chroniących, wykorzystując system rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia oraz wprowadzając te Programy do realizacji, w szczególności w placówkach oświatowych.
2. Osoby pijące nadmiernie, szkodliwie i uzależnione od substancji psychoaktywnych skutecznie motywować do podjęcia profesjonalnej terapii.
3. Podnosić wiedzę społeczności lokalnej związaną ze środkami psychoaktywnym oraz uzależnieniami behawioralnymi poprzez dystrybucję ulotek, plakatów, działania skierowane do rodziców, uczniów, nauczycieli.
4. Informować o możliwościach leczenia i rehabilitacji w placówkach specjalistycznych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Bestwinie w roku 2024 był realizowany przez: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bestwinie. Ośrodek w swoim budżecie posiadał środki na utrzymanie Punktu Konsultacyjnego – 40 299,00 zł, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 15 161,96 zł oraz na działania w ramach profilaktyki uniwersalnej, wskazującej i selektywnej – 289 467,45zł. Całkowity koszt realizacji Programu wyniósł 344 928,41 zł.

7.8 Gminny Program Wspierania Aktywności i Zapobiegania Wykluczeniu Społecznemu Seniorów .

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bestwinie 2024 r. realizował program dla mieszkańców gminy nieaktywnych zawodowo **Senior 60+**.

Głównym celem programu było zapewnienie wsparcia seniorom poprzez umożliwienie im korzystania z zajęć rehabilitacyjnych, ruchowych, edukacyjnych oraz oferty kulturalnej i rekreacyjnej. Program realizowany w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Razem.

W programie uczestniczyło łącznie **39** seniorów. Uczestnicy brali aktywny udział w zajęciach organizowanych w ramach programu. Rekrutacja była prowadzona przez GOPS Bestwina.

Niniejszy projekt cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem wśród seniorów.

Program realizowany był w budynku Stowarzyszenia Razem, Bestwina ul. Sikorskiego 48.

Seniorzy byli przywożeni do i odwożeni do domów specjalistycznym transportem dostosowanym do osób niepełnosprawnych.

W ramach udziału w programie mogli skorzystać z wielu form wsparcia m.in.: z zajęć rehabilitacyjnych, dietetycznych, kulinarnych czy rękodzieła artystycznego, wyjazdów integracyjnych i wycieczek.

Wartość programu 60 000 zł.

Okres realizacji: marzec- grudzień 2024 r.

7.9 Współpraca Gminy Bestwina z organizacjami pozarządowymi na 2024 rok

Współpraca gminy z organizacjami pozarządowymi polegała na zleceniu realizacji zadań publicznych podmiotom działającym w zakresie pożytku publicznego w trybie wspierania ich realizacji. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań publicznych została określona uchwałą budżetową na 2024 rok i wyniosła 362 000,00 zł.

W 2023 roku Wójt Gminy Bestwina ogłosił jeden otwarty konkurs ofert w dwóch zakresach merytorycznych:

- w obszarze wspierania i upowszechniania kultury fizycznej,
- z zakresu działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży.

Realizując zadania z przedmiotowych zakresów, gmina współpracowała z : Stowarzyszenie Husaria, Klubem Sportowym „Bestwinka”, LKS „Przełom” Kaniów, Ludowym Klubem Sportowym „Bestwina”, UKS „THE – BEST” Bestwinka, UKS „SET” Kaniów, Stowarzyszeniem na Rzecz Osób z upośledzeniem Umysłowym „RAZEM”, UKS „Wojownik”, KS „MASTERS”, Związkiem Harcerstwa Polskiego.

W ramach realizowanego Programu:

- złożono łącznie 18 ofert na realizację zadań publicznych,
- 18 ofert spełniło wymagania formalne i merytoryczne i uzyskało dofinansowanie,
- zrealizowano dotacje w łącznej kwocie 362 000,00zł

7.10 Gminny Program Ochrony nad zabytkami

Program ten został wprowadzony do obrotu prawnego Uchwałą Rady Gminy Bestwina Nr LXVI/453/2024 z dnia 29 stycznia 2024 r. i obejmuje lata 2023-2027.

Gminny Program Ochrony nad zabytkami na lata 2023-2027 stanowi strategiczny dokument określający priorytety gminy Bestwina w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego. Program wyznacza główne kierunki działań mających na celu zachowanie i rewitalizację zabytków znajdujących się na terenie gminy. Ponadto, dokument ten wskazuje potencjalne możliwości finansowania inicjatyw związanych z ochroną zabytków, co ma kluczowe znaczenie dla skutecznej realizacji założonych celów.

Wprowadzenie Gminnego Programu Ochrony nad zabytkami jest zgodne z obowiązującymi przepisami prawa, w tym w szczególności z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Uchwała Rady Gminy Bestwina stanowi formalne potwierdzenie przyjęcia i wejścia w życie niniejszego programu.

Gminny Program Ochrony nad zabytkami identyfikuje istotne obszary wymagające interwencji oraz określa konkretne działania, które mają zostać podjęte w perspektywie lat 2023-2027. Wśród kluczowych elementów programu należy wymienić:

- Priorytety gminy w zakresie ochrony zabytków: Program wskazuje najważniejsze zabytki i zespoły zabytkowe wymagające szczególnej uwagi i działań konserwatorskich.
- Kierunki ochrony zabytków: Dokument określa strategiczne podejście do ochrony dziedzictwa, uwzględniając aspekty konserwatorskie, edukacyjne, społeczne i gospodarcze.
- Możliwości finansowania: Program przedstawia potencjalne źródła finansowania projektów związanych z ochroną zabytków, w tym środki własne gminy, dotacje zewnętrzne oraz inne instrumenty finansowe.

Gminny Program Ochrony nad zabytkami na lata 2023-2027 stanowi istotne narzędzie w realizacji polityki ochrony dziedzictwa kulturowego gminy Bestwina. Określając priorytety, kierunki działań oraz możliwości finansowania, program ten tworzy ramy dla skutecznej opieki nad zabytkami i ich zachowania dla przyszłych pokoleń.

7.11 Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi

Sprawy związane z opieką nad zwierzętami bezdomnymi zostały uregulowane w Programie opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Bestwina, przyjętym uchwałą Nr LXVIII/475/2024 Rady Gminy Bestwina z dnia 25 marca 2024 r. w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Bestwina.

W celu realizacji wyżej wymienionej uchwały Gmina Bestwina, wzorem poprzednich lat, zawarła umowę z Gminą Bielsko-Biała, prowadzącą Miejskie Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt.

Na realizację zadania Gmina Bestwina przekazywała miesięczne dotacje, których łączna wartość wyniosła 74 657,20 zł.

7.12 Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Bestwina na lata 2020-2024

Zgodnie z ustawą z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu Cywilnego Rada Gminy Bestwina uchwaliła 5-letni program gospodarowania zasobem komunalnym obejmującym lokale mieszkalne przeznaczone na wynajem dla osób o niskich dochodach, które nie mają zaspokojonych potrzeb mieszkaniowych. Najem lokali realizowany jest w oparciu o obowiązujące przepisy prawa, w tym ww. ustawę oraz uchwałę Rady Gminy o zasadach wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy.

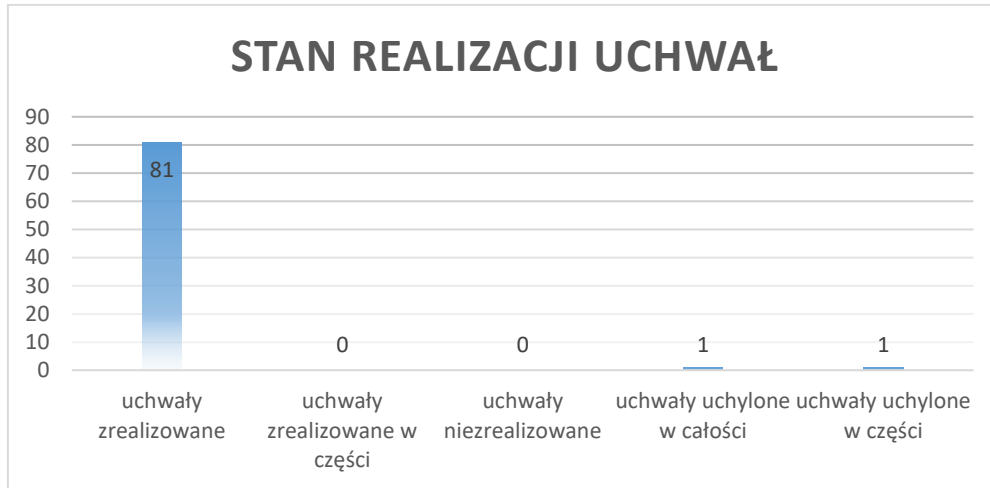
Wieloletni Program określa takie aspekty gospodarowania zasobem mieszkaniowym jak prognozę wielkości oraz stanu technicznego zasobu, potrzeby oraz plan remontów i modernizacji, planowaną sprzedaż lokali, zasady polityki czynszowej, sposób zarządzania i finansowania zasobem oraz wysokość związanych z tym kosztów.

Program wskazuje na znaczne potrzeby remontowe w posiadanym przez gminę zasobie komunalnym.

W 2025 r. planuje się uchwalić Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Bestwina na lata 2025-2029.

8. Wykonanie uchwał Rady Gminy

Rada Gminy w roku 2024 podjęła 83 uchwały, na podstawie których, między innymi:

- ustalono organizację pracy Rady Gminy,
- przyjęto budżet i Wieloletnią Prognozę Finansową na 2025 rok,
- realizowano budżet w tym: przyjęto sprawozdanie finansowe i sprawozdania z wykonania budżetu oraz wprowadzono zmiany w budżecie i w Wieloletniej Prognozie Finansowej na 2024 rok,
- udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Bestwina z tytułu wykonania budżetu Gminy Bestwina za 2023 rok oraz wotum zaufania
- zatwierdzono sprawozdanie finansowe SP ZOZ za 2023 r.,
- w sprawie uchwalenia Zmiany nr 1 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bestwina
- w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Bestwina dla obszarów położonych w sołectwach: Bestwina, Bestwinka, Kaniów oraz Janowice
- w sprawie przyjęcia "Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Bestwina na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2029"
- powołania składu Rady Społecznej, działającej przy Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Bestwinie
- w sprawie wprowadzenia zmian w statucie Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Bestwinie
- zbyto, nabyto nieruchomości,
- Uchwała w sprawie wyboru metody i ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami oraz ustalenie stawki takiej opłaty i zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi położonymi na terenie gminy Bestwina
- Uchwała w sprawie ustalenia stawek opłaty za pojemnik lub worek o określonej pojemności od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne

- przyjęto Program współpracy Gminy Bestwina z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2025,
- przyjęto program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Bestwina,
- wyznaczono kąpielisko i sezon kąpielowy na terenie Ośrodka Sportów Wodnych w Kaniowie,
- określono wysokości stawek podatku od nieruchomości oraz zwolnień od tego podatku obowiązujących w Gminie Bestwina w 2025 roku,
- określono na 2025 rok stawek podatku od środków transportowych,
- przyjęcia Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Bestwina
- ustalenia wysokości opłat za pobyt dziecka w klubie dziecięcym utworzonym przez gminę Bestwina;
- określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w publicznych przedszkolach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Bestwina
- w sprawie wniesienia wkładu pieniężnego na podwyższenie kapitału zakładowego do Przedsiębiorstwa Komunalnego KOMBEST Spółka z o.o. w Bestwinie
- ustalenia miesięcznych zryczałtowanych diet dla radnych oraz zwrot kosztów podróży służbowych
- w sprawie ustalenia miesięcznego wynagrodzenia Wójta Gminy Bestwina
- przejęto na podstawie porozumienia zadania dotyczące zarządzaniem przystankami komunikacyjnymi przy drogach powiatowych, leżącymi w granicach administracyjnych gminy Bestwina,
- w sprawie niewyrażenia zgody na wyodrębnienie funduszu sołeckiego w 2025 roku
- w sprawie określenia rodzajów świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli korzystających z opieki zdrowotnej oraz warunków i sposobu ich przyznawania
- w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Bestwina na lata 2023-2027
- w sprawie przyjęcia aktualizacji Programu Ograniczenia Emisji w Gminie Bestwina na lata 2021-2024
- uchwalono Gminne Programy: Wspierania Rodziny w Gminie Bestwina na lata 2024-2026; Wspierania Aktywności i Zapobiegania Wykluczeniu Społecznemu Seniorów Edycja IV 2024 r.

W 2024 roku organ nadzorczy Wojewody Śląskiego wydał rozstrzygnięcie nadzorcze stwierdzające nieważność uchwał w części bądź w całości:

- uchwały Nr LXVIII/475/2024 Rady Gminy Bestwina z dnia 25 marca 2024 r. w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Bestwina.
- uchwały Nr II/11/2024 Rady Gminy Bestwina z dnia 23 maja 2024 r. w sprawie ustalenia miesięcznych zryczałtowanych diet dla radnych oraz zwrot kosztów podróży służbowych.

9. Kultura

9.1 Gminny Ośrodek Kultury

Gminny Ośrodek Kultury w Bestwinie działa jako samorządowa instytucja kultury, dla której organizatorem jest Gmina Bestwina. Wpisany jest do Rejestru Instytucji Kultury Gminy Bestwina w dziale I pod numerem 2.

W myśl Statutu - GOK w Bestwinie realizuje zadania własne gminy w dziedzinie wychowania, edukacji oraz upowszechniania kultury. Celem działalności Gminnego Ośrodka Kultury w Bestwinie jest prowadzenie wielokierunkowej działalności rozwijającej i zaspakajanej potrzeby kulturalne mieszkańców gminy, organizowaniu różnorodnych form edukacji kulturalnej i wychowanie przez sztukę. W kształtowaniu życia kulturalnego oraz rozwijaniu aktywnego uczestnictwa mieszkańców wsi w kulturze istotną rolę pełnią instytucje i placówki upowszechniania kultury. Zadaniem Ośrodka Kultury w Bestwinie jest organizacja imprez oraz wydarzeń o charakterze kulturalnym, artystycznym i patriotycznym - skierowanych do mieszkańców w różnym wieku i o różnych zainteresowaniach. Niezwykle ważną rolę, szczególnie w środowisku wiejskim, gdzie ograniczony jest dostęp do szeroko pojętej oferty kulturalnej, pełnią domy kultury. To ważne miejsce dla osób w różnym wieku i o różnorodnych zainteresowaniach. Oferta tego typu placówek powinna być jak najszerza, by trafić w gusta jak największej grupy odbiorców. GOK w Bestwinie wyszedł tym oczekiwaniom naprzeciw. Głównym zadaniem placówki jest upowszechnianie kultury i sztuki oraz wspieranie aktywności społeczności lokalnej. W strukturach GOK działa Muzeum Regionalne im. ks. Zygmunta Bubaka, które prowadzi działania na rzecz zachowania dziedzictwa naszej gminy poprzez prace archiwizacyjne i konserwatorskie. Jest miejscem spotkań członków Towarzystwa Miłośników Ziemi Bestwińskiej, Stowarzyszenia „Lachy wczoraj i na wieki”, seniorów, stowarzyszeń i grup działających na terenie gminy. Muzeum przystąpiło ponadto do programu „Karta Dużej Rodziny”.

Działalność GOK-u można obserwować na stronie internetowej www.kultura.bestwina.pl (dostępna cyfrowo) dla osób z dysfunkcjami oraz profilu Facebook, gdzie na bieżąco zamieszczane zostają aktualne informacje dotyczące prowadzonych działań i wydarzeń.

Pod Gminny Ośrodek Kultury w Bestwinie podlegają: - budynek przy ul. Krakowskiej 123 w Bestwinie (siedziba główna), - Muzeum Regionalne im. ks. Zygmunta Bubaka w Bestwinie, ul. Kościelna, - I piętro Domu Gromadzkiego w Kaniowie (siedziba Orkiestry Dętej Gminy Bestwina), ul. Batalionów Chłopskich.

Do najważniejszych i najbardziej popularnych wydarzeń artystycznych zorganizowanych przez GOK w Bestwinie w 2024 roku należy zaliczyć imprezy plenerowe, a są to:

Święto Gminy Bestwina „Laski uOzgraj” (15.06.2024 r.)

Pierwsza z imprez plenerowych organizowanych rokrocznie przez GOK. Jedna z jej części poświęcona jest kulturze ludowej i folklorowi, stąd nazwa „Laski uOzgraj” - dzięki niej uzyskać można wiele cennych informacji o regionie, zapoznać się ze strojami, tańcami, ze specyfiką bestwińskiej – i nie tylko - kultury ludowej. Przed rozpoczęciem głównej części, przy współudziale Master Sport i Rekreacja, zorganizowany został Dzień Sportu. W programie artystycznym imprezy znaleźli się: w części prezentującej kulturę ludową- Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Bestwina”, Dziecięcy Zespół Regionalny „Mała Bestwina”, Zespół Regionalny „Jasieniczanka” z Jasienicy, Zespół Pieśni i Tańca „Ziemia Beskidzka” z Mesznej . Ponadto wystąpiły: formacja tańca współczesnego- sekcja GOK, Klubik „DobEdu”, w dwóch odsłonach: folkowo-rockowej oraz coverowej zaprezentował się zespół „Słowiany”. Część taneczna odbyła się przy dźwiękach grupy „Albatros”.

V Janowickie Sianokosy (29.06.2024 r.)

„Sianokosy” – impreza plenerowa organizowana w sołectwie Janowice. Za zadanie ma przybliżyć życie wsi i tradycje związane z pracami polowymi- koszeniem trawy oraz towarzyszącym temu wydarzeniom. Uczestniczą w niej reprezentacje z wszystkich sołectw. Zawodnicy w tradycyjnych strojach ludowych biorą udział w specjalnie przygotowanych dla nich konkurencjach. Całość wieńczy zabawa taneczna. Celem wydarzenia jest wspólna zabawa i integracja mieszkańców całej gminy.

Święto Karpia Polskiego (19 sierpnia 2024 r.)

Cykliczna impreza odbywająca się na terenach rekreacyjnych w Kaniowie, a jej pierwsza część- zawody wędkarskie- na akwenie wodnym „Miasteczko”. Impreza ma charakter konkursowy- biorą w niej udział wędkarze zrzeszeni w Stowarzyszeniu Wędkarskim „Kaniowski Karp Królewski”. Zwycięzcy, którym udało się złowić jak największą ilość ryb, otrzymują nagrody rzeczowe oraz okolicznościowe dyplomy i statuetki. Te ostatnie trafiają również w ręce najbardziej zasłużonych dla Stowarzyszenia. W programie artystycznym zaprezentowali się: zespół „Rastafajrant”, Orkiestra Dęta Gminy Bestwina z Siedzibą w Kaniowie, słowacka grupa „Kortina”, zaś zespół „Puls Music” prowadził nocną zabawę taneczną.

Dożynki Gminne (01.09.2024 r.)

Całość wydarzenia rozpoczął korowód dożynkowy składający się z przystrojonych maszyn rolniczych i innych pojazdów, a także jeźdźców na koniach. Kolejnym etapem była msza św. dziękczynna w kościele Wniebowzięcia NMP w Bestwinie. Na terenach rekreacyjnych za Gminnym Ośrodkiem Kultury miała miejsce część oficjalna imprezy. Na program artystyczny złożyły się: koncert Piotra Szefera „Śląski humor i piosenka” oraz występ Dziecięcego Zespołu Regionalnego „Mała Bestwina” z programem krakowskim. RZPiT „Bestwina” zagrał i zaśpiewał w ramach oprawy liturgii i części oficjalnej. Całość zwieńczyła zabawa taneczna z grupą „Dynamika”.

Niemniej ważne, w roku sprawozdawczym 2024, były zorganizowane imprezy o charakterze patriotycznym i religijnym, spośród których wymienić należy:

Święto Konstytucji 3-go Maja (03.05.2024 r.)

Gminne uroczystości związane z Narodowym Świętem Konstytucji Trzeciego Maja zorganizowane zostały w sołectwie Bestwinka. Pierwszym punktem wydarzenia była Msza św. za Ojczyznę odprawiona w tamtejszym kościele parafialnym. Następnie pod pomnikiem poświęconym „Tym, którzy oddali życie dla wolnej, niepodległej Ojczyzny” na cmentarzu parafialnym w Bestwinie, uczczono wszystkich walczących o niepodległość. Kwiaty i wieńce złożyły przybyłe delegacje - Urzędu i Rady Gminy Bestwina, radnych powiatowych, przedstawicieli sołectw, placówek oświatowych, licznych organizacji i stowarzyszeń. Oprawę artystyczną zapewniła Orkiestra Dęta Gminy Bestwina z siedzibą w Kaniowie.

Narodowe Święto Niepodległości. (1.11.2024 r.)

Obchody tej uroczystości państwowej rozpoczęły się od odprawienia mszy świętej w intencji Ojczyzny w kościele parafialnym w Bestwinie. Następnie przedstawiciele Urzędu Gminy i Rady Gminy w Bestwinie, delegacje wraz z pocztami sztandarowymi, sołtysi, przedstawiciele organizacji, stowarzyszeń, szkół z terenu gminy złożyli kwiaty pod płytą pamiątkową upamiętniającą przyjazd wojsk gen. Hallera do Bestwiny. Imprezie towarzyszyło zwiedzanie wystaw o charakterze patriotycznym w Muzeum Regionalnym oraz drobny poczęstunek.

28.01.2024 r., Charytatywny koncert kolęd i pastorałek **”Bestwińskie kolędowanie”**. Koncert zorganizowano w Domu Sportowca w Bestwinie, gdzie pojawili się miłośnicy muzyki oraz hojni darczyńcy, impreza miała charakter dobroczynny. Kolędy i pastorałki wykonali: Chór „Allegro”, zespół

„Dynamika”, sekcja instrumentów smyczkowych, Dziecięcy Zespół Regionalny „Mała Bestwina” oraz Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Bestwina”

19.05.2024 r., Koncert Maryjny. W wydarzeniu mającym miejsce w Kościele Parafialnym w Bestwinie, zorganizowanym przez Gminny Ośrodek Kultury, wzięły udział: Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Bestwina” oraz zespół „Dynamika”.

Do ważniejszych wydarzeń zaliczyć należy także:

- Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Bestwina” – koncerty:

6 stycznia- koncert kolęd - kościół parafialny w Bestwinie,
7 stycznia- koncert kolęd -Parafia Rzymskokatolicka św. Andrzeja Boboli w Czechowicach Dziedzicach,
11 maja- udział w Koncercie Maryjnym w kościele w Mazańcowicach,
12 maja- udział w Koncercie Maryjnym w Bestwinie,
19 maja- udział w Koncercie Maryjnym w Bestwinie,
2 sierpnia- koncert w Szczyrku podczas Tygodnia Kultury Beskidzkiej,
26 grudnia- koncert kolęd w Kościele parafialnym w Bestwinie.
29 grudnia- - koncert kolęd -Parafia Rzymskokatolicka św. Andrzeja Boboli w Czechowicach Dziedzicach.

RZPiT „Bestwina” brał także udział w uroczystych mszach świętych podczas świąt i odpustów zapewniając ich oprawę muzyczną.

Dużą aktywnością w roku sprawozdawczym 2024 wykazała się także Orkiestra Dęta Gminy Bestwina z siedzibą w Kaniowie. Tak jak i wcześniej wymieniony RZPiT, Orkiestra czynnie uczestniczy we wszystkich najważniejszych imprezach gminnych o charakterze religijnym i patriotycznym, uświetniając je oprawą muzyczną. Z najważniejszych wydarzeń, w których brała udział należy wymienić:

- 7 stycznia, Charytatywny Koncert Kolęd i Pastorałek, Kaniów,
- 21 stycznia- koncert podczas imprezy- Karnawał w gminie Lipowa,
- 15 czerwca-koncert w Głębowicach z okazji 150-lecia istnienia tamtejszej orkiestry dętej,
- 14.08.2024 r.-18.08.2024 r. święto „La Feria de Dax” we Francji . Koncert Orkiestry Dętej Gminy Bestwina z Siedzibą w Kaniowie podczas wspomnianego wydarzenia. Impreza to rokrocznie przyciąga tysiące muzyków oraz gości z całego świata,
- 8 września- udział w Pochodzie Gwarkowskim w Tarnowskich Górach,
- 29.10.2024 r. – 5.11.2024 r.- udział Orkiestry Dętej Gminy Bestwina z siedzibą w Kaniowie w Festiwalu Mictlán 2024 w Meksyku, który jest częścią obchodów Día de Muertos – Święta Zmarłych. W Festiwalu brały udział Orkiestry z Kolumbii, Meksyku,
- 11 listopada- Koncert Patriotyczny w Łodygowicach,
- 22 grudnia- koncert podczas Bestwińskiego Jarmarku Bożonarodzeniowego,
- 29 grudnia– Koncert Charytatywny- Kaniów.

Należy wspomnieć również o warsztatach od kilku lat organizowanych cyklicznie dla dzieci z terenu gminy Bestwina, przeprowadzone zostały w następujących terminach:

- 29.01.2024 r.-02.02.2024 r., Ferie zimowe z Gminnym Ośrodkiem Kultury.
- 24.06.2024 r.-05.07.2024 r. Warsztaty wakacyjne.

Zajęcia odbywały się w Gminnym Ośrodku Kultury w Bestwinie oraz w Szkole Podstawowej Kaniowie. Skierowane zostały do uczniów szkół podstawowych z terenu gminy Bestwina - z klas młodszych- I-III. Celem warsztatów jest nauka poprzez zabawę. Zajęcia dostosowane są do wieku i umiejętności dzieci.

Dotyczą różnych dziedzin sztuki i nauki. Mają charakter edukacyjny. Walorem ich jest integracja dzieci z różnych środowisk i sołectw naszej gminy. Zajęcia dla dzieci są bezpłatne.

W strukturach Gminnego Ośrodka Kultury w Bestwinie działa Muzeum Regionalne im. ks. Zygmunta Bubaka w Bestwinie. To właśnie w tej placówce organizowana jest głównie działalność wystawiennicza promująca twórców lokalnych oraz z sąsiednich miejscowości. Wśród najważniejszych wystaw zorganizowanych w 2024 roku znalazły się:

Wystawa sprzętu wojennego z okresu II Wojny Światowej kolekcji Dawida Mikołajczyka oraz GRH Zwieroboj

Wystawę uzupełniała prelekcja historyczna dotycząca starcia frontu rosyjskiego z frontem niemieckim na terenie obecnej gminy Bestwina podczas kulminacyjnych działań II wojny światowej.

Wernisaż malarstwa Iriny Razik

Wernisaż wystawy pani Iriny Rezik przyciągnął wielu gości, którzy zostali zainspirowani jej pozytywnym myśleniem i energią. Sztuka, będąca ekspresją życia artystki, odzwierciedla radość, pasję i optymizm. Uczestnicy mieli okazję podziwiać nie tylko obrazy pani Iriny, lecz także wysłuchać osobistych historii, które towarzyszyły powstawaniu każdego dzieła. Sprawilo to, że wydarzenie miało wyjątkowy i emocjonalny charakter.

Wernisaż malarstwa Urszuli Kal

Pani Urszula, z wykształcenia nauczyciel wychowania przedszkolnego, geografii i przyrody, od lat łączyła swoje zamiłowanie do natury z twórczym wyrażaniem się poprzez sztukę. Wernisaż był nie tylko okazją do zaprezentowania jej prac, ale przede wszystkim do rozmowy o sztuce.

Wernisaż Małgorzaty Kóska

Wernisaż wystawy malarstwa Małgorzaty Kóska przyciągnął miłośników sztuki i natury. Autorka wystawy podzieliła się swoimi refleksjami, mówiąc: „Kwiaty są dla mnie ucieczką w świat kolorów, barw i kompozycji”, co doskonale oddaje ducha jej twórczości. Uczestnicy mieli okazję nie tylko podziwiać jej prace, ale także wysłuchać inspirujących opowieści o tym, jak piękno otaczającej przyrody wpływa na malarstwo autorki.

Bestwińska Noc Muzeów

W ramach Nocy Muzeów jednostka udostępniła ekspozycję zbiorów w niestandardowych godzinach. Zorganizowano także spotkanie z autorką wystawy malarstwa akwarelowego Iloną Kubiczek, która zaprezentowała swoje prace inspirowane pięknem kwiatów. Uczestnicy mieli okazję nie tylko podziwiać jej dzieła, ale także wysłuchać opowieści o technikach malarskich oraz inspiracjach, które towarzyszyły artystce podczas ich tworzenia. Ponadto muzeum oferowało zwiedzanie wszystkich sal ekspozycyjnych.

Wernisaż rysunków Emilii Stawowy

Wernisaż twórczości Emilii Stawowy - artystki rysunku, przyciągnął tłumy miłośników sztuki, którzy z zapartym tchem podziwiali jej niezwykle prace, pełne emocji i detali. Emilia z pasją opowiadała o swoich inspiracjach, dzieląc się historiami o dzikich zwierzętach obserwowanych w naturze oraz o tym, jak ich zachowania wpłynęły na jej twórczość. Goście mieli okazję nie tylko podziwiać dzieła, ale także zadać artystce pytania, co sprawiło, że wieczór stał się niezapomnianym doświadczeniem.

Wystawa historyczna „Z woli Twoje Panie zrodziła nas Ojczyzna”

Wystawa historyczna ukazywała sylwetki lokalnych mieszkańców, których losy były nierozzerwalnie związane z wydarzeniami wojennymi oraz narodowowyzwoleńczymi. Dzięki zdjęciom i pamiątkom, zwiedzający mogą lepiej zrozumieć, jak te dramatyczne czasy wpłynęły na życie społeczności. Ekspozycja nie tylko honorowała lokalnych bohaterów, ale także przypominała o ich odwadze i determinacji w dążeniu do wolności. Wystawa przygotowana przy współpracy Stowarzyszenia zwykłego „Lachy wczoraj i na wieki”.

Wystawa broni

W Muzeum Regionalnym odbyła się fascynująca jednodniowa wystawa broni palnej, która przyciągnęła miłośników historii i militariów. Ekspozycja obejmowała różnorodne egzemplarze, od zabytkowych karabinów po nowoczesne pistolety. Wystawa miała na celu nie tylko edukację, ale także refleksję nad rolą broni w historii regionu oraz jej wpływem na życie społeczności lokalnej. Wystawa przygotowana została przy współpracy stowarzyszeń „Sparrow” oraz „Arma Mea”.

Ponadto Muzeum prowadzi działania na rzecz zachowania dziedzictwa naszej gminy poprzez prace archiwizacyjne i konserwatorskie. Jest miejscem spotkań członków Towarzystwa Miłośników Ziemi Bestwińskiej, Stowarzyszenia „Lachy wczoraj i na wieki”, seniorów, stowarzyszeń i grup działających na terenie gminy. Współpracuje ze szkołami z terenu gminy Bestwina, parafią bestwińską, grupami religijnymi, domami samopomocy oraz stowarzyszeniami artystycznymi.

By w jak najszerszym zakresie możliwe było zaspakajanie potrzeb mieszkańców uczestniczących w życiu kulturalnym gminy, w roku sprawozdawczym 2024, w strukturach GOK działały następujące sekcje:

- Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Bestwina”
- Orkiestra Dęta Gminy Bestwina z siedzibą w Kaniowie
- Zespół muzyczny DYNAMIKA
- Grupa muzyczna - Trio Fletowe
- Chór „ALLEGRO”
- Sekcja plastyczna PACYNKA
- Sekcja modelarska SAMURAJ
- Nauka gry na gitarze (zajęcia odpłatne)
- Nauka gry na instrumentach dętych
- Nauka gry na perkusji
- Nauka gry na flecie poprzecznym
- Nauka gry na pianinie
- Nauka gry na skrzypcach
- Nauka języka angielskiego
- Gimnastyka – Trening dla kobiet (zajęcia odpłatne)
- Zajęcia PILATES (zajęcia odpłatne)
- Kurs tańca współczesnego dla dzieci (zajęcia odpłatne)
- Klubik Dobedu (zajęcia odpłatne)
- Zajęcia cukiernicze (zajęcia odpłatne)
- Zgrupowanie malarzy nieprofesjonalnych JASKÓŁKA
- Studio nagrań

Lekcje muzealne (Muzeum Regionalne im. ks. Z. Bubaka w Bestwinie, w odpowiedzi na szkolny program "Edukacja regionalna - dziedzictwo kulturowe w regionie", podejmuje szereg działań, które umożliwiają dzieciom odkrywanie ich najbliższego otoczenia, lokalnej historii oraz charakterystyki regionu. Dzięki poznawaniu języka, nazewnictwa, lokalnych tradycji, świąt i zwyczajów, uczniowie

dostrzegają wartość, jaką niesie ze sobą wspólnota lokalna oraz jej kultura. W ofercie lekcje: "Od ziarenka do bochenka", "Jak to dawniej w chłopskiej chacie bywało", "Legendy bestwińskie", Lekcje historyczne, „Dary ziemi - smaki wsi”, „Od krzesiwa, łuczywa do lampy naftowej”, „Spotkania z archeologią”. Placówka prowadzi ponadto zajęcia warsztatowe zgodne z dawną obrzędowością wiejską.)

Na wyposażeniu Gminnego Ośrodka Kultury znajduje się sprzęt nagłośnieniowy i oświetleniowy wykorzystywany podczas wydarzeń artystycznych organizowanych na sali widowiskowej GOK oraz podczas mniejszych koncertów organizowanych poza siedzibą placówki. Sprzęt komputerowy spełnia obecne procedury bezpieczeństwa danych. Funkcjonowanie jednostki stwarza bezpieczne ramy do pracy oraz ochrony przetwarzanych danych. Dzięki ochronie sieci i jednostek przetwarzania danych – administracja działa sprawniej i bezpieczniej.

Wysokość dotacji dla GOK z budżetu gminy w 2024 roku wyniosła 1 670 000 zł.

Przychody własne to kwota 34 929, 79 zł.

Przychody Orkiestry Dętej Gminy Bestwina z siedzibą w Kaniowie- 110 849,20 zł.

Wydatki wyniosły 1 687 298, 57 zł.

Udało się pozyskać środki zewnętrzne (sponsory) w kwocie 110 849, 20 zł

W Gminnym Ośrodku Kultury na koniec 2024 r. zatrudnienie wynosiło 8,75 etatu oraz zatrudnionych było 17 osób (instruktorów) na podstawie umów cywilnoprawnych.

Gminny Ośrodek Kultury aktywnie współpracuje z organizacjami i stowarzyszeniami działającymi na terenie gminy Bestwina, w tym: Towarzystwem Miłośników Ziemi Bestwińskiej, KGW, OSP, Klubami Sportowymi, Klubami Seniora, Stowarzyszeniem Wędkarskim „Kaniowski Karp Królewski”, Stowarzyszeniem „Z sercem na dłoni”, często wspierając ich działalność i przedsięwzięcia. Współpraca polega na aktywnym wsparciu jubileuszy, spotkań, wyjazdów, imprez o charakterze edukacyjnym i integracyjnym wspomnianych organizacji. W ramach posiadanych możliwości GOK włącza się także w projekty organizowane przez szkoły. Silna jest także współpraca bestwińskiego Muzeum ze szkołami z terenu gminy Bestwina, parafią bestwińską, grupami religijnymi, Towarzystwem Miłośników Ziemi Bestwińskiej, Stowarzyszeniem „Lachy wczoraj i na wieki”, Środowiskowym Domem Samopomocy – Centrum, Stowarzyszeniem Na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym „RAZEM”, Stowarzyszeniem Plastyków Ondraszek, Pracownią Sztuk Pięknych, Klubem Plastyków „Zdradełko” oraz Grupą Plastyków „Jaskółka”. Muzeum w odpowiedzi na szkolny program "Edukacja regionalna - dziedzictwo kulturowe w regionie", podejmuje szereg działań, które umożliwiają dzieciom odkrywanie ich najbliższego otoczenia, lokalnej historii oraz charakterystyki regionu. Dzięki poznawaniu języka, nazewnictwa, lokalnych tradycji, świąt i zwyczajów, uczniowie dostrzegają wartość, jaką niesie ze sobą wspólnota lokalna oraz jej kultura. Realizowane lekcje to: "Od ziarenka do bochenka", "Jak to dawniej w chłopskiej chacie bywało", "Legendy bestwińskie", Lekcje historyczne, „Dary ziemi - smaki wsi”, „Od krzesiwa, łuczywa do lampy naftowej”, „Spotkania z archeologią”. Placówka prowadzi ponadto zajęcia warsztatowe.

Do najważniejszych osiągnięć artystycznych w roku 2024 należy zaliczyć:

- udział Orkiestry Dętej Gminy Bestwina z siedzibą w Kaniowie (14.08.2024 r.-18.08.2024r). w: święto „La Feria de Dax” we Francji . Koncert podczas wspomnianego wydarzenia. Impreza to rokrocznie przyciąga tysiące muzyków oraz gości z całego świata,

-udział Orkiestry Dętej Gminy Bestwina z siedzibą w Kaniowie (29.10.2024 r. – 5.11.2024 r.) w Festiwalu Mictlán 2024 w Meksyku, który jest częścią obchodów Dia de Muertos – Święta Zmarłych. W Festiwalu brały udział Orkiestry z Kolumbii, Meksyku,

- udział Regionalnego Zespołu Pieśni i Tańca „Bestwina (2 sierpnia 2024 r.) w koncercie w Szczyrku podczas Tygodnia Kultury Beskidzkiej.

Wspomnieć należy także o członkach sekcji modelarskiej „Samuraj” , którzy rokrocznie z najważniejszych konkursów modelarskich przywożą nagrody i wyróżnienia. W roku 2024 były to:

- 27.04.2024 r.-28.04.2024 r., Ogólnopolski Konkurs Modeli Kartonowych w Kruszwicy. III miejsce w kategorii samolotów odrzutowych.

- 06.09.2024 r.-08.09.2024 r., 43. Międzynarodowy Konkurs Mistrzostw Polski Modeli Redukcyjnych oraz Mistrzostw Polski „Małego Modelarza" w Oleśnicy. III miejsce.

-08-10.11.2024 r., - udział w 23. Konkursie Modeli Redukcyjnych w Łambinowicach. Zdobyte nagrody- to trzy wyróżnienia.

9.2 Gminna Biblioteka Publiczna

Gminna Biblioteka Publiczna w Bestwinie to sieć składająca się z centrali oraz trzech filii w Bestwinie, Janowicach, Kaniowie. Do podstawowych działań biblioteki należy gromadzenie zbiorów książkowych, ale również zbiorów elektronicznych, opracowanie tych zbiorów, udostępnianie na zewnątrz i w czytelni, a także prowadzenie działalności kulturalno-edukacyjnej.

Zbiory biblioteczne

W 2024 roku zakupiono 2012 szt. książek na kwotę 47423,63 zł., 266 audiobooków na kwotę 7213,93 zł., całość zasobów bibliotecznych obejmowała 84176 książek oraz 4939 egzemplarzy zbiorów specjalnych - na różnych nośnikach elektronicznych (CD, DVD, VCD) są to przede wszystkim powieści, lektury, bajki, dokumenty elektroniczne, filmy, muzyka, pliki internetowe, słowniki, encyklopedie multimedialne, reportaże, a daje to w sumie 89115 jednostek. Dokonano zakupu czasopism na kwotę 7351,00 zł. oraz kodów dostępu do platform cyfrowych Empik Go i Legimi, Akademika na kwotę 7647,00zł. które dla czytelników udostępniane są za darmo na początku każdego miesiąca. Ta forma wypożyczania cieszy się ogromnym zainteresowaniem wśród młodzieży i studentów. W roku 2024 zubytkowano 4496 szt. książki zaczytane, zdezaktualizowane, zagubione przez czytelników.

Wypożyczanie/udostępnianie książek, czasopism i zbiorów specjalnych

Książki i czasopisma są wypożyczane na zewnątrz oraz udostępniane są na miejscu w czytelni przez pięć dni w tygodniu, a godziny są dostosowane do potrzeb czytelniczych. Wzrosło zainteresowanie wypożyczaniem czasopism , jak również zbiorów specjalnych szczególnie audiobooków, muzyki w tym piosenek dla dzieci. Do najpopularniejszych czasopism należą Kronika Beskidzka, Newsweek, Sieci,

Szlachetne zdrowie, Mówią Wieki, Świat Wiedzy, Młody technik, Magazyn Książki, Cztery Kąty, Poradnik domowy, Misyjne Drogi, Kubuś Puchatek, Piłka Nożna, Kudłate Maluchy, Kaczor Donald.

W 2024 wypożyczono łącznie w bibliotekach na terenie Gminy Bestwina na zewnątrz i udostępniono w czytelnicy 85715 książek, czasopism i multimediiów, co stanowi wzrost o 1668 jednostek w stosunku do poprzedniego roku. Średnia ilość wypożyczeń na jednego czytelnika to 20,12 egzemplarza. Dodatkowo wypożyczono 2353 książki elektroniczne poprzez platformy cyfrowe, jednak tego nie możemy doliczyć do statystyki wypożyczeń bo takie jest stanowisko Biblioteki Narodowej, mimo że są to nasi czytelnicy i oprócz książek papierowych czytają książki elektroniczne.

Czytelnicy/Użytkownicy

W ciągu 2024 roku zarejestrowało się 4261 czytelników, którzy odwiedzili nasze biblioteki w celu wypożyczenia książek, czasopism czy zbiorów specjalnych aż 39595 razy, a bibliotekarze udzielili ponad 27 tysięcy różnego rodzaju informacji.

OGÓŁEM	Osoby uczące się	Osoby pracujące	Pozostałe
4261	1664	1717	880

OGÓŁEM	Do 5 lat	6-12	13-15	16-19	20-24	25-44	45-60	pow. 60
4261	175	906	355	270	189	979	704	683

Dostępność, infrastruktura, Pracownicy

Powierzchnia użytkowa biblioteki w Bestwinie oraz jej filii to 571 m². W bibliotekach jest łącznie 10 stanowisk komputerowych podłączonych do Internetu przeznaczonych dla czytelników. W bibliotece w Bestwinie jest dodatkowo zainstalowany program do czytania książek elektronicznych i dostępny czytnik książek elektronicznych. Trzy placówki są częściowo dostosowane dla osób niepełnosprawnych (wejście, łazienki, klawiatury ze zwiększoną czcionką). Biblioteka posiada stronę internetową www.gbpbestwina.eu, oraz media społecznościowe Facebook, Instagram. Na stronie internetowej dostępny jest katalog on-line, przeznaczony do wyszukiwania dostępnych pozycji książkowych oraz multimediiów. Każdy czytelnik może się zalogować na swoje konto poprzez stronę lub aplikację Sowa Mobi, zarezerwować materiały biblioteczne, a potem odebrać w bibliotekach w ciągu 5 dni roboczych.

W czterech bibliotekach zatrudnionych jest 7 osób (6,75 etatu) z wykształceniem wyższym bibliotekarskim, z tego 5 osób z dodatkowym wykształceniem podyplomowym, co w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wynosi 0,55 bibliotekarza. Pracownicy wzięli udział w 117 szkoleniach stacjonarnych i on-line co dało w sumie 317 godzin.

Biblioteka otrzymała od organizatora budżet w wysokości 960.000,00, który został przeznaczony na utrzymanie biblioteki (opał, gaz, energię elektryczną, energię ciepłą, wodę, czynsze, wywóz nieczystości, usługi telekomunikacyjne, internetowe, pocztowe, remonty bieżące np. malowanie, drobne naprawy, konserwacje, środki czystości, materiały biurowe, książki, zbiory specjalne, prenumeratę, kody dostępu do platform elektronicznych, wyposażenie), koszty pracownicze i działalność edukacyjno-kulturalną.

Modernizacja bazy lokalowej

W filii w Janowicach zostały wymienione okna w czytelnii, zostały również przeprowadzone prace remontowe w bibliotece w Bestwinie związane z wymianą instalacji wodno-kanalizacyjnej.

W bibliotece w Bestwinie zlikwidowaliśmy kraty w oknach i został założony system alarmowy. Sukcesywnie wymieniamy sprzęt elektroniczny, dostosowujemy stanowiska dla czytelników, aby były dostępne również dla osób niepełnosprawnych.

Współpraca

Każdego roku rozwijamy współpracę z instytucjami znajdującymi się na terenie gminy Bestwina są to: Oddział PTTK „PODBESKIDZIE” podczas konkursu poetyckiego „W górach”, Zespołem Szkolno-Przedszkolnym w Bestwinie, Botwinie, Janowicach i Kaniowie, Gminnym Ośrodkiem Kultury w Bestwinie, z KGW Bestwinianki i KGW w Janowicach, z Muzeum Regionalnym w Bestwinie, OSP w Kaniowie, Klub Seniora w Janowicach, Środowiskowy Dom Samopomocy "Centrum" w Bielsku-Białej o/w Bestwinie, Stowarzyszenie RAZEM, Zespół Szkół Specjalnych nr 4 w Czechowicach-Dziedzicach, Stowarzyszenie „Z sercem na dłoni”, Fundacją Totalizatora Sportowego w ramach projektu „Dziewczęta z tamtych lat”, Bankiem Spółdzielczym w Bestwinie, Firmą Orion Światłowodowy oraz z firmą IT Sys.

Formy pracy i działania Biblioteki na rzecz osób chorych, z niepełnosprawnościami, seniorów i innych osób z grup zagrożonych wykluczeniem

- Przez cały rok staramy się dowozić książki dla osób starszych, chorych, czy niepełnosprawnych, W Bestwinie są dwa ośrodki dla osób niepełnosprawnych z którymi pozostajemy w stałej współpracy. Na terenie gminy jest integracyjne przedszkole, a szkoły prowadzą integracyjne klasy dla których dostosowujemy ofertę edukacyjną.
- Seniorze, bądź czujny! - Spotkanie profilaktyczne dotyczące bezpieczeństwa osób starszych z dzielnicowym Krzysztofem Jarczakiem
- Spotkanie profilaktyczne na temat manipulacji informacją Jolantą Reich-Kloze dla seniorów
- Spotkania literacko-edukacyjno-plastyczne dla integracyjnych grup przedszkolnych
- „Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy”
- Zespół Szkół Specjalnych nr 4 w Czechowicach-Dziedzicach - Kiermasz rękodzieła
- Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym „Razem” Kiermasz świąteczny
- Zbiórka nakrętek dla Bartusia - niepełnosprawnego chłopca z Bestwiny
- "Centrum" Środowiskowy Dom Samopomocy w Bestwinie - Zaproszenia na warsztaty edukacyjne w bibliotece i przedstawienia teatralne.
- Stowarzyszenie „Z sercem na dłoni” – kiermasz książek, dochód przekazany na cele statutowe stowarzyszenia.

Działania edukacyjne, literackie i promocyjne na rzecz mieszkańców gminy Bestwina

Biblioteka w Bestwinie wraz filiami prowadzi wiele działań literackich, edukacyjnych, warsztatowych, a są to przede wszystkim lekcje biblioteczne, zajęcia czytelnicze dla przedszkoli i młodszych klas Szkoły Podstawowej. Dzieci, cyklicznie uczestniczą w akcjach głośnego czytania **„Cała Polska Czyta Dzieciom”**, **„Tata Też Czyta”**. Każde dziecko ma możliwość samodzielnego wyszukiwania książek poprzez wolny dostęp do półek, taki sposób udostępniania, uczy najmłodszych jak się obchodzić z książką i jak poruszać się w bibliotece.

Braliśmy udział w programie Instytutu Książki **„Mała Książka, Wielki Człowiek”**, **„Książkowy niekalendarz”** – wyzwanie czytelnicze Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. Naszym autorskim projektem czytelniczym jest **„Paszport pierwszoklasisty”**, **„Czytelnicze bingo”**, **„Literacka Biblioteka Zagadek”**, **„Zaczytana Młodzież”**, **„Literacki wehikuł czasu”**, **„Do zaczytania jeden krok”**.

W roku 2024 ponownie został przeprowadzony **„Maraton Teatralny”** dla dzieci z terenu Gminy przy współfinansowaniu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bestwinie. W Bibliotece w Janowicach prowadzone są warsztaty plastyczne **„AleSztuka”** – dla dzieci i młodzieży, **„Terapia sztuką”** – dla dorosłych i są to zajęcia z elementami arteterapii. W bibliotece w Bestwinie odbywały się spotkania pt. **„Bestwińskim śladem”**, a w Kaniowie w ramach **„EKO Biblioteki”** – zajęcia dotyczące szeroko rozumianej ekologii.

Już po raz X byliśmy organizatorami **„Interaktywnej Gry Wiejskiej”** – tym razem były to Potyczki Rodzinne. Odbyła się IV edycja Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego pt. **„W Górach”**, pod patronatem Wójta Gminy Bestwina – dr Grzegorza Bobonia i PTTK o/Podbeskidzie w Bielsku-Białej.

W lutym mieliśmy okazję zobaczyć wspaniały Pokaz Mody z lat 20-stych i 30-stych XX wieku w ramach projektu **„Dziewczęta z Tamtych Lat – Kobiety Patriotki”** współorganizowany przez Grupę Rekonstrukcji Historycznej Przysposobienia Wojskowego Kobiet i Fundację Totalizatora Sportowego.

W czerwcu wraz ze szkołą językową **Hiromi** zorganizowaliśmy **„Popołudnie z kulturą japońską”**, warsztaty mangi, języka japońskiego, origami i mogliśmy podziwiać piękną wystawę **Katarzyny Kolonko**. Pod koniec roku, zaprosiliśmy seniorów na wyjątkowy koncert **Kuby Michalskiego** pt. **„Mickiewicz kontra Słowacki, pojedynek na wiersze”**. Na zakończenie działalności w roku 2024 zorganizowaliśmy wernisaz obrazów **Józefa Smolińskiego** połączony z koncertem zimowym **Magdaleny Hyrlik**.

W marcu przeprowadziliśmy akcję profilaktyczną dla młodzieży wraz z **Teatrem Edukacji i Profilaktyki „Maska”** z Krakowa. W każdej bibliotece została wystawiona sztuka dotycząca: problemów z dopalaczami, narkotykami, agresją, brakiem akceptacji siebie, toksycznych relacji. **„Laboratorium życia”**, **„To ostatnia Impreza”**, **„Z pamiętnika kujonki”**, **„Kliknij, akceptuj”**. Przedstawienia cieszyły się dużym zainteresowaniem, a w klasach kontynuowano tematykę na lekcjach wychowawczych. Zajęcia były współfinansowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Po raz trzeci realizowaliśmy projekt **„Tradycja i Kultura”**, wraz z KGW Bestwinianki, który obejmował: tradycyjne pieczenie chleba, wykopki, warsztaty pszczelarskie i robienie przetworów na zimę. Współpracowaliśmy również z **Bestwińskim Kołem Pszczelarzy** i wspólnie zorganizowaliśmy **„Dzień Pszczoły”**.

W bibliotekach zorganizowano w sumie 438 imprez różnego rodzaju: lekcji bibliotecznych, spotkań edukacyjno-literackich i historycznych, warsztatów, spotkań autorskich, akcji czytelniczych, a wzięło w nich udział 13701 osób. Odbyły się 84 wystawy, które obejrzało aż 10247 osób.

Imprezy organizowane w GBP w Bestwinie oraz Filiach w roku 2024 r.

Dorośli:

Akcje czytelnicze, sposoby promocji czytelnictwa, wydarzenia popularyzacyjne, warsztaty, konferencje, festiwale,

- Projekt „Dziewczęta z tamtych lat” w ramach współpracy z Fundacją Totalizatora Sportowego
- Pokaz Mody Retro – lata 20. i 30. oraz warsztaty kosmetyczne "Moda na piękno w dwudziestoleciu międzywojennym"
- Warsztaty dotyczące ochrony zdrowia z aromatoterapii „Świat bez chemii” i „Ziołowa apteczka”
- „Górom Cześć!” – spotkanie ze zdobywcami Korony Gór Polski - Antonim Kubikiem, Sławomirem Dawidkiem i Jerzym Siłuchem. W cyklu „Poznajemy ludzi z pasją”
- Pojedynynek na wiersze „Mickiewicz Kontra Słowacki” – koncert poezji śpiewanej
- „Koncert zimowy” - poezja śpiewana w wykonaniu Magdaleny Hyrlik
- „Seniorzy w bibliotece mają swoje miejsce” - warsztaty „Iglą i nitką”, oraz „Szydełko krok po kroku”
- „Terapia Sztuką” - warsztaty wykorzystujące techniki arteterapii i relaksacji
- Projekt ogólnopolski we współpracy z Fundacją Herberta „ Podaruj wiersz” z okazji 100 rocznicy urodzin pisarza.

Spotkania autorskie

- Spotkanie z Jackiem Piekietko autorem kryminałów
- „Śmiech to zdrowie” Spotkanie z Markiem Szołtyńskim – autor książek na temat Śląska
- „Dreszcze Beskidów” Spotkanie z Pawłem Więziakiem – autorem thrillerów „Jakub Wędrowycze i inni” Spotkanie z Andrzejem Pilipiukiem
- Spotkanie z Krystyną Mirek
- „Hajer na kole” Spotkanie autorskie z Mieczysławem Bieńkiem

Konkursy

- IV Edycja Ogólnopolskiego Konkursu Poezji "W górach"
- X Interaktywna Gra Wiejska – Potyczki Rodzinne – „Poznajemy Gminę Bestwina”
- Konkurs Biblioteka Roku 2024 – przegląd i wyróżnienie w kategorii „Szczególna promocja kultury i tradycji regionu”
- III edycja konkursu powiatowego na najlepszego bibliotekarza powiatu bielskiego – wyróżnienie dla Izabeli Mąkinia
- Konkurs Lustra Biblioteki - wyróżnienie

Kursy językowe

- Kurs j. hiszpańskiego

Akcje czytelnicze i święta książki

- DKK
- Kiermasz książek i (DŻS) z naszej Gminy
- Międzynarodowe Targi Książki w Krakowie i zwiedzanie Arteteki Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie,

Wystawy

- „Pomoc Raduje” -wystawa rękodzieła młodzieży ze Stowarzyszenia Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych ze Szkoły Specjalnej z Czechowic-Dziedzic.
- Finisaż wystawy Stowarzyszenia Artystów „Ondraszek”
- „Drewno” - wystawa prac z drewna Pawła Marczewskiego i Zbigniewa Skraba
- 81 Rocznic Powstania w Getcie Warszawskim –wystawa związana z akcją „Żonkil”
- „Komiks” autorstwa Katarzyny Kolonko
- „Z miłości do natury” - wystawa obrazów z mchu i roślin stabilizowanych Zuzanny Antkiewicz-Wydry
- Wystawy rękodzieła: Krystyny Żaczek, Alicji Wrzoł, Pauliny Englert, Małgorzaty Molek, Teresy Karch, Iwony Wygody. Doroty Foltan,
- „Korona Gór Polski” – wystawa fotografii
- Wystawy malarstwa: Elżbiety Gruszczyńskiej, Małgorzaty Kóska, Urszuli Kał, Barbary Greń, Ilony Kubiczek, Alicji Englert.
- „Sentymentalna podróż do przeszłości.” - wystawa prac Józefa Smolińskiego
- Wystawy tematyczne audiobooków, książek i czasopism, promocja różnych autorów, patroni roku: Witold Gombrowicz, Czesław Miłosz, Wincenty Witos oraz Władysław Żamojski, Zbigniew Herbert

Szkolenia i projekty

Stacjonarne:

- Szkolenie bibliotekarzy w Książnicy Beskidzkiej (MARC 21)
- Szkolenie organizacyjne i konferencja dyrektorów w ramach Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich
- Szkolenie o dozwolonym oprogramowaniu komputera służbowego wg przepisów RODO
- Organizowanie kreatywnych przestrzeni i twórczych wyzwań w bibliotece
- Canva – tworzenie edytowalnych tabeli
- Tworzenie książki tunelowej - warsztaty w Książnicy Beskidzkiej -
- Literatura stymulatorem rozwoju dzieci
- "Sztuczna inteligencja w bibliotece – praktyczny warsztat z bezpłatnych narzędzi AI ". Szkolenie stacjonarne
- "ChatGPT w promocji czytelnictwa – praktyczne zastosowanie w działaniach animacyjnych bibliotekarza"
- Szkolenie BHP
- Szkolenie z pierwszej pomocy

On-line

- Słowo i obraz – sposoby aktywizujące czytanie (szkolenie z SBP)
- Używanie mediów społecznościowych zgodnie z przepisami prawa (SBP)
- "Silna marka biblioteki i bibliotekarza – mit czy fakt?”.
- Standardy Ochrony Małoletnich w instytucjach kultury
- Tworzenie i melioracja kolekcji tematycznych w systemie SOWA 2
- Rozpowszechnianie wizerunku w ramach działalności bibliotek

- „Co słyhać u małych wydawców?” Spotkanie online z wydawcami. Azymut
- Baba od polskiego poleca mądre i niedroge książki na nagrody szkolne. Azymut
- „Co nowego w książkach?” Prezentacja nowości wydawniczych. Azymut, „Tu się czyta”
- Jakie super moce daje wspólne czytanie książek? Webinarium dla bibliotekarzy o akcji #TataTeżCzyta.
- „Art-sensoryka” - 5 zmysłów w bibliotece
- „Smutek, żałoba, depresja”. Jak za pomocą książek rozmawiać z dziećmi o trudnych doświadczeniach?
- Szkolenie z Legimi i Empik Go
- "Książka i biblioteka oczami Umberta Eco: wywiad z Anną Lubińską"
- Jak chronić najmłodszych uczestników kultury?
- Rozpowszechnianie wizerunku w ramach działalności bibliotek- szkolenie BŚ,
- Gry o literaturze i lokalnej historii – webinarium Good Culture,
- Good Culture „Manga w bibliotece” - od czego zacząć tworzenie kolekcji mang
- Fenomen „Kociej szajki” – spotkanie on-line z Agatą Romaniuk
- „Edukacja w cyfrowej erze: sztuczna inteligencja, media społecznościowe i wpływ algorytmów na dobrostan dzieci i młodzieży” - seminarium
- „Alternatywna Lista Lektur narzędziem skutecznej edukacji w dobie AI”
- Kryminał w bibliotece - webinarium z Tomaszem Duszyńskim
- Jak trafić do dzieci, aby umiały zadbać o siebie? Webinarium z Bogusiem Janiszewskim i Nikolą Kucharską
- Webinarium Akcja Żonkile dla osób pracujących w bibliotekach i instytucjach kultury
- „Hity dla nieczytających” - dla młodszych nastolatków
- Kreatywność, oryginalność, pomysłowość, czyli jak rozwijać kompetencje przyszłości
- Książki do zadań specjalnych i Szkolne wyzwania

Dzieci:

Lekcje biblioteczne, warsztaty, szkolenia, zajęcia integracyjne przykłady wydarzeń promujących czytelnictwo:

Lekcje biblioteczne dla dzieci

- Lekcje biblioteczne kl. I – VIII: „Budowa karty katalogowej – katalog elektroniczny” „Zasady obowiązujące w bibliotece”, „Jakie zbiory gromadzi biblioteka”, „Poznajemy alfabet”, „Źródła informacji w bibliotece”
- Bajki – Grajki „Lata ptaszek po ulicy” – słuchowisko edukacyjne dla dzieci
- „Godomy po naszymu” – warsztaty gwary bestwińskiej – zajęcia cykliczne dla młodzieży
- „Czasopisma dla dzieci i młodzieży”
- „Poznajemy twórczość Zbigniewa Herberta”
- „Szkolne radio” z Markiem Szołtyskiem – nagranie wspólnej audycji młodzieżowego radia,
- Rola czytania w życiu człowieka - zaprzyjaźnij się z biblioteką

Spotkania autorskie

- Łamańce językowe „To coś, że ze Szwecji” – spotkanie z pisarką, dziennikarką i tłumaczką Jolantą Reisch
- Klose - połączone z warsztatami językowymi

Teatrzyki

- Przedstawienie dla podopiecznych z Środowiskowego Domu Samopomocy "Centrum" z okazji walentynek. Grupa O!Teatr przedstawiła "Wielką Wyprawę Pana Małuszkiewicza"
- Teatr Błaszany Bębenek – przedstawienie pt. „Kubuś Puchatek”.
- Teatr Edukacji i Profilaktyki MASKA – przedstawienie pt. „Uczą Króla dzieci, segregować śmieci”
- Grupa O!Teatr "Tararysiapaty, czyli jak ryś Ryś wpadł w tarapaty", „O gajowym Chrobotku”, „Dobre rady Lisa Witalisa”
- Teatr Edukacji i Profilaktyki MASKA - profilaktyka uzależnień, przedstawienia dla uczniów klas VII i VIII: „Ta ostatnia impreza”, „Kliknij akceptuj”, „Z pamiętnika Kujonki”,

Warsztaty i Projekty

- Projekt dla dzieci „Tradycja i kultura” we współpracy z KGW Bestwinianki - warsztaty: pieczenie chleba, pszczoły z bestwińskiej pasieki, wykopki, tradycyjne przetwory na zimę.
- EKObiblioteka projekt dla dzieci: Jak dbać o las?”, „Dbamy o czystość rzek”, „Wsiądź na rower, bądź bezpieczny!”- kurs pierwszej pomocy
- ALESztuka w bibliotece – warsztaty plastyczne dla dzieci z wykorzystaniem elementów arteterapii, technik relaksacyjnych.
- Noc Detektywów w Bibliotece z Krzysztofem Petkiem – gra terenowa
- Warsztaty bajkowe dla dzieci – mata edukacyjna
- Warsztaty programowania: „Programujemy z CODEY ROCKY” ,
- Warsztaty origami, rysunku Mangi, pisma japońskiego ze szkołą Hiromi
- Warsztaty z dykcji „To coś, że ze Szwecji” z Jolantą Reisch- Klose

Konkursy

- Konkurs plastyczny „Figurka pszczoły” we współpracy z Bestwińskim Kołem Pszczelarzy
- Konkurs edukacyjny we współpracy ze Szkołą Językową For You
- Konkurs z wydawnictwem Bookland „Pędzłem po literaturze”
- IV Edycja Ogólnopolskiego Konkursu Poezji "W górach"
- X Interaktywna Gra Wiejska – Potyczki Rodzinne – „Poznajemy Gminę Bestwina”

Akcje czytelnicze i święta książki

- Międzynarodowy projekt czytelniczy „Nasza Mała Biblioteka”
- Projekt czytelniczy „Zaczytana młodzież” i „Do zaczytania jeden krok”
- Biblioteka – miejsce na czasie! XXI Tydzień Bibliotek 2024 - tworzymy własną ilustrację do książki
- Kontynuacja akcji czytelniczej dla dzieci i udział w kolejnej edycji projektu : Mała Książka Wielki Człowiek, #TataTeżCzyta, „Paszport pierwszoklasisty” , „Bingo czytelnicze”
- „Żonkil”- Rocznica Powstania w Getcie Warszawskim
- Literacka Biblioteka Zagadek ESCAPE ROOM – cykl zajęć dla młodzieży promujących czytelnictwo i zbiory biblioteki
- Książkowy niekalendarz – wyzwanie czytelnicze Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0

- „Podaruj wiersz” – Ogólnopolska akcja społeczna Fundacji im. Zbigniewa Herberta na 100 rocznicę urodzin autora
- Promocja literatury japońskiej wraz ze szkołą Hiromi
- Udział w jury w konkursach recytatorskich organizowanych przez ZSP w Bestwinie.
- Zajęcia edukacyjno-czytelnicze dla dzieci ze szkół podstawowych i dzieci z przedszkola - zajęcia cykliczne
- Popołudnie z książką i Spotkanie z lekturą

Wystawy:

- Wystawa prac uczestników ferii w bibliotece „Bądź jak Picasso”,
- Wystawa rysunków MANGA Emilii Kubień
- Wystawa Szopki Bożonarodzeniowej wykonanej przez uczniów świetlicy SP w Kaniowie.
- Wystawa prac uczestników ferii w bibliotece.
- Wystawka rocznicowa w 80 rocznicę Powstania w Getcie Warszawskim

Dyskusyjne Kluby Książki

W każdej placówce bibliotecznej prowadzone są **Dyskusyjne Kluby Książki**, w których omawiane są nowości książkowe, powieści, biografie, przewodniki po świecie, poradniki. Moderatorzy starają się, aby literatura była zróżnicowana i dawała pole do dyskusji. Każdy klub musi zorganizować minimum 9 spotkań w roku, a książki zapewnia nam Instytut Książki. W ramach projektu, przeprowadzane są również różnego rodzaju warsztaty, spotkania autorskie, zapraszani są ciekawi ludzie.

Przy GBP w Bestwinie działa również **Koło Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich**, które integruje bibliotekarzy z różnych bibliotek powiatu, co roku nadaje honorowy tytuł Amicus Certus – największym przyjaciołom biblioteki.

Sukcesy

- Biblioteki z gminy Bestwina rok 2024 rozpoczęły po raz kolejny wygraną w powiecie bielskim w rankingu **"Samorządowe biblioteki publiczne województwa śląskiego wg agregatowego indeksu aktywności za rok 2023"**.

Samorządowe biblioteki publiczne woj. śląskiego wg agregatowego indeksu aktywności w 2023 r. /w obrębie powiatów ziemskich/											
za 20	MIEJSCE WG WSKAŹNIKA						Suma punktów	Wartość indeksu	Miejsce wg indeksu aktywności 2023 r.	Miejsce wg indeksu aktywności 2022 r.	
	Liczba czytelników	Liczba udostępnień	Liczba zakupionych woluminów /śr. samorząd./	Liczba czytelników	Liczba udostępnień	Liczba woluminów					
	na etat przeliczeniowy		na 100 mieszkańców								
II. POWIAT BIELSKI											
GBP Bestwina	2	3	1	1	2	1	10	1,7	1	1	
GBP Buczkowice	1	2	4	2	4	2	15	2,5	2	2	
MiGBP Czechowice-Dziedzice	7	1	4	3	1	3	19	3,2	3	3	
GBP Wilkowice	6	7	2	5	3	5	28	4,7	4	4	
GBP Jasienica	3	4	5	6	7	9	34	5,7	5	6	
GBP Porabka	4	6	4	7	8	7	36	6,0	6	5	

- Wystartowaliśmy również w konkursie powiatowym zorganizowany przez Starostę Bielskiego przy współudziale Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich oddziału w Bielsku-Białej. **W XXIII edycji konkursu na najlepszą bibliotekę w powiecie bielskim, zdobyliśmy „Wyróżnienie za szczególną promocję kultury regionu”.**
- Biblioteka wzięła udział w akcji promocyjnej Lustra Biblioteki i pokazała swoje wnętrza i zdobyła wyróżnienie.
- Biblioteka w Bestwinie została zakwalifikowana do projektu **Międzynarodowego „Nasza Mała Biblioteka”**
- **Ogólnopolskiego Projektu Ekologicznego „Ocalimy Świat”.**
- Uczestniczyliśmy również w **Projekcie Ogólnopolskim „Podaruj Wiersz”** – we współpracy z Fundacją Herberta.

Wszystkie nasze przedsięwzięcia biblioteczne skierowane są do mieszkańców gminy Bestwina. Biblioteka to obecnie centrum „wszystkiego” od wypożyczania książek, poprzez wszelkie formy zajęć, wystaw, spotkań na biwakach i nocach detektywów kończąc. Służymy rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb edukacyjnych i kulturalnych poprzez podejmowanie działań we wszystkich obszarach kultury, dla całej społeczności. Przeciwdziałamy wykluczeniu integrując środowisko, tworząc kapitał społeczny jako sieć relacji przenikających zbiorowość i przynosząc korzyści w różnych dziedzinach. Placówki biblioteczne oferują bezpłatne usługi o powszechnym charakterze, a to znaczy że stanowią ważny ośrodek integracji międzypokoleniowej oraz umożliwiają dialog pomiędzy różnymi środowiskami, kulturami.

Wzmacniają regionalną i lokalną tożsamość. Biblioteki stają się miejscem spotkań rozmaitych grup, także tych mniejszościowych i angażują mieszkańców w wiele rozmaitych przedsięwzięć.

10. Gospodarka komunalna

Zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków jest zadaniem własnym Gminy realizowanym w Bestwinie przez Przedsiębiorstwo Komunalne „KOMBEST” Sp. z o.o. Spółka ze 100% udziałem Gminy została utworzona uchwałą Rady Gminy Bestwina w dniu 18 czerwca 1996 roku, a od roku 2009 zarządza Gminną Oczyszczalnią Ścieków w Kaniowie, gdzie oczyszczane są ścieki komunalne z całego skanalizowanego obszaru Gminy obejmującego Bestwinę, północną Bestwinę i część centralną Kaniowa).

RAPORT PRZEDSIĘBIORSTWA KOMUNALNEGO „KOMBEST” SP. Z O.O. ZA 2024 r.

I. Zaopatrzenie w wodę (Wodociągi):

1. Infrastruktura:

- Długość czynnej sieci wodociągowej na koniec 2024 roku (w km), w tym długość sieci wybudowanej w 2024 r. - **114 km**
- Liczba przyłączy wodociągowych prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania na koniec 2024 r., w tym liczba nowych przyłączy wykonanych w 2024 r. - **3071**
- Liczba i wydajność Stacji Uzdatniania Wody (SUW) oraz ujęć wody - **1500 m³/doba**

- Informacje o stanie technicznym sieci (np. wiek, materiał, ewentualny % sieci wymagającej modernizacji) - **bez monitoringu**
 - Liczba awarii na sieci wodociągowej w 2024 r. - **38**
2. Dostarczanie Usług:
- Ilość wody pobranej (ujętej) w 2024 r. (w m³) - **117.6 tys. m³**
 - Ilość wody uzdatnionej/wtłoczonej do sieci w 2024 r. (w m³) - **95.5 tys. m³**
 - Ilość wody sprzedanej odbiorcom w 2024 r. (w m³) – **482 582 m³**
 - Wielkość strat wody (różnica między wodą wtłoczoną a sprzedaną) w m³ i procentowo - **254 tys.m³, 34%**
 - Liczba mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej na koniec 2024 r. – **12188**
 - Procentowy wskaźnik zwodociągowania gminy (odsetek mieszkańców z dostępem do sieci) – **100%**
 - Informacje o jakości dostarczanej wody (np. liczba przeprowadzonych badań, zgodność z normami) – **Zgodnie z harmonogramem do Sanepidu badania przeprowadzono w ośmiu miesiącach tj.: styczeń, marzec, kwiecień, maj, sierpień wrzesień, listopad, grudzień, wszystkie zgodne z normami. Zakres badań parametrów jakości wody Grupa A oraz Trichlorometan (chloroform), dibromochlorometan, tribromochlorometan, bromoform/trihalometany.ogółem THM**
3. Inwestycje i Finanse:
- Nakłady inwestycyjne poniesione w 2024 r. na budowę, rozbudowę i modernizację sieci wodociągowej oraz ujęć i SUW (z podziałem na źródła finansowania: środki własne, kredyty, dotacje – np. UE, NFOŚiGW, budżet państwa/gminy) **Nakłady – 241 426,57 zł (środki własne)**
 - Koszty eksploatacji i utrzymania infrastruktury wodociągowej w 2024 r. – **5 301 739,87 zł**
 - Przychody ze sprzedaży wody w 2024 r. – **3 219 984,01 zł**

Obowiązujące taryfy za wodę w 2024 r. - zatwierdzone przez organ regulacyjny:

Od 01.01.2024 r. do 13.09.2024 r.

	netto	brutto
Opłata abonamentowa woda	7,1200	7,6896
Woda	6,6700	7,2036
Woda pozostali odbiorcy	6,7200	7,2576
Woda pozostali odbiorcy (ryczałt)	6,7200	7,2576
Woda ryczałt	6,6700	7,2036
Opłata abonamentowa - ryczałt P	5,9900	6,4692
Opłata abonamentowa woda - E	6,4300	6,9444
Opłata abonamentowa - ryczałt E	5,5200	5,9616

Od 14.09.2024 r. do 27.12.2024 r.

Woda	6,8100	7,3548
Woda ryczałt	6,8100	7,3548

Woda pozostali odbiorcy	6,8600	7,4088
Woda pozostali odbiorcy (ryczałt)	6,8600	7,4088

Od 28.12.2024 r.- do nadal

Woda	8,5600	9,2448
Woda pozostali odbiorcy	8,6100	9,2988
Woda pozostali odbiorcy (ryczałt)	8,6100	9,2988
Woda ryczałt	8,5600	9,2448
Opłata abonamentowa woda	7,7500	8,3700
Opłata abonamentowa woda - E	7,0700	7,6356
Opłata abonamentowa - ryczałt E	6,1600	6,6528
Opłata abonamentowa - ryczałt P	6,6100	7,1388

II. Odprowadzanie i Oczyszczanie Ścieków (Kanalizacja):

1. Infrastruktura:

- Długość czynnej sieci kanalizacji sanitarnej na koniec 2024 roku (w km), w tym długość sieci wybudowanej w 2024 r. - **68,80**
- Liczba przyłączy kanalizacyjnych do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania na koniec 2024 r., w tym liczba nowych przyłączy wykonanych w 2024 r. - **1063**
- Liczba i przepustowość (RLM) oczyszczalni ścieków - **5836**
- Liczba przepompowni ścieków - **32**
- Informacje o stanie technicznym sieci (np. wiek, materiał, ewentualny % sieci wymagającej modernizacji) - **bez monitoringu**
- Liczba awarii na sieci kanalizacyjnej w 2024 r. - **40**

2. Dostarczanie Usług:

- Ilość ścieków komunalnych odebranych siecią kanalizacyjną w 2024 r. (w m³) - **209079**
- Ilość ścieków komunalnych oczyszczonych w oczyszczalniach w 2024 r. (w m³) - **209079**
- Ilość ścieków dowożonych do punktów zlewnych/oczyszczalni z szamb i przydomowych oczyszczalni (jeśli GSK obsługuje ten obszar) – **0**
- Sposób zagospodarowania osadów ściekowych (ilość, metody) - **wywóz na instalacje 13,6 ton / 1,95 ton sucha masa**

3. Inwestycje i Finanse:

- Nakłady inwestycyjne poniesione w 2024 r. na budowę, rozbudowę i modernizację sieci kanalizacyjnej oraz oczyszczalni ścieków (z podziałem na źródła finansowania) - **0**
- Koszty eksploatacji i utrzymania infrastruktury kanalizacyjnej w 2024 r. - **1 102 177,41 zł**
- Przychody z tytułu odprowadzania ścieków w 2024 r. - **978 549,82 zł**

Obowiązujące taryfy za odprowadzanie ścieków w 2024 r. (zatwierdzone przez organ regulacyjny).

Od 01.01.2024 r. do 13.09.2024 r.

	netto	brutto
Ścieki	6,3000	6,8040
Opłata abonamentowa kanalizacyjna	1,0000	1,0800

Od 14.09.2024 r. do 27.12.2024 r.

Ścieki	6,4000	6,9120
--------	--------	--------

Od 28.12.2024 r. do nadal

Ścieki	9,1400	9,8712
--------	--------	--------

11. Oświata i edukacja

Gmina Bestwina jest organem prowadzącym dla czterech Zespołów Szkolno-Przedszkolnych, w skład których wchodzi 4 szkoły podstawowe i przedszkola.

Każda z placówek posiada odpowiednie zaplecze, zarówno dydaktyczne jak i rekreacyjne. Środki zabezpieczone w budżecie gminy na oświatę zapewniają bieżące funkcjonowanie placówek oraz pozwalają na zakup pomocy dydaktycznych i naukowych.

Informacje o kadrze pedagogicznej:

Nazwa	ZSP Bestwina	ZSP Bestwinka	ZSP Janowice	ZSP Kaniów	Suma
Liczba nauczycieli (wg stopnia awansu zawodowego)					
stażystów	0	1	0	0	1
kontraktowych	9	4	6	7	26
początkujących	10	2	7	8	27
mianowanych	14	13	11	7	45
dyplomowanych	37	25	18	30	110
brak stopnia	0	0	0	0	0
Liczba etatów (wg stopnia awansu zawodowego)					
Nazwa	ZSP Bestwina	ZSP Bestwinka	ZSP Janowice	ZSP Kaniów	Suma
stażystów	0	1,4	0	0	1,4
kontraktowych	9,3078	5,0351	7,7873	8,9365	31,0667

początkujących	10,3544	2,95	7,4891	9,137	29,9305
mianowanych	15,7321	13,0704	12,0315	9,3368	50,1708
dyplomowanych	44,2231	28,5535	17,7933	38,5611	129,131
brak stopnia	0	0	0	0	0

Informacje o uczniach i dzieciach:

Nazwa	ZSP Bestwina	ZSP Bestwinka	ZSP Janowice	ZSP Kaniów	Suma
Liczba oddziałów					
w placówce	27	18	14	22	81
szkolnych	20	13	11	16	60
przedszkolnych	7	5	3	6	21
przedszkolnych "zerówek"	1	2	1	2	6
Liczba uczniów/dzieci					
w placówce	566	342	281	459	1648
dzievcząt w placówce	281	123	142	234	780
chłopców w placówce	285	219	139	225	868
w oddziałach szkolnych	393	233	206	312	1144
w oddziałach przedszkolnych	173	109	75	147	504
6-cio latków	57	27	27	40	151
5-cio latków	45	29	19	43	136
4-latków	47	28	17	33	125
3-latków	22	25	18	31	96
poniżej 3 lat	1	0	0	0	1
korzystających z ind. progr. nauki	1	0	0	0	1

Informacje o pracownikach administracji i obsługi

Nazwa	ZSP Bestwina	ZSP Bestwinka	ZSP Janowice	ZSP Kaniów	Suma
Liczba pracowników					
obsługi	24	13	12	20	69
Liczba etatów					
ogółem	23,5	13	11,5	19,625	67,625

Wyniki egzaminu ósmoklasisty w 2024 r.

Nazwa szkoły	język polski		matematyka		język angielski	
	liczba zdających	wynik średni (%)	liczba zdających	wynik średni (%)	liczba zdających	wynik średni (%)
Szkoła Podstawowa im. Św. Jana Kantego w Bestwinie	16	59,63	16	57,25	16	76,81
Szkoła Podstawowa im. Zbigniewa Pietrzykowskiego w Bestwinie	11	63,36	11	39,27	10	76,60
Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Janowicach	8	72,50	8	53,50	8	66,88
Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Kaniowie	10	60,50	10	55,20	9	67,22

Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty 2024 kształtują się następująco - w skali:			
powiatu	62,86	55,31	70,62
województwa	58,00	50,00	67,00
kraju	61,00	52,00	66,00

Dla dzieci niepełnosprawnych z terenu Gminy Bestwina organizowany jest bezpłatny dowóz wraz z opieką do placówek oświatowych.

W ramach opieki nad dziećmi do lat 3 - na terenie Gminy Bestwina funkcjonuje Klub Dziecięcy „PUCHATEK” w Kaniowie

1. Podstawowe dane:

- Liczba miejsc statutowych - maksymalna ilość dzieci 30
- Liczba dzieci zapisanych - ilość dzieci uczęszczających do żłobka w 2024 r - 30
- Liczba dzieci oczekujących na miejsce – 2
- Kadra: liczba zatrudnionych opiekunów: 8 opiekunek dziecięcych, 2 woźne, 1 pomoc kuchenna.

2. Dane demograficzne:

W 2024 r. do żłobka uczęszczało 29 dzieci z terenu Gminy Bestwina. Spoza Gminy uczęszczało 1 dziecko.

- ilość chłopaków - 18
- ilość dziewczynek - 12
- mieszkańcy Kaniowa - 16 dzieci
- mieszkańcy Bestwiny - 10 dzieci
- mieszkańcy Janowic - 2 dzieci

- mieszkańcy Bestwinki - 1 dziecko

- spoza Gminy Bestwina z miejscowości Wilczkowice - 1 dziecko

Dzieci o specjalnych potrzebach z opinią wczesnego wspomagania rozwoju - 2 dzieci.

3. Dane finansowe (szczególnie jeśli żłobek otrzymuje dotacje z gminy):

- Wysokość czesnego - 1500 zł.(rodzic ma dofinansowanie całości czesnego z ZUS-u) i ponosi tylko opłatę za posiłki.

4. Inne istotne informacje:

-Ważniejsze wydarzenia lub osiągnięcia : Od początku istnienia żłobka udało nam się stworzyć miejsce w którym każde dziecko traktowane jest indywidualnie bo każde dziecko rozwija się w swoim tempie i na swój sposób. Opieka i edukacja idą w parze z zabawą a każdy dzień wypełniony jest wartościowymi zajęciami dostosowanymi do wieku i potrzeb dzieci takimi jak : muzykoterapia , dogoterapia, bajkoterapia, zajęcia muzyczno - ruchowe, zajęcia manualno - plastyczne, zajęcia logopedyczne , język angielski poprzez zabawę i kuchcikowo. Zapewniamy nie tylko bezpieczną opiekę dzieciom ale tworzymy bezpieczne , przyjazne i inspirujące miejsce , w którym dzieci czują się dobrze i rozwijają swoje talenty od najmłodszych lat.

- Współpraca z gmina : Klub dziecięcy Puchatek bierze udział w wydarzeniach organizowanych przez Gminę (kiermasze świąteczne , udział w uroczystościach szkolnych , zbiórki charytatywne) .

12. Sport

Rozwój infrastruktury sportowo rekreacyjnej jest ważnym obszarem działalności gminy, służącym nie tylko jej mieszkańcom, ale również mieszkańcom okolicznych miejscowości i odbywa się poprzez zapewnienie odpowiednich warunków do uprawiania sportu przez dzieci, młodzież i dorosłych.

Na terenie gminy znajdują się:

- hala sportowa w Kaniowie;
- sala sportowa w Janowicach;
- trzy boiska do piłki nożnej wraz z infrastrukturą towarzyszącą użytkowane przez klubu piłkarskie LKS Bestwina, LKS Przełom Kaniów, KS Bestwinka;
- kompleks terenów rekreacyjnych w Kaniowie, na którym znajdują się: siłownia zewnętrzna, plac zabaw, skatepark, boisko do gry w tenisa ziemnego, boisko wielofunkcyjne z nawierzchnią poliuretanową do gry w koszykówkę i piłkę ręczną;
- kompleks terenów rekreacyjnych w Bestwinie, na którym znajdują się: siłownia zewnętrzna, plac zabaw, stacja rowerowa;
- kompleks terenów rekreacyjnych w Bestwinie, na którym znajdują się: siłownia zewnętrzna, plac zabaw,
- kompleks terenów rekreacyjnych w Janowicach, na którym znajdują się: siłownia zewnętrzna, plac zabaw,
- bieżnia poliuretanową i urządzenia lekkoatletyczne przy boisku sportowym w Bestwinie;
- ORISW w Kaniowie z kompleksem boisk do gry w kajak polo, boiskami do siatkówki plażowej, placem zabaw i siłownią zewnętrzną oraz kąpieliskiem z piaszczystą plażą;
- kompleks sportowy „ORLIK” w Bestwinie z boiskiem ze sztuczną trawą do gry w piłkę nożną, oraz boiskiem wielofunkcyjnym z nawierzchnią poliuretanową do gry w koszykówkę i siatkówkę,

Szkoły dysponują odrębnymi salami gimnastycznymi i boiskami.

Na obiektach sportowych organizowane są liczne turnieje i zawody sportowe w wielu dyscyplinach. Na terenach stawów organizowane są przez Stowarzyszenie Wędkarskie Kaniowski Karp Królewski zawody wędkarskie dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

Gmina wspiera także działania, które mają na celu popularyzację sportu i umożliwienie mieszkańcom uczestnictwo w wydarzeniach sportowych, jako alternatywy spędzania czasu wolnego.

Na terenie gminy działają kluby sportowe LKS Bestwina, KS Bestwinka, LKS Przełom Kaniów, UKS SET Kaniów, UKS THE BEST Bestwinka, UKS Wojownik, KS MASTERS. W zajęciach organizowanych przez kluby uczestniczy kilkaset osób w tym dzieci i młodzież głównie z terenu gminy Bestwina.

Dodatkowo w północnej części gminy przebiega odcinek Wiślańskiej Trasy Rowerowej natomiast w południowej część został wyznaczony odcinek trasy rowerowej miasta Bielska – Białej tzw. Pętli Hałcnowskiej.

Rokrocznie odbywają się liczne zawody i turnieje objęte patronatem Wójta Gminy Bestwina oraz co dwa lata przyznawane są nagrody i wyróżnienia za wybitne osiągnięcia w dziedzinie sportu dla dzieci i młodzieży.

13. Zdrowie

Dane dotyczące udzielanych świadczeń zdrowotnych w SP ZOZ Bestwina:

Liczba udzielonych porad i konsultacji:

Ogółem – 48 376

- lekarz rodzinny – 32 019
- por. rehabilitacyjna 785
- por. chorób płuc 1 856
- por. ginekologiczna 601
- pielęgniarzy środowiskowe – 8 133
- położna 405
- fizjoterapeuci – 2 092
- pozostali – 2 485

Liczba wizyt domowych – 175

Liczba udzielonych porad przez lekarza POZ dzieci – 8 194, dorośli – 12 376, seniorzy – 10 628

Liczba wykonanych badań diagnostycznych:

- Laboratoryjne – 30 979
- USG – 1 533
- RTG - 841

Liczba przeprowadzonych zabiegów i procedur medycznych:

- szczepienia – 1 320
- testy COMBO – 1 643
- EKG – 685
- opatrunek – 323
- podanie leku – 1 820
- wymiana cewnika – 42
- usunięcie szwów, kleszczy – 72

- pozostałe

Dane dotyczące programów profilaktycznych i promocji zdrowia:

Realizowane programy :

- Szczepienia BEXERO – podano 92 dawki
- Opieka Koordynowana Kardiologiczna - 423 pacjentów
- Profilaktyka Chorób Układu Krążenia (CHUK) – 163 pacjentów
- Profilaktyka Gruźlicy – 870 pacjentów

Dostępność do świadczeń:

- Poradnia Ginekologiczna – czas oczekiwania tydzień
- Poradnia Chorób Płuc – 3 miesiące
- Poradnia Rehabilitacyjna – 6 miesięcy

Poradnie są przystosowane dla osób niepełnosprawnych

Dane demograficzne pacjentów:

Liczba pacjentów zarejestrowanych w placówce z terenu gminy Bestwina – **5 414**

Struktura wiekowa:

Dzieci – 19,6 %

Dorośli – 57,0%

Seniorzy – 23,4 %

Dane dotyczące zasobów SPZOZ:

Kadra medyczna i niemedyczna:

- Liczba zatrudnionych lekarzy:
- Lekarz POZ – 4
- Pediatra – 2
- Specjaliści - 4
- Liczba zatrudnionych pielęgniarek - 5
- Liczba zatrudnionych położnych - 1
- Liczba innego personelu medycznego:
- Fizjoterapeuci – 3 osoby
- Technik analityk – 1
- Kierownik laboratorium – 1
- Rejestratorki – 3
- Higienistka szkolna - 1
- Liczba personelu administracyjnego i pomocniczego – 4

Infrastruktura i wyposażenie:

Informacje o posiadanych budynkach i lokalach – dzierżawa budynku

Ważniejsze zakupy aparatury i sprzętu medycznego w 2024 roku: (echokardiograf, holtery ciśnieniowe, holter EKG)

Planowane inwestycje na kolejny rok - zakup sprzętu medycznego m.in. echokardiograf, EKG stacjonarne oraz mobilne, bilirubinometr, kardiograf, spirometr), zakup serwerów, urządzeń wielofunkcyjnych, tabletów oraz roboty budowlane (malowanie ścian, remont sanitariatu)

Dane finansowe za rok 2024:

- Przychody	4 577 649,47
- Koszty	4 856 735,21

Inne istotne informacje:

Realizowane zadania w zakresie promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej na terenie gminy – **Bestwińskie Dni Kardiologii**

Współpraca z innymi podmiotami działającymi na rzecz zdrowia w gminie (np. organizacje pozarządowe) – nie dotyczy

Informacje o skargach i wnioskach pacjentów oraz sposobie ich rozpatrywania – nie dotyczy

Wnioski i rekomendacje dotyczące poprawy opieki zdrowotnej mieszkańców gminy – nie dotyczy

14. Pomoc społeczna

Jednym z podstawowych dokumentów określającym cele i kierunki działań w obszarze pomocy społecznej w gminie Bestwina jest „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Bestwina na lata 2016 -2025” . Porusza ona tematykę jakości życia rodzin , jakości życia osób starszych, przewlekle chorych i niepełnosprawnych. Omawia problemy wynikające z uzależnień oraz z przemocy w rodzinie. Strategia stanowi dokument otwarty i jest podstawą do opracowania programów oraz szczegółowych projektów dotyczących rozwiązywania najważniejszych kwestii społecznych występujących w Gminie.

Realizacją zadań w obszarze polityki społecznej zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, w którym w 2024 roku było zatrudnionych 11 pracowników w tym:

1. Kierownik GOPS

2. Dział Pomocy Środowiskowej , Profilaktyki i Integracji Społecznej obejmujący- trzech pracowników socjalnych, asystent rodziny i trzech pracowników administracyjnych w tym jeden na 7/8 etatu przebywający na urlopie wychowawczym

3 . Dział świadczeń rodzinnych – zatrudniający trzech pracowników administracyjnych.

Wszyscy pracownicy posiadają zgodne z wymogami wykształcenie i kwalifikacje zawodowe.

Ośrodek został powołany w 1990r. i jego głównym zadaniem jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji, pomoc w doprowadzeniu do możliwie pełnego życiowego usamodzielnienia i integracji ze środowiskiem, zapobieganie powstawaniu trudnych sytuacji życiowych w rodzinach, których nie są w stanie samodzielnie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Ośrodek wykonuje zadania własne Gminy oraz zadania administracji rządowej zlecone Gminie w zakresie pomocy społecznej oraz innych zadań z zakresu zabezpieczenia społecznego wskazanych do realizacji przez Ośrodek, bądź powierzonych do realizacji w drodze porozumień, uchwał Rady Gminy oraz zarządzeń lub upoważnień Wójta.

Działalność jednostki jest finansowana z następujących źródeł:

1. **Dotacje celowe** – przeznaczone na realizację świadczeń: zasiłki okresowe, zasiłki stałe łącznie ze składkami na ubezpieczenie zdrowotne, zasiłki celowe na dożywianie oraz pomoc rzeczowa w formie

posiłków w udziale 60 % kosztów programu, dofinansowanie pracy asystenta rodziny, pomoc materialna dla uczniów - stypendia oraz zasiłki szkolne.

2. Dotacje własne – środki finansowe z Gminy przeznaczone na realizację: zasiłków celowych, zasiłków celowych na dożywianie oraz pomocy rzeczowej w formie posiłków w udziale 40 % kosztów programu, zasiłków celowych - zdarzenie losowe, finansowanie usług opiekuńczych, finansowanie kosztów pobytu w domach pomocy społecznej, finansowanie działań z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania – alkoholizmowi, narkomanii, przemocy, finansowanie pracy asystenta rodziny, częściowe finansowanie pieczy zastępczej (rodziny zastępcze) oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej, finansowanie kosztów pobytu w ośrodkach wsparcia – noclegownie, schroniska dla bezdomnych, pomoc materialna dla uczniów - stypendia oraz zasiłki szkolne, utrzymanie ośrodka czy dodatki mieszkaniowe.

3. Dotacje zlecone – przeznaczone na realizację świadczeń: zasiłki celowe – świadczenia rodzinne, rodzicielskie, opiekuńcze, wychowawcze (Program 500+, na podstawie decyzji Wojewody), fundusz alimentacyjny, składki na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne od świadczeń opiekuńczych, świadczenia – prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na 90 dni, finansowanie kosztów związanych z realizacją zadania jakim jest przyznawanie Karty Dużej Rodziny.

4. Fundusz przeciwdziałania COVID - przeznaczony na realizację świadczeń: dodatek węglowy, dodatek dla gospodarstw domowych (ogrzewanie innymi źródłami) oraz w 2024 roku wypłaty dodatku elektrycznego i refundacji podatku VAT w przypadku ogrzewania gazowego.

5. Fundusz Pomocy - przeznaczony na realizację świadczeń pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa – zasiłek stały oraz świadczenia rodzinne.

6. Fundusz Solidarnościowy - przeznaczony na realizację programów: „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” – edycja 2024 oraz „Opieka Wytchnieniowa” edycja 2024.

Dział Pomocy Społecznej przyznaje i wypłaca przewidziane ustawą świadczenia, poddaje analizie i ocenie zjawiska rodzące zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej oraz świadczy pracę socjalną. Ośrodek jest zobligowany do świadczenia pracy socjalnej rozumianej jako działalność mającą na celu udzielanie pomocy we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności osób i rodzin do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie oraz w środowisku lokalnym, wskazanie sposobu wyjścia z trudnej sytuacji życiowej. Pomocą w formie pracy socjalnej było objętych 175 osób w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej 19.

Na realizację zadań związanych z wypłatą świadczeń finansowych oraz świadczeń niepieniężnych w 2024 r. wykorzystano następujące środki:

- **Zasiłek stały (rozdział 85216)** – przysługuje z tytułu wieku (emerytalnego) lub niepełnosprawności (całkowitej niezdolności do pracy) dla osób spełniających kryterium dochodowe w pomocy społecznej. Z tej formy pomocy skorzystało 19 świadczeniobiorców (taka sama liczba osób jak w 2023 r.) – świadczenia zostały wypłacone na łączną kwotę 168 140,00zł .

- **składki zdrowotne (rozdział 85213)** -w roku 2024 za 16 osób pobierających zasiłki stałe były opłacane składki na ubezpieczenie zdrowotne (o 4 mniej niż w 2023r.) oraz za 1 osobę realizującą indywidualny plan zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej w Bielsku- B. (o 1 mniej niż w 2023r.). Na ten cel wydatkowano środki finansowe w łącznej kwocie 13 905 zł

- **Zasiłek okresowy (rozdział 85214)** – przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie. Świadczenie to przyznawane jest osobom lub rodzinom, których dochody są niższe od ustawowego kryterium. W 2024 roku zasiłkiem okresowym zostało objętych

łącznie 19 rodzin – tyle samo co w 2023r. (liczba osób w rodzinach – 49)na łączną kwotę 26 262 zł . Zasiłki okresowe były przyznawane głównie z uwagi na bezrobocie ,długotrwałej choroby, niepełnosprawność czy ochronę macierzyństwa.

- **Zasiłek celowy, specjalny zasiłek celowy** – przyznawany jest w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakup żywności, leków i leczenia, ogrzewania w tym opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Specjalny zasiłek celowy przyznawany jest dla osób i rodzin niespełniających kryterium dochodowego w sytuacjach uznanych za szczególnie uzasadnione. Przyznano zasiłki celowe i celowe specjalne na kwotę 80 480 zł dla 72 rodzin 9 więcej o 20 rodzin)

- **Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego** – w 2024 r. GOPS wydatkował środków w wys. 162 000 zł dla 39 rodzin (w 2023r. dla 2 rodzin)

- **zasiłek z tytułu klęska żywiołowa** - wypłacono 135 rodzinom poszkodowanym w wyniku powodzi pomoc w wys. 8 tys. zł. na kwotę 1.080.000,00zł.

- **Zasiłek celowy na żywność, posiłek (rozdział 85230)** – realizowany w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”. Program ten dofinansowany jest w 60% z budżetu państwa. Kryterium dochodowe do pomocy z wyżej wymienionego programu zostało podwyższone ze 150 % do 200% obowiązującego kryterium dochodowego z ustawy o pomocy społecznej. Z tej formy pomocy skorzystało 82 osoby (o 5 mniej niż w 2023r. W tym w formie gorącego posiłku 53 dzieci w szkołach i przedszkolach . Koszt programu 52 724,00 zł w tym dotacja 29 636,00 zł

- **Przyznanie schronienia** – (rozdział 85214) 1 osoba bezdomna, posiadająca ostatnie zameldowanie na pobyt stały w gminie , została objęta pomocą w formie schronienia w schronisku dla bezdomnych na terenie województwa śląskiego. Skierowano do schroniska dla kobiet z małym dzieckiem jedną matkę z dzieckiem oraz skierowano jedną osobę do noclegowni w Czechowicach – Dziedzicach. Poniesione koszty za pobyt w placówkach w 2024 r. wyniosły 30 360,00 zł. (pomoc na tym samym poziomie co 2023r. dla 4 osób).

- **Usługi opiekuńcze** – w 2024 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje tej formy pomocy na podstawie zlecenia zadania spółdzielni socjalnej CZECHO-BEST jako podmiotowi ekonomii społecznej . Pomocą w zakresie usług opiekuńczych, prowadzenia gospodarstwa domowego oraz zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych było objętych 15 podopiecznych (więcej o 3 niż w 2023r.) Pomoc przyznawana jest w celu umożliwienia jak najdłuższego funkcjonowania długotrwale chorych, niepełnosprawnych ,samotnych w środowisku zamieszkania. Przyznano 2 397 godzin usługi opiekuńczych Wydatki gminy na to świadczenie wynosiły 88 632 zł . Osoby korzystające z tej formy pomocy zgodnie z uchwałą Rady Gminy Bestwina są zobowiązane do ponoszenia częściowej odpłatności za usługi. GOPS wnioskuje o środki finansowe z Programu „Opieka 75+”. W 2024 roku otrzymała środki finansowe z dotacji celowej w wysokości 1 574 zł na dofinansowanie kosztów usług opiekuńczych realizowanych dla osób powyżej 75 roku życia. Środki zostały zwrócone z uwagi na brak nowych świadczeniobiorców w wieku 75+ korzystających w 2024 r. z usług.

- **Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi** – w 2024 roku GOPS kontynuował realizację specjalistycznego wsparcia dla osób ze szczególnymi potrzebami. Jest to zadanie zlecone gminie, w całości finansowane z budżetu państwa. Osoby korzystające z tej formy pomocy zgodnie z rozporządzeniem są zobowiązane do ponoszenia częściowej odpłatności za usługi. Z tej formy pomocy korzystała 1 osoba Przyznano 72 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych. Koszt usług to kwotę 6 948 zł.

- **Domy Pomocy Społecznej (rozdział 85202)** – opłacono pobyt 17 mieszkańców naszej gminy w domach pomocy społecznej na kwotę 775 607,00 zł .
- **Współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych (rozdział 85508, 85504)** - opłacono pobyt dla 14 dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej na kwotę 194 170,70 zł. oraz opłacał pobyt za 1 dziecko z naszej gminy w placówce opiekuńczo-wychowawczej 13 689,84 zł . Pomoc rodzinie szerzej opisuje zał. nr 1
- **Pomoc materialna dla uczniów (rozdział 85415)** – wypłacono stypendia szkolne dla 13 uczniów na kwotę 6 761,27 zł (1 352,25 zł środki własne, dotacja w wysokości 5 409,01 zł).
- **Decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na okres 90 dni –(rozdział 85195).** W 2024 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bestwinie wydał 8 decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej dla osób pozbawionych ubezpieczenia zdrowotnego i dostępu do opieki medycznej (więcej o 7 niż w 2023 r).
- **Zadania realizowane z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (rozdział 85205),** przeciwdziałania alkoholizmowi (rozdział 85154), przeciwdziałania narkomanii(rozdział 85153) – zostały szczegółowo opisane w sprawozdaniach z programów profilaktycznych, stanowiących załączniki nr 2 .
- **Dodatkowe zadanie zgodnie z ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa – dla 1 obywatela Ukrainy wypłacono zasiłek stały z Funduszu Pomocy.**

Ogółem z pomocy w formie świadczeń pieniężnych w ramach zadań zleconych i własnych w 2024r. skorzystało 134 rodziny (liczba osób w tych rodzinach 277). Głównymi powodami przyznania pomocy były: - długotrwała choroba 69 rodzin (liczba osób w rodzinie 109); - niepełnosprawność 51 rodzin (liczba osób w tych rodzinach 98); na trzecim miejscu ubóstwo 35 rodzin (liczba osób w rodzinach 66). W dalszej kolejności bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych 27 rodziny (liczba osób w tych rodzinach 95), bezrobocie 21 rodzin (liczba osób w rodzinie 56), czy potrzeba ochrony macierzyństwa 13 rodzin (liczba osób w tych rodzinach 66).

Pomoc udzielana była również z powodu bezdomności , alkoholizmu czy narkomani.

Największą grupę rodzin w 2024 r. stanowiły rodziny , które dotknęła klęska żywiołowa (powódź) – 135 rodzin (liczba osób w rodzinach 255).

Dział Świadczeń Rodzinnych zajmuje się realizacją świadczeń rodzinnych

Dział Świadczeń Rodzinnych zajmuje się realizacją świadczeń rodzinnych, opiekuńczych, rodzicielskich, wychowawczych, wypłatą świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zajmuje się postępowaniami wobec dłużników - przypisami odsetek, przypisami należności głównych oraz wpłatami dłużników. Obsługuje wnioski i wypłaca świadczenia w sprawach dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego tj. świadczenia wychowawczego i świadczeń rodzinnych, prowadzi postępowania w celu wydania zaświadczeń do Programu „Czyste powietrze”.

W 2024 roku pracownicy działu nadal realizowali powierzone dodatkowe obowiązki związane z prowadzeniem postępowań w sprawach: dodatku węglowego, dodatku ośłonowego, świadczeniami rodzinnymi dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym, refundacji podatku VAT dla osób, które wykorzystują jako główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego urządzenia grzewcze zasilane paliwami gazowymi, bonu energetycznego.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego w 2024 roku zostały wypłacone dla 20 rodzin (32 osób) na łączną kwotę 152 147,95 zł. (Porównując z rokiem 2023 wypłacono o 43 774,86 zł. więcej świadczeń z funduszu alimentacyjnego.) Są to świadczenia wypłacane dla osób, które mają zasądzone alimenty, ale ich nie otrzymują. Do uzyskania świadczeń z funduszu alimentacyjnego niezbędne jest spełnienie kryterium dochodowego tj. dochód nie może przekraczać kwoty 1209 zł netto (w FA mają zastosowanie przepisy "złotówka za złotówkę"). Wymagane jest również dołączenie potwierdzenia od komornika sądowego o dwumiesięcznej bezskuteczności postępowania egzekucyjnego.

Świadczenia przysługują w wysokości zasądzonych alimentów jednak nie więcej niż 500 zł na osobę, od grudnia 2024 r. nie więcej niż 1000 zł. na osobę.

• **Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych:**

- po przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego składanie zawiadomień do Prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa przez dłużnika alimentacyjnego,
- po przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego występowanie z wnioskiem do organu właściwego o podjęcie działań wobec dłużnika oraz informacji do dłużników,
- przeprowadzanie wywiadów alimentacyjnych z dłużnikami zamieszkującymi na terenie Gminy Bestwina (po otrzymaniu wniosku z organu dłużnika oraz po przyznaniu FA, gdy dłużnik zamieszkuje na terenie Gminy Bestwina),
- przeprowadzanie postępowań wobec dłużników, którzy nie stawiają się na wywiad alimentacyjny (decyzje o uznaniu dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych, wnioski o zatrzymanie prawa jazdy, wnioski o ściganie do Prokuratury).

Postępowania wobec dłużników: w 2024 roku zostały dokonane wpłaty dłużników na kwotę 55 364,35 zł. Do gminy z tytułu tych wpłat zostało przekazanych 5 072,00 zł. Pozostała kwota to dochody budżetu państwa. Stan należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego od X 2008 r. do XII 2024 r. to kwota 1 714 325,99 zł (bez odsetek).

• **Zasiłki rodzinne z dodatkami** (z tytułu urodzenia dziecka, urlopu wychowawczego, rozpoczęcia roku szkolnego, samotnego wychowywania dziecka, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, dojazdu do szkoły) przyznane dla 82 rodzin wypłacone na łączną kwotę 309 466,93 zł w tym kwota 23 335,36 zł to świadczenia rodzinne wypłacane dzięki zastosowaniu przepisów „złotówka za złotówkę”. Jest to spadek w stosunku do lat ubiegłych z uwagi na niezmienną się od kilku lat kryterium dochodowe (674,00 zł na osobę w rodzinie, a w przypadku niepełnosprawnego dziecka w rodzinie 764,00 zł).

• **Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka** (becikowe) przyznana dla 31 dzieci wypłacona na kwotę 31 000 zł.

• **Świadczenie rodzicielskie** – przysługuje osobie, która nie posiada uprawnień do zasiłku macierzyńskiego wypłacanego z innych źródeł. Jest przyznawane niezależnie od dochodu. Wynosi 1000,00 zł. miesięcznie i jest wypłacany przez okres 52 tygodni. W 2024 roku przyznano świadczenie dla 8 rodzin na łączną kwotę 110 932,90 zł. Dla porównania w roku 2023 świadczenie rodzicielskie przyznano dla 12 rodzin na łączną kwotę 121 604,60 zł.

• **Świadczenia opiekuńcze:**

- **Zasiłek pielęgnacyjny** – wypłacany z tytułu niepełnosprawności lub wieku w przypadku braku uprawnień do pobierania tego świadczenia z innych instytucji zabezpieczenia społecznego. W roku 2024 był wypłacany dla 305 osób na kwotę 681 406,88 zł. Jest to wzrost świadczeń w stosunku do roku 2023, gdzie wypłacono dla 280 osób na kwotę 644 282,40 zł.

- **Świadczenie pielęgnacyjne** – (w 2024 r. to kwota 2 988,00 zł miesięcznie) od 1 stycznia 2024 r. obowiązują nowe przepisy ustawy o świadczeniach rodzinnych regulujące warunki przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego, które wprowadziła ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym. Świadczenie pielęgnacyjne na nowych zasadach mogą otrzymać osoby, które sprawują opiekę nad osobami z niepełnosprawnościami w wieku do ukończenia 18. roku życia. W związku z tym, od 1 stycznia 2024 r., tak jak dotychczas, aby otrzymać świadczenie pielęgnacyjne wymagane jest, aby osoba wymagająca opieki legitymowała się ważnym orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji (takie orzeczenie zawiera informację w punktach 7 i 8 o treści: „wymaga”) albo orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Jedną z najważniejszych wprowadzonych zmian jest możliwość łączenia aktywności zawodowej, bez żadnych ograniczeń, z pobieraniem świadczenia pielęgnacyjnego. Ustawa o świadczeniu wspierającym wprowadziła jednocześnie przepisy mające na celu pełną ochronę praw nabytych osób, które nabyły na starych, obowiązujących przed wejściem w życie tej ustawy, tj. do 31 grudnia 2023 r. zasadach, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. Osoby te mogą w dalszym ciągu pobierać wymienione świadczenie zgodnie z dotychczasowymi przepisami. Prawo do pobierania tego świadczenia na zasadach dotychczasowych zostało uregulowane w przepisach przejściowych (art. 63 ust 1-5) ustawy o świadczeniu wspierającym. Świadczenie przyznawane jest niezależnie od dochodu rodziny. W 2024 r. świadczenie pielęgnacyjne zostało wypłacone dla 102 rodzin na łączną kwotę 3 267 282,00 zł. Jest to znaczący wzrost względem 2023 r., w którym to ze świadczenia skorzystało 76 rodzin, którym wypłacono kwotę 1 947 529,10 zł.

- **Składki na ubezpieczenie zdrowotne, składki na ubezpieczenie społeczne (rozdział 85213, 85502)** – opłacane dla świadczeniobiorców pobierających świadczenie pielęgnacyjne. Na składki na ubezpieczenie zdrowotne wydatkowano kwotę 33 719,11 zł., na składki społeczne kwotę 312 123,88 zł.

Inne świadczenia:

- **Świadczenia wychowawcze Program 500 + (rozdział 85501)** – od czerwca 2022 r. tutejszy Ośrodek realizuje wypłatę świadczenia wychowawczego, którego prowadzone postępowanie zostało zakończone decyzją Wojewody, w związku z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego. W 2024 r. tutejszy Ośrodek nie zrealizował żadnej wypłaty świadczenia wychowawczego.

- **Zasiłki rodzinne dla obywateli Ukrainy** - obywatele Ukrainy ze statusem UKR mogą ubiegać się o świadczenia rodzinne w oparciu o przepis art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa w okresie do 30.09.2025 r. (aktualny stan prawny). W 2024 r. w tutejszym Ośrodku były wypłacane zasiłki rodzinne wraz z dodatkami dla 2 rodzin oraz zasiłki pielęgnacyjne dla 3 osób, na łączną kwotę 8 242,32 zł. Jest to duży spadek do roku 2023, kiedy to wypłacono świadczenia dla obywateli Ukrainy ze statusem UKR na łączną kwotę 23 107,32 zł.

- W 2024 r. wypłacono 3 jednorazowe świadczenia pieniężne w wysokości 12 000 zł z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Świadczenie jest wypłacane w przypadku zdiagnozowania

u dziecka ciężkiego i nieodwracalnego upośledzenia albo nieuleczalnej choroby zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

- Od miesiąca października 2020 r. zgodnie z art. 411 ust. 10g ustawy z 27.04.2001 r. – Prawo ochrony środowiska, osoba fizyczna, która zamierza złożyć wniosek o przyznanie dofinansowania z narodowego funduszu lub wojewódzkiego funduszu, może złożyć żądanie wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego (Program Czyste Powietrze). W 2024 r. tutejszy organ przeprowadził postępowanie i wydał 216 zaświadczeń (wzrost o 100% w stosunku do 2023 r.) Tutejszy Ośrodek w 2024 r. nie otrzymał żadnych kosztów obsługi tego zadania.

- **Dodatek osłonowy** - został wprowadzony ustawą z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym. Zadanie było realizowane do 2 grudnia 2022 r. Od stycznia 2024 r. ponownie tutejszy Ośrodek realizował powyższe zadanie na podstawie zaktualizowanych przepisów. W 2024 r. dodatek osłonowy został wypłacony dla 181 rodzin na kwotę 73 490,51zł.

- **Dodatek węglowy**- ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym wprowadzono jednorazowe świadczenie w wysokości 3000 zł. Wnioski o wypłatę dodatku węglowego można było składać od 17 sierpnia 2022 r. do 30 listopada 2022 r. W 2024 r. wypłacono świadczenia na kwotę 6 000 zł. (były to świadczenia przyznane w drodze odwołania). Wszystkie postępowania w sprawie o dodatek węglowy zostały zakończone.

Bon energetyczny – ustawa z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego wprowadziła jednorazowe świadczenie pieniężne przysługujące gospodarstwu domowemu jednoosobowemu, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu za 2023r. nie przekraczała kwoty 2500 zł. oraz gospodarstwu domowemu wieloosobowemu, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu za 2023r. na osobę nie przekraczała kwoty 1700 zł. Wnioski o wypłatę bonu energetycznego można było składać od 1 sierpnia 2024 r. do 30 września 2024 r. W 2024 r. wypłacono bon energetyczny na kwotę 122 598,79 zł. Obecnie wszystkie postępowania w sprawie o bon energetyczny są zakończona.

- **refundacja podatku VAT** - W 2023 roku został wprowadzany system ochrony najuboższych gospodarstw domowych, które jako główne źródło ogrzewania wykorzystują paliwa gazowe. Refundacja podatku VAT dla osób ogrzewających swoje domy ogrzewaniem gazowym jest uzależniona od spełnienia kryterium dochodowego. Od 1 lutego 2023 r. można było składać wnioski o wypłatę refundacji podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe w 2023. Nie było to świadczenie jednorazowe tylko wielokrotne, uzależnione od sposobu rozliczania się wnioskodawcy z zakładem energetycznym. Wnioskodawca otrzymujący fakturę za gaz co miesiąc, mógł co miesiąc składać wnioski o wypłatę refundacji podatku VAT. Realizacja tego zadania była bardzo czasochłonna pod względem przyjęć wnioskodawców, jak również prowadzonych postępowań. Do 31 grudnia 2023r. złożono 190 wniosków i wypłacono kwotę 26 673,34 zł. Zadanie to zostało przedłużone do 30.06.2024 r. W roku 2024 złożono 178 wniosków i wypłacono kwotę 46 771,45zł.

Ponadto ośrodek realizuje :

- **Dodatek mieszkaniowy** - świadczenie pieniężne wypłacane przez gminę mające na celu dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych ponoszonych przez osoby/ rodziny posiadających tytuł prawny do lokalu oraz spełniających kryteria metrażowe i dochodowe. W roku 2024 r. z dodatku korzystało dwie rodziny. Wydatkowano kwotę 4 661,56 zł.

Zgodnie z statutem jednostki GOPS współpracuje z instytucjami, organizacjami oraz stowarzyszeniami takimi jak:

- Towarzystwo Charytatywne im. Ojca PIO w Czechowicach – Dziedzicach zakresie organizacji spotkania wigilijnego dla osób samotnych.
- Caritas Diecezji Bielsko- Żywieckiej będącego realizatorem działań w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową .
- Akcja Katolicka w Bestwinie – w zakresie organizacji paczek świątecznych.
- Spółdzielnia Czecho – Best w zakresie realizacji usług opiekuńczych oraz programów „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” i „ Opieki wytchnieniowej”
- Stowarzyszenie z „Sercem na dłoni” - w zakresie organizacji paczek świątecznych
- Stowarzyszenie RAZEM w zakresie i realizacji programu dla seniorów.
- Schronisko OAZA w zakresie zapewnienia schronienia osobom bezdomnym.
- OPS Czechowice -Dziedzice w zakresie zapewnienia miejsc w noclegowni dla osób bezdomnych.
- Polski Komitet Pomocy Społecznej w Katowicach w zakresie programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową.
- Fundacja Dobrego Pasterza z siedzibą w Ustroniu w zakresie zapewnienia schronienia dla bezdomnych kobiet z małymi dziećmi.
- Podbeskidzki Ośrodek Interwencji Kryzysowej – w zakresie zapewnienia pomocy osobom / rodzinom w kryzysie.
- „CENTRUM” Środowiskowy Dom Samopomocy w Bielsku- Białej w wsparcia dziennego dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
- PCPR Bielsko- Biała w obszarze pomocy osobom niepełnosprawnym i w obszarze pieczy zastępczej.
- Centrum Integracji Społecznej prowadzone przez Fundację BSA Teatr Grodzki w zakresie integracji społecznej osób wykluczonych.
- Współpraca z Kuratorium Oświaty w Katowicach w zakresie organizacji wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin najuboższych.
- Współpraca ze Śląskim Forum Profilaktyki Uzależnień w Katowicach, Komendą Policji , Kuratorami , placówkami oświatowymi , ośrodkiem zdrowia w zakresie realizacji zadań gminnego programu rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.
- Współpraca z Ośrodkiem Przeciwdziałania Problemom Alkoholowych w Bielsku – Białej ,
- Miejski Ośrodek Terapii Uzależnień Błękitny Krzyż w Bielsku – Białej w zakresie terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
- Bielskie Centrum Psychiatrii – Olszówka w Bielsku Białej zakresie terapii uzależnień.
- Warsztaty Terapii Zajęciowej Felicitas Czechowice – Dziedzice.

15. Współpraca między samorządowa

15.1 Beskidzki Związek Powiatowo-Gminny

Beskidzki Związek Powiatowo-Gminny (BZPG) tworzy jedenaście jednostek samorządu terytorialnego tj. Gmina Bestwina, Gmina Buczkowice, Gmina Jasienica, Gmina Jaworze, Gmina Kęty, Gmina Kozy, Gmina Porąbka, Gmina Szczyrk, Gmina Wilamowice i Gmina Wilkowice oraz Powiat Bielski.

Związek został utworzony do prowadzenia zadań z zakresu transportu publicznego. Będzie on, zgodnie z ustawą z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym, organizatorem publicznego transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej na liniach komunikacyjnych lub w sieci komunikacyjnej w powiatowo-gminnych przewozach pasażerskich na obszarze powiatu i gmin będących jego uczestnikami.

15.2 Spółdzielnia Socjalna Czecho-Best

Spółdzielnia Socjalna Czecho-Best będąca wspólnym przedsięwzięciem samorządów Czechowic-Dziedzic i Bestwiny, prowadzi na terenie gminy Czechowice-Dziedzice działalność, której głównym przedmiotem jest opieka nad osobami starszymi, chorymi, samotnymi i niepełnosprawnymi. Spółdzielnia współpracuje w tym zakresie z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Bestwinie oraz z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Czechowicach – Dziedzicach.

W roku 2024 Spółdzielnia poza realizacją usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych prowadziła również wypożyczalnię sprzętu medycznego.

Spółdzielnia była również wykonawcą Programów Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej tj. „Opieka wytnieniowa dla Jednostek Samorządu Terytorialnego” – edycja 2024 oraz „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością dla Jednostek Samorządu Terytorialnego”- edycja 2024 zarówno w gminie Bestwinie jak również w gminie Czechowice-Dziedzice.

W 2024 roku w Spółdzielni zatrudnionych było 6 osób na podstawie umowy o pracę oraz 81 osób na podstawie umowy zlecenie. Na rzecz Gminy Bestwina zrealizowano łącznie 4 545 godzin usług dla 40 rodzin objętych pomocą GOPS w Bestwinie.

Ponadto dwie rodziny skorzystały z najmu sprzętu medycznego – łóżka. Z usług opiekuńczych prywatnie skorzystały 4 osoby w łącznej ilości 265 godzin w 2024.

Spółdzielnia jako przedsiębiorstwo społeczne realizuje przede wszystkim cele statutowe, a ich głównym zadaniem jest reintegracja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Osoby zatrudnione w Spółdzielni mają możliwość uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej, a tym samym szansę na odbudowanie zdolności do samodzielnego świadczenia pracy.

15.3 Klaster Energii Powiatu Bielskiego

W drugiej połowie 2021 roku w wyniku rozmów pomiędzy włodarzami gmin i powiatów skupionych w Stowarzyszeniu Aglomeracja Beskidzka zdecydowano o powołaniu Klastra Energii Powiatu Bielskiego obejmującego obszar 9 gmin powiatu bielskiego (Bestwina, Buczkowice, Jasienica, Jaworze, Kozy, Porąbka, Szczyrk, Wilamowice i Wilkowice), a instytucjonalnie także Powiat Bielski. Klaster został powołany na mocy porozumienia cywilnoprawnego zawartego pomiędzy wskazanymi jednostkami oraz koordynatorem w roku 2022. Celem Klastra Energii jest dążenie do wytwarzania i dystrybucji w jego ramach i na obszarze jego funkcjonowania energii elektrycznej i ciepłej na potrzeby jego członków. Członkostwo w klastrze może mieć także znaczenie w naborach wniosków w ramach perspektywy finansowej UE 2021-2027 skierowanych na obszar inwestycji w odnawialne źródła energii.

16. Zwalczanie powodzi

W zawiązku z wystąpieniem w dniu 15 września 2024 r. powodzi na terenie Gminy Bestwina podjęto następujące działania:

- powołanie komisji do spraw ustalania szkód i szacowania strat powodzi składającego się z pracowników UG, GOPS oraz pracowników firm zewnętrznych z odpowiednimi uprawnieniami
- powołanie komisji ds. oceny uszkodzeń infrastruktury technicznej oraz wyceny szkód i szacowania strat, powstałych w majątku i mieniu gminy Bestwina wskutek powodzi
- powołanie zespołu ds. odbudowy
- podstawianie kontenerów na odpady z zalanych posesji
- udostępnienie osuszaczy, które pracowały w gospodarstwach domowych
- pozyskano ze Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach kwotę 648 000,00 zł dotacji na prowadzenie akcji przeciwpowodziowej
- pozyskano ze środków WFOŚiGW w Katowicach kwotę 93 000,00 zł na zakup łodzi motorowej i 20 szt. rękawów wielorazowego użytku
- pozyskano ze środków WFOŚiGW w Katowicach kwotę 45 000,00 zł na zakup sprzętu ratowniczego zniszczonego w wyniku powodzi w jednostkach OSP z terenu Gminy Bestwina: ubrania specjalne, buty specjalne, wodery, latarki, kurtki, pompy pływające
- pozyskano z Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych: gumowce, rękawice, wodery, 4 piły spalinowe z kompletem ubrań
- pozyskano ze środków Gminy Czosnów kwotę 50 000,00 zł jako dotację celową wykorzystaną na odbudowę zniszczonego przepustu przy ul. Leśnej
- pozyskano ze środków Caritas Diecezji Bielsko-Żywieckiej 5 osuszaczy i 2 duże pompy,
- pozyskano od firmy BUDTOR BESTWINA 150 t piasku oraz 75 t kruszywa
- wypłacono łącznie 4 399 000,00 zł zasiłków

Z protokołu weryfikacji zakwalifikowano do odbudowy:

Rodzaj obiektu	Wartość [zł]
1. Drogi na długości: 4802 m	6 459 378
2. Ilość mostów: 2	98 000
3. Ilość budynków komunalnych:	
4. Sieć wodociągowa: -	
5. Sieć kanalizacyjna: -	
6. Urządzenia melioracyjne: - rów melioracyjny, kanał ulgi	1 000 000
7. Inne (jakie): - tereny rekreacyjne, boisko orlik, tereny sportowe	140 000
Razem:	7 697 378

Plany popowodziowe:

- opracować kompleksową dokumentację hydrologiczną,
- stworzyć mini zbiorniki retencyjne,
- pomóc w czyszczeniu cieków wodnych,
- wykonać zabezpieczenie Młynówki w Bestwinie,
- wykonać zabezpieczenia dróg wzdłuż cieków wodnych,

Aktualnie w opracowaniu jest system zarządzania i komunikowania gminnego w sytuacji zagrożenia, przy znacznym udziale komendanta gminnego i prezesów jednostek OSP.

17. Podsumowanie

Raport o stanie Gminy Bestwina za 2024 rok stanowi obszerne podsumowanie działalności i rozwoju tej jednostki samorządu terytorialnego. Gmina Bestwina, obejmuje cztery sołectwa: Bestwina, Bestwinka, Janowice i Kaniów. Na dzień 31 grudnia 2024 roku, gmina liczyła 12 188 mieszkańców, co odzwierciedla jej stabilną strukturę demograficzną.

W obszarze finansów publicznych, gmina zarządzała budżetem, który w trakcie roku ulegał modyfikacjom. Pierwotnie planowane wydatki w kwocie 84 147 190,00 zł ostatecznie osiągnęły poziom 89 793 467,65 zł, natomiast dochody wyniosły 85 120 478,29 zł. Gmina pozyskiwała środki zewnętrzne, w tym fundusze z Unii Europejskiej, na realizację różnorodnych projektów.

Gmina Bestwina przejawia aktywność w dziedzinie ochrony środowiska, wdrażając programy mające na celu redukcję niskiej emisji, efektywne gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz usuwanie wyrobów zawierających azbest.

Ważnym aspektem działalności gminy jest realizacja szeregu strategii i programów, ukierunkowanych na rozwój społeczny, gospodarczy i przestrzenny. Do tych inicjatyw należą m.in. planowanie przestrzenne, rozwiązywanie problemów społecznych, profilaktyka uzależnień, wspieranie rodziny i seniorów oraz współpraca z organizacjami pozarządowymi.

Gminny Ośrodek Kultury i Gminna Biblioteka Publiczna pełnią istotną rolę w życiu kulturalnym gminy, oferując mieszkańcom bogaty wachlarz wydarzeń, wystaw i zajęć.

Gmina Bestwina przykładą dużą wagę do edukacji, prowadząc Zespoły Szkolno-Przedszkolne i inwestując w rozwój infrastruktury oświatowej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS) realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej, udzielając wsparcia osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.

Gmina aktywnie współpracuje z innymi samorządami i organizacjami w ramach różnorodnych inicjatyw międzygminnych.

W 2024 roku, gmina Bestwina podjęła działania związane ze zwalczaniem skutków powodzi, która dotknęła ten teren.

Jak wynika z raportu, rok 2024 był kolejnym, który przyniósł zmiany w każdej miejscowości. Te działania nie byłyby możliwe, gdyby nie zaangażowanie i wiedza Radnych, Sołtysów, Rad Sołeckich, urzędników, organizacji pozarządowych, a przede wszystkim mieszkańców, którzy najlepiej wiedzą, co należy poprawić w ich otoczeniu.

Podsumowując, Gmina Bestwina w 2024 roku dążyła do zrównoważonego i wszechstronnego rozwoju, koncentrując się na zaspokajaniu potrzeb mieszkańców, ochronie środowiska oraz efektywnym zarządzaniu zasobami.

Wójt Gminy Bestwina

dr Grzegorz Boboń